

ప్రతి దిన ము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ జనవరి నెల 12-వ తేది సోమవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, పుష్యమాస బహుళ ద్వితీయ ౨.

No. 239
సంచిక ౨౩౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము సకలవిద

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు మెప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనతొలగించును.

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడునున్నారు.

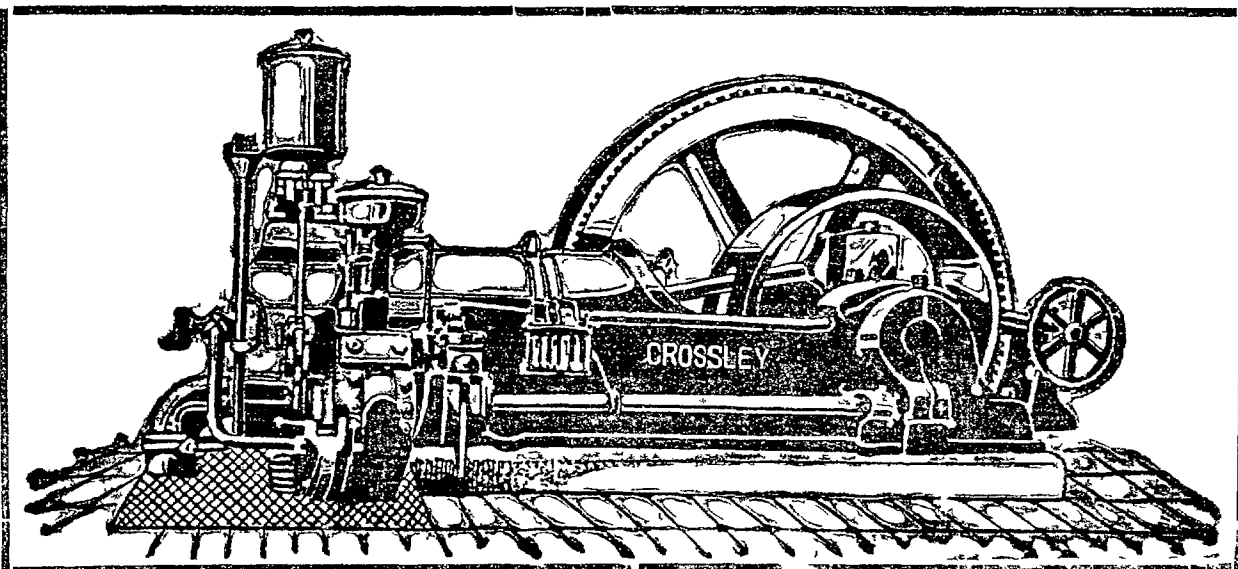

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, నొంబాయి

క్రాస్సిగాను ఆండ్ ఆయిల్ ఎంజినులు

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యయముగలది.

మిక్కిలి శ్రేష్ఠ
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబస్ట
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు ర, సంప
త్సరము అను
భవము గలదు

నూతన ఎంజి
నిగు శాస్త్రము
నందా తె పబ్లి
నకరము సరి
యైన ప్రిము
ముడరు చెరుద
వాల్తో
గలదు

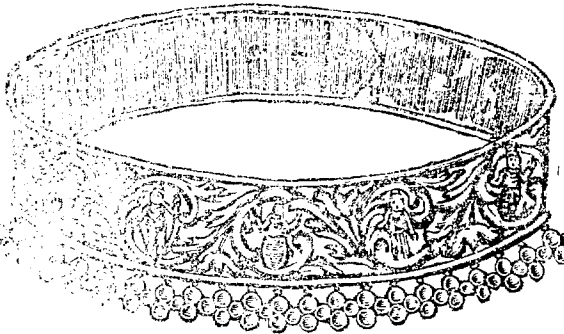
1546

అనుభవము క్లాస్సిగానుండనవసరములేదు మిక్కిలి సరసమైన క్రూడాయిల్ నూనెను ఎంజినుకు ఉపయోగించవచ్చును మిక్కిలి మితవ్యయముగలది

ఎంజినీర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయకోరెదము.

క్రాస్సిబ్రదర్స్ (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

అలస్యము చేయక ఒక దఫా మా వ్రతార్థన కాలకు వచ్చి పరిశీలింపుడు. 1824

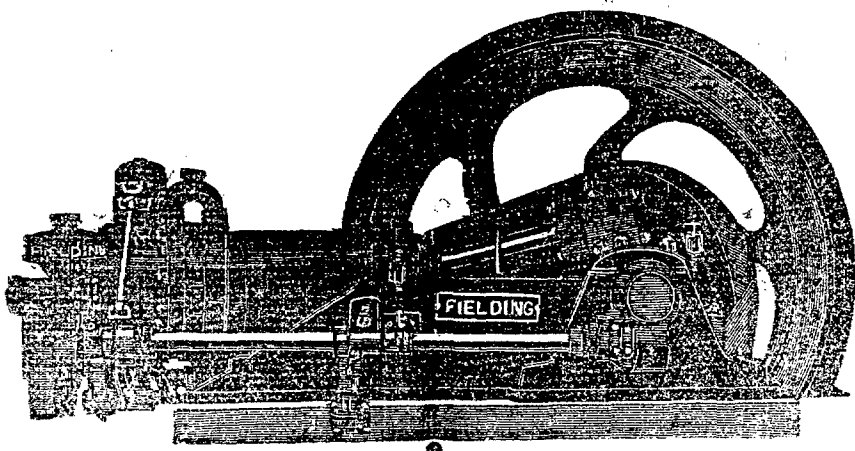
నాగవత్తులు

ఇవి 6 సవరములు మొదలు 14 సవరములకు అనేక మోస్తరులలో నవనాగరికమునకు తగినటు తయారుచేయబడును. పాతికావరక అంగుళము మొదలు ముప్పాతిక అంగుళము వేడల్పువరకు చేయవచ్చును. వీటికి తరుగుసహా మజారి రు. 25 లు మొదలు రు. 35 ల వరకు గలదు. పువ్వరా గములు, పట్టెకంపులు, నత్తములు మొదలగునవి

కేంద్రపాటిక ప్రత్యేకముగా సామ్య యియ్యవలెను. అన్నిరక పు వెండిసవరములందుగారు నగలు, సామానులు స్టాకు లు

నాది 172 పుల క్యాటలాగు 1.3 రు. 1. తెలిఫోను నెం. 802 తంజిలివాసము "ఉమ్మడియార్" రామయ్య కెట్టి, గురుస్వామి కెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25, చైవాబాదుగోడు, మదరాసు.

వేగవంతమైన "ఫీల్డింగ్" వేటెంటు కమిడిశన్ క్విక్ స్టారింగు కూడు ఆయిలు ఇంజను STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

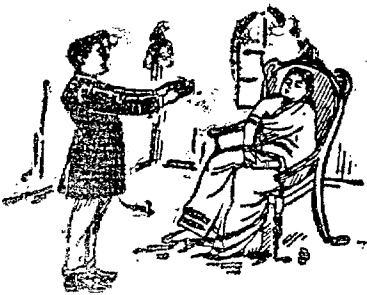

యా యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేవరై జరు చ్చుచి సిలిలో నుండగనే స్టార్టు కాగలదు. యెటువంటి కూడు ఆయిలుతోనైనను అతిసంతృప్తికరముగా పనిచేయును. కూడు ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యా యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును, యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యెంట్ల:-

తెలెఫోన్ నెం 690 రు. డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో., పోస్టు బాక్సు నెం 203 రు. 12, తంజు కెట్టిపేడి, మదరాసు.

మెన్తరిజము నేర్చుకొనుడు

1416

మెన్తరిజము, హిప్నోటిజము, తాల్ రీడింగు, కాన్ సెన్ ట్రేషన్, అత్మకేంద్రీ, దూరదృష్టి, దూరక్రమము, మెన్తరిజము యందున వ్యాధి నివారణచేయు పద్ధతులు విపులముగ, మర్మర హితముగ, సుబోధకముగ, అత్యుపమనిర్వృతముగ, గురువులేకనే అభ్యాసయోగ్యముగ నుండునట్లు రచింపబడినది.

తెల ప్రతి 1.5 రు. 1.0-0 పోస్టేజీ 0.4-0

ప్రాఫెసర్, సేఖర్, మెన్తరిస్టు వలూరు.

రామచంద్ర విజయము అను

ఒంగోలురాజుల చరిత్ర

క్షత్రియవీరులైన పంగోలు మందపాటిరాజుల చరిత్రాత్మక నాటకము. దుగ్గిరాల బోర్డు హైస్కూలు టీచరు అక్క రాజా నరసింహారావుగారు గ్రంథకర్త. శ్రీయుత భూపతిరాజా వెంకటపతిరాజు, సి. వి. యస్. పరసింహారాజుగార్లు చే సహా ర్థులము వ్రాసబడినది. దీనివెలుగు 9.12.0 లు త్వరపడుడు.

అదే గ్రంథకర్త చే రుక్మిణి అనునాటకమువల 0.12.0

సి. వి. కృష్ణారావుగారు, పోస్టు ఒంగోలు.

37500-స్థిరాస్తి-గొప్పలాటరి

గవర్న మెంటువారికి తెలియపర్చినమీదట టిక్కెట్టులు 5 రు. 7500 టిక్కెట్టు లాటరి చేయబడును.

గుంటూరు మునిసిపల్ సరిహద్దులలోపల జాటుమిల్లు వద్దనున్న నాతాలకు 8 యకరముల స్థలమున్న అందుగా ఆమర్చబడియున్న బిల్డింగులు ట్రానెస్మిషన్ టిక్కెట్టు 1 కి రు 5 లు-అ-న 7500 టిక్కెట్టు పూర్తిఅయినవెంటనే తెనాలి లో కొంతమంది పబ్లిక్ ఆఫీసర్లయెదుట లాటరి కలుపబడును. వసూలు అయినసొమ్ములో యేజంట్లవగయిరా కమిషను ఖర్చు లుపోన మిగతాసొమ్ము గుంటూరుడిస్ట్రిక్టు కోఆపరేటివుయూ నియన్ బాంకింగు లిమిటెడ్ తెనాలిలో నిలువచేయబడునుకి లాటరిటిక్కెట్టు పూర్తిఅయినవెంటనే లాటరి కలుపబడు లేది యున్నప్పులనున్న ఆఫీసర్ల పేర్లున్న, ఆంధ్ర, స్వరాజ్యపత్రిక లలో తెలియపర్చి లాటరిఅయినవెంటనే లాటరిఫలితమును పై పత్రికలలో ప్రకటింపబడును. లాటరికలుపు లేదీ టిక్కెట్టు కొనువారు అందరు రావచ్చును. లాటరిలో ఫలితమును బొందు వారు తమస్వంతఖర్చులతో క్రమమైన దస్తావేజులు వగయిరాలు వ్రాయించుకొని రిజిస్టరుచేయించుకొనవలయును. ఇంకా వివ రములు తెలియగోరువారు ఈదిగువ ఆడ్రెసుకువ్రాసిన తెలుప బడును. టిక్కెట్టు మా యేజంట్లద్వారాగాని మాకు రు 5 లు మనియార్డరుచేసిగాని టిక్కెట్టు పొందవచ్చును. కనుక ఆంధ్ర సోదరు లందరును టిక్కెట్టుకొని లాటరి త్వరలో పూర్త చేయించుకొనని సాధార్యున.

మిక్కిలి నేని గుండారాయు

గుంటూరుజిల్లా, తెనాలి. లేక డుర్గలండుకో, (సిక్స్ మర్సంట్సు) తెనాలి.

స్వరాజ్యసిద్ధి ఎట్లు?

స్వరాజ్యసిద్ధికి విదేశేష్వర్రు బహిష్కారము ప్రథమసో పానము. తత్ఫలసిద్ధికి నాలుగు సంవత్సరములుగ, కాంగ్రెసు అభిమానులును మహాత్మునియందును భక్తినిబాధును మాత్రమే పూనుకొనిరి. కాని జనసామాన్య మంతయు బహిష్కారము పూర్తిచేయుటకు పూనునట్లు కాంగ్రెసు కృషిసలుప లేదనియే చెప్పవచ్చును. జనసామాన్యమంతయు ఖద్దరును ధరించునట్లు చేయుటకు యువస్వాసములు లేకమాత్రమైనను భక్తిని పుకొల్పజాలవు. వారికి చతురగదోరకిన ఎవ్వరియొక్క ప్రబోధము లేకుండగనే వస్త్రు బహిష్కారమునకు ఎలరు పూనునో నెదరు. కాన కాంగ్రెసు ఖద్దరును విదేశేష్వర్రునున్న చతురచేయుటచే కాంగ్రెసు సంకల్పము సిద్ధించును. కాంగ్రెసు సంఘసభలు ఖద్దరు పుత్తెత్తిని, ఖద్దరు విక్రయమునకును ధనమును కూడ ఖర్చు పెట్ట లేవనియే చెప్పవచ్చును. అనగా కాంగ్రెసు ప్రచారకుడు సభ్యులను చేర్చునను చేరకపోయి నను ఎట్లు వారి ఖర్చులను స్వరాజ్యసిద్ధినుండి భరించుకో అది విధమున ఖద్దరు ప్రచారకుల ఖర్చులు భరించక ఖర్చులు ఖర్చు భరించువారపై చేయుచుండిరి. రైలుఖర్చులు, లాభములు, వడ్డీ, అద్దెలు మున్నగు వ్యయభారముచే ఖద్దరు క్రయిపోయి పాటకపు జనముయొక్క ఆదరణలేక పోయినది. ఖద్దరు భాగ్యవంతులును వీరము విదేశేష్వర్రునును ధరించుట ఆచారమైనది. కాని ఖద్దరు పేదలకొరకని మహాత్ముని యుద్దేశ్యము. ఖద్దరు పేదలకు అందు జాటులో యుండుటకే కాంగ్రెసు సభ్యులను 200 గజముల దూరమున త్యాగముచేయ నని కాంగ్రెసుచే తీర్మానము చేయించెను. ఖద్దరును కాంగ్రెసు విదేశేష్వర్రు ముకన్న చతురగా ఆ మృగ లిగిన పృథ్వీ జన సామాన్యమునకు స్వరాజ్య ఆంధోళన యందు పాల్గొనముత్సాహము పుట్టును. కాని దీనినినిర్వహించు తెట్టు లాయని పలువుర నాయకులకు సంశయము లున్నవి.

నాగలాపురముయొక్క గత 10 మాసములపనిని పరిశీలించిన ఖద్దరుతత్వము బాగుగ బోధపడగలదు. ఈపూర్వ 10 మాసములలో 20,000 గజములబట్ట తయారుచేసి విక్రయించినది. ఇందులకై ప్రచారకుల జీతములకు ఇండ్ల అద్దెలను, ఇండ్ల బాడులు వగయిరాలకు రు 10,000-15,000 ఖర్చు అయినది. అనగా గజమునకు 10 పైసలు ప్రజలపై పన్నుగా పడినది. ఈఖర్చులు కాంగ్రెసునిధినుండి భరించినయెడల పేదలయందు ఖద్దరుపై వారికుండు దుర్భిప్రాయమునుపోగొట్టి ఖద్దరును రాబుమును ప్రేమించునట్లు చేయవచ్చునగాదా? కాంగ్రెసు ప్రచారకుల పోషణకు వేలవేల ఖర్చుపెట్టినను వారికి కాసనభల యందుగల మమతను పోగొట్టజాలకపోయెను. కాని గజమునకు 10 పైసలు ఖర్చుపెట్టి ఖద్దరును వీరవాడు కూడ ప్రేమించునట్లు చేసినచో వారు తిరుగ విదేశేష్వర్రుములను అంటుదురా? వారి తీరిక సమయములందు రాబుమును స్వరాజ్యలక్ష్మీగా పూజింపకుండురా? గజమునకు 0.5-1 ఖర్చులతో సహా ఖరీదు అగుచున్నది. 20 వ నంబరు సీమగుడ్డ లు 0.5-1 మాత్రము ఖరీదు. ఖద్దరు 0.5-1 అయినను చతురనియే వీరము తలచుట.

కాన యికనుండియైనను రాష్ట్రసంఘములు దీనినిగూర్చి ఆలోచించి ఖద్దరునైన పేదవానిసడ్డ యనుభావము దేశమున వ్యాపించునట్లు చేయుటానినగాని స్వరాజ్యసిద్ధిచేపరదు. కాంగ్రెసు సంఘమందు ఎక్కువమందిని చేరదీయవలయు నన్న కాంగ్రెసు వడ్డీవ్యాపారునియొక్క వ్యాపార సరళిని మానవలయును. కాంగ్రెసుప్రజాసేవకేసి ప్రబోధావమును ఎడసి, మానవకల్యాణమునకును, ధర్మసంస్థాపనకును కృషిసచ్చి ఆలయములుగను కాంగ్రెసు నాయకులు నిష్కామకల్యయోగులుగను పరిణమించుటకు కృషిసల్పినప్పుడే స్వరాజ్యము చేపరగలదు. కాంగ్రెసు సభ్యులు చందాగా యిమ్మదారమును ఆయా సంబంధుల ఖరీదుగల మిల్లుదారముకన్న ఎక్కువసరకు విక్రయించుకుండునట్లు రాష్ట్రసంఘము తీర్మానింపవలయును. ఏమే గ్రామములలో పనిచేయు ప్రచారకుల పోషణకును ఖద్దరు పుత్తెత్తికిని వ్యాప్తికిని అగు ప్రైఖర్చులకు వినియోగ పడునట్లు చూడవలయును గాని దొరతనము వారి వలె గ్రామముల చందాలతో పట్టాముల యందు లి ప్రచారకులను పోషింపకూడదు. పట్టాప్రచారకులు పట్టాములపైననే ఆధారపడవలయును. కాంగ్రెసు సభ్యులకు మాత్రమే ఖద్దరు చతురగా విక్రయించినగాని ఎక్కువమంది నడవకుటను, సభ్యులు అగుటకును పూనుకొనరు. పట్టాములయందు విక్రయించు, ఏకులు దూది వగైరాలపై లాభములు ఖర్చులు యుండకూడదు. ఈ కట్టుబాట్లు కాంగ్రెసు తీర్మానముల రూపమున ఆచరణలో పెట్టినగాని నాయకులు విజయము గాంచజాలరు.

కాంగ్రెసు ఆజ్ఞాసూరము నాగలాపురముయొసంగవత్సరము తనఖర్చులనుభరించుటకు తగినంతమంది కాంగ్రెసుసభ్యులను చేర్చును. నాగలాపురము బహిష్కారోద్యమమును పూర్తిచేయుటకు, ఒక్కొక్కపత్తె 80 మంది సభ్యులయొక్క పరపతిని సంపాదించవలయును. 124 పత్తెలు యందులకు పూనినచో 124 వందల స్వరాజ్యసిద్ధికి చందాయుచ్చును.

నాగలాపు - ఖద్దరుప్రచారకుడు

చెన్నై రైతు భారము

జనవరి 12వ తేదీ సోమవారము

(1) ధాన్యములు

దసయ్యలు బా 1.5 రు 80.0-0 మొదలు 42.0-0 వరకు	
బియ్యము బస్తాలు మొదలు వరకు	
మనుమల రేషన్ బా 1.5 రు 14.0-0 14.8-0	
నెలకొని ,, డిటా ,, 15.8-0 16.0-0	
డిటా ,, డిటా ,, 16.4-0 16.8-0	
రాగులు బా 1.5 రు 8.12-0 9.0-0	
మవ్వలు ,, ,, 20.0-0 24.0-0	

(2) వస్త్రధాన్యములు

కండులు బస్తా 1.5 రు 205 రు 11.0-0 రు 12.0-0	
నెనగలు ,, డిటా ,, 10.8-0 11.8-0	
పెనలు ,, డిటా ,, 11.8-0 12.4-0	
మినుములు ,, డిటా ,, 18.0-0 16.0-0	
ఉలములు రు 164 ,, ,, 9.4-0 11.4-0	

(3) సూనె వస్తువులు

మవ్వలనూనె బా 1.5 రు 160.0-0 165.0-0	
నెయ్యి మ 1.5 ,, 14.0-0 26.0-0	
కొండాపురం నేరునెలకొన్నబా 1.5 ,, 55.0-0 60.0-0	
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 50.0-0 58.0-0	
నేరునెలకొన్నబా గానుగ బా 1.5 రు 120 మి.మి. రు 115	
అమడుము బా 1.5 రు 145.0 0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

కాయవడపు బా 1.5 రు 170.0-0 175.0-0	
కూరవడపు ,, ,, 145.0-0 150.0-0	
దొరవకాయలు(గుంటూరు) బా 1.5 రు 129.0-0 140.0-0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమండ వులుగు 1.5 రు 50,55	
కాళిపాకట్టు ,, ,, 70, 75	
చెల్లము బా 1.5 రు 85.0-0 60.0-0	
చింతపండు బా 1.5 రు 80.0-0 49.0-0	

(5) ధ్రువము

కట్ట రకం బా 1.5 రు 82.0-0 88.0-0	
మడకం ,, ,, 82.0-0 85.0-0	
రవుండు ,, ,, 82.0-0 85.0 0	

(6) లోహములు

బండి 100 కులంకితు రు 72.0-0 75.0-0	
బంగారు, కులము 1.5 రు 21.8-0 22.8-0	
మడక 1.5 ,, 14.8-6	
ఇత్తడి బా 1.5 రు 275.0-0 280.0-0	
రాగ డిటా రు 815.0-0 820.0-0	
అస్కాచక్కర బా 1.5 రు 84 8.0 85-2.0	

(7) రంగులు అలిడరై ను

అవుకృష్ణుడు 20 డిగ్రీలు రు 78.0-0	
కొట్టికృష్ణుడు డిటా 72.0-0	
సింహం డిటా ,, ,,	
గురం డిటా ,, ,,	

(8) దూది

బొండా నెయ్యిబాదవ 1.5 రు 820.0-0	
---------------------------------	--

(9) నూలు

కోయంబుతూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1.5 రు 8.12-0	
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1.5 రు 7.8-0	
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1.5 రు 8.12-0	
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1.5 రు 7.12-0	
మూలయేనుగ నెం 20 రు 11.4-0	
జపాన్ నెం 20 ,, ,, 40 ఏ తేదీలు అయినను రు 18-11.0	
గోకాకు నెం 12 1/2 రు 9.0-0	
వడ్డాన్ నెం 24 1/2 రు 11-10.0	
14 1/2 క్విలక్ వడ్డాన్ రు 8 14 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె రు 11.4-0	
నెం 22 ,, ,, రు 11.8-0	
నెం 12 1/2 బెన్ని సర్కసు రు 9.2-0	
నెం 14 1/2 ,, ,, రు 9 8.0	

సీసా 1.5 రు 2.0-0 **కు ను మ** వి. పి. ఛార్జీ వేరు

యీమందు గనేరియా అను నెగరోగమును 24 గంటలలో గ్రహించి మూత్ర ద్వారమునుండి వెలువడు ప్రావమును మూత్రము విడుదలవుచు గలుగు చురుకుపోటు, మొదలగు బాధలను, వెంటనే నిలిపివేయును. స్త్రీలకుగలగు యేవిధమయిన కుసుమవ్యాధులయినను ఆశ్చర్యముగా కురుచున్న

ఆనందకుటీరము, పోస్టుబాక్సు. 248 మదరాసు

అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘము

కార్యసంఘ సమావేశము

ఈనెల 25 వ తేదీ ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు ఢిల్లీ నగరమున డాక్టరు అన్నా రిగారి గృహమున అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ జరుగను (అ ప్రె)

ఈసాము గాంధీ వూజానిక్కి చేరును

మహాత్మా గాంధీగారిచే గుజరాత్ లో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యసాధనము

(తె ను గు న వ్రాయ బ డి న డి)

ఆరోగ్యముగా నుండుటకు కావలసిన హంశమున్నయు ఇందు చక్కగా విమర్శించబడియున్నది. ప్రతి యొక్కరివద్ద ఒక కాపి వుండవలెను కొన్ని కాపీలు మాత్రమే ఉండుటచే త్వరచేడుట నుంచిది ప్రతి 1 కి రు 0-8-0, 12 కి రు 4 8 0, 25 రు 7-13-0. ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము 0-11-0 అణాలు స్తాంపులు పంపిన ఒక కాపి రిజిస్టరు పోస్టుముద్రముగా పంపబడును కావలసినవారు, మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు అని వ్రాయవలెను.

సాహితీ సమితి ప్రధమ సమావేశము-తెనాలి

(ఒకానొక విలేఖరి)

డిసెంబరు 28, 29 తేదీలు తెనాలిలో ఘనవిజయం రాధా బంగారాలలో మొదటి పర్యాయము సాహితీ సమితి సమావేశము శ్రీ చింతాదీక్షితులుగారి (బి. ఏ. ఎల్. టి) ఆధ్వర్యమున జరిగినది. ఈసమావేశములో మనదేశములో జరుగుతున్న ఇతర సమావేశములకు ఉండేవాదావిశిషి ఏమీ కనబడలేదు సమితివారు సభ్యులను తప్ప ఇతరుల నెవ్వరిని తమ సమావేశానికి ఆహ్వానము చేసినట్లులేదు అందువల్లనే కాబోలు సమితి సభ్యులు కానట్టి వాడుకభాషావాదులు ఒక్కరైనా సమావేశానికి రాలేదు

28వ తేదీ ప్రార్థన అనేక జిల్లాలనుండి వచ్చిన సభ్యుల ఇష్టాగోష్టితో సరిపోయినది. మధ్యాహ్నము భోజనానంతరము సమితి సభ్యుల ఆంతరంగికసభ జరిగినది. సమితి భవిష్యత్తును గురించి, సమితి వ్యవస్థ ఒకటి ఉండవలసిన అవసరముందా లేదా అనేవిషయాలను గురించి చర్చజరిగినది. చివరకొక వ్యవస్థ ఉండకము అవసరమని ఎంచి ఒక వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేశారు.

ఈసాహితీ సమితి 1916 వ సంవత్సరములో, ప్రాజ్ ప్రతీతి సాహిత్యసమితివారును బహుభాషా విశారదులున్న కవులున్న అయిన శ్రీ శివశంకరశాస్త్రిగారు వారి మిత్రులు శ్రీ వీరరాఘవస్వామిగారు, శ్రీచింతా దీక్షితులుగారు, శ్రీచింతా భీమశంకరముగారు, కొయ్యూరి చినహనుమంతరావుగారు, కొడవటిగంటి వేంకటసుబ్బయ్యగారు, నెల్లూ బాబు రావుగారు, కలసి "సాహితీసమితి"గా ఏర్పడ్డారు. వారప్పటిలో ఏర్పాటుచేసికొన్న సంఘానికి ఒక వ్యవస్థ వ్రాతపూర్వకముగా లేకుండా ఉండింది అంతే కాకుండా అప్పటిలో అటువంటిది ఉండవలసిన అవసరము కూడా లేకపోయిందేమో వారు అనగా వైనచెప్పనసంఘము వారు 1920 జనవరిమాసములో సంఘము వక్షాన రెండుమాసాల కొకసారి "సాహితీ" అనే పత్రికను ప్రకటింపసాగారు 1921 సం|| రము వచ్చేసరికి అది మాసపత్రిక యిపోయింది

సంవత్సరము, సంవత్సరము కొత్త కొత్తవారిని వైచారు తమసంఘములో చేర్చుకొంటూ, సంఘాన్ని అభివృద్ధిచేడము మొదలుపెట్టారు. సంఘము బాహుళ్యమైనప్పటికినీ "సాహితీ" పత్రికను ఆపరిమితమైన వ్యవస్థతో నడపవలసినవచ్చింది. రెండున్నరసంవత్సరము లయ్యేటప్పటికి పత్రికను మానివేయవలసినంత దురవస్థకూడా సంప్రాప్తమైనది అటువంటి పరిస్థితులలో బెజవాడ శ్రీ శారదాభాండారముద్రాక్షరశాల యజమానులు, శ్రీ కొల్లిపర సూరయ్యగారు ఆపత్రికను కొని నడపడము ప్రారంభించారు. పత్రిక సమితివారిచేతులలోనుండి మానిపోయినప్పటికినీ, ఒకప్పుడాపత్రిక తమదై ఉండిన అభిమానమువల్లనే ఇతరపత్రికలలో కంటే సమితిసభ్యులు తమరచనలను విశేషముగా "సాహితీ" లోనే ప్రకటిస్తూవచ్చారు.

తమకు సాంఘికముగాపత్రికలు లేకపోయినా మొట్టమొదట ఎనిమిదివంశితో ప్రారంభించిన ఈసమితి ఇప్పుడు మృతివొందినవారున్నా ఆదృశ్యులైనవారున్నా కాక 25 వందల సభ్యులుగల ఒకమాదిరి పెద్దసంఘముగా మారిపోయింది. ఇంతమంది సభ్యులుగల సంఘము సాధారణముగా దేశములో ఉన్న ఇతరసంఘాలవంటిదికాదు ఇందులో వాడుక భాషలోనే వ్రాసేవారు కొంతమందిఉన్నారు. గాంధీకాంగ్రెసులోమాత్రమే వ్రాసేవారు కొంతమంది ఉన్నారు కేవలము కందుకొవ్రాసే వారే కొంతమంది ఉన్నారు కింకల వ్రాయకుండా భావగీతాలు వ్రాసేవారు కొందరున్నారు. కేవలము పూర్వ ఫక్కిలలో సమాస భూయిష్టముగానూ అన్వయ కారి న్యముగానూ వ్రాసేవారు మరికొందరున్నారు. ప్రాచీనార్యా చీనపద్యరీతిని జోడించి వ్రాస్తున్నవారు కూడా ఉన్నారు. ఇన్ని భిన్న భిన్నమార్గాలలో భిన్న భిన్న ప్రకృతులు గలవారు ఈ సంఘములో ఉన్నా ఈ సంఘముయొక్క అంతరముందు ఒక గంభీరమైన విషయముఉన్నది. అదే ఈ సంఘముయొక్క ప్రత్యేకత.

ఇన్నిరకాల సాహిత్యపృష్టి చేస్తున్నా తమ మార్గమే మార్గమనేవారు పేలో లేరు. తాముకవద్దతి, ఒక ఫక్కి, ఒక తోపి, తొక్కి, సాహిత్య పృష్టి చేస్తున్నా తమ సృష్టికంటే భిన్నమయినదానిని అంగీ రించడమే కాకుండా ఆ విభిన్నమయిన సృష్టిలో ఆనందము కూడా అనుభవిస్తున్నారు ఈ మార్గ లన్నీ ఈ ఫక్కి, లన్నీ రుప సమద్రములోకి ప్రవహించే అనే ప్రత్యేక ప్రత్యేక ప్రవాహాలుగా భావిస్తున్నారు. అన్ని ప్రవాహాలూ ఒక్కమాదిరిగా ఒక్కరీతిగా ప్రవహించవలసిన పీరిలో ఎవ్వరూ అనుకోరు ఇటువంటి సాహిత్యకారు లందరున్నా ఒక సంఘముగా ఏర్పడడమున్నా ఈరకే సంఘముగా నే కాకుండా నిజముగా భ్రాతృభావముతో అన్యోన్యము ఆదరించి సోపడము, ఆగరించుకోవడమే కాకుండా ఒకరి కొకరు ఉతా వా మియ్యకోవడము చాలా గొప్పవిషయము

ఈ సభ్యులందున్నా సాయంత్రము సమావేశమై తమ సంస్థ కొకవ్యవస్థ అంటూ ఉండడాన్ని గురించి చింతించేవారు. ఏసంస్థకైనా ఒక వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేడము, ఆంధ్ర యొక్క పతనావస్థ తెలియకనుంపని పీరికి తోచువాటిలో అందులలోనే ఈ సంఘా చివరకు నిర్ణయించుకొన్న అన్ని ఇతరసంఘాలవలెనుండిగా, ఏమో గొప్పగాది బాధలు బెట్టుకొని ఆడిదాటినవారిని సంఘము సత్రికవారి వారినిగా వీరు ఎంతకొ ఇప్పుడే సంస్థ కొక వ్యవస్థ ఏర్పాటు చేయడానికి ముఖ్యకారణంగా, ఆంధ్రలోకాని ఆ సమావేశము జరిగిన మహాశయాలందున్న సాహితీ సమితి రెండు విభాగాలు భిన్నముగా ఏర్పాటుగా సమితివారు తెలుసుకోవలసిన వ్యవస్థ అంటూ నిర్ణయించవలసినవచ్చింది ఆ వ్యవస్థ అయినా నలము నిబంధనామాత్రముకాదు. తమ సంఘముయొక్క ప్రత్యేకమేమిటో, ఆలక్ష్యం ఏమిటో అప్పు యొక్క ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మార్గముచేయడానికి ప్రయత్నించుకో

ఆ సాయంత్రము సమావేశము ముగియించి సమితి సమావేశాన్ని ఏ భాషలో వ్రాయడమనే సందేహము వచ్చిన వాడుక భాషలోతప్ప గాంధీకాంగ్రెసులో ఎప్పుడూ వ్రా

యని శ్రీ నరసింహశాస్త్రిగారు గ్రాంథికాంధ్రములోనే ఉండాలి అప్పుడు గాడు భాషాదులైన కొంతమంది సభ్యుల కాశ్చర్యము తగింది శ్రీ శాస్త్రిలువారు సభ్యులముగా గ్రాంథికాంధ్రములో వ్రాయకపోయినా, మన భాషలో ఉన్న వివరీతవాడుక భాషావాదులులాగా గ్రాంథికాంధ్రములో వ్రాయడము వరకుపాతక మని ఎంచు ఆచూకి రిగానే వ్యవహారభాషలో వ్రాయక గ్రాంథికాంధ్రములో వ్రాస్తున్నదిమితిమీలు వాగుక భాషను గ్రామ్యమనీ, నీచభాషనీ నిరసించడ ఆభాషలో కూడా రచనాస్ఫూర్తి కాగలదని వారి అభిప్రాయము చిట్టచివరకు సమితి సభ్యులలోని వారికి బాషలోనే వ్రాయాలని నిశ్చయించారు.

యావత్తుంది సమితి పెద్దలూచేరి సమితియొక్క లక్ష్యము ఈవిధంగా నిర్ధారణ చేశాము.

ఆంధ్ర సాహిత్యములో సవీ భావాలూ, సవీ రీతులూ, సృష్టిచి (గ్రంథకృతికాధి ప్రకటన ద్వారా ఆంధ్రలోకములో ఉచితసాధించిని సృష్టి పొందించడమే సమితి యొక్క ముఖ్య లక్ష్యము

తరువాత సమితి సభ్యుల సంఖ్య 50 క మించకూడదని కూడా నిశ్చయము చేశారు. ఈసమావేశములో సమితివారు చేసిన వ్యవస్థను కొద్దికాలములోనే సమితివారు ముద్రించి ఆంధ్రలోకానికి ప్రకటింప దలచున్నారు.

రెండవనాడు (అనగా 29 తేది) సమితివారి తరఫున రాధాకృష్ణ బంగారాల నే బహిరంగముగా పద్యాలు వదడము(కన్నర్యేట్టు) జరిగింది ఆసభకు రాజమహేంద్ర వరము, పద్మావతి, అంటూరు, నుంచిన్న తెనాలిలో ఉన్న కొంతమంది పెద్ద వసమ్యులున్నా విచ్చేశారు ఆసభకు కూడా శ్రీ చింతాదీక్షితులు గారే అధ్యక్షులుగా ఉన్నారని క్షణక్షణ గాత్రులున్నా మే ఘాలలోనుంచి ప్రకాశించి చంద్రుడు లాగా దీర్ఘకేశరాజములో నుండి ప్రకాశిస్తున్న కొలముఖమున్నా సోగకన్నులున్నా కడిగి జన్మతః కవి అయిఉంటా డీయువకుడుఅనిపించే శ్రీదేవులపల్లి వేంకటకృష్ణశాస్త్రిగారు సమితిసభ్యుల తీవ్రలలో ప్రకటించిన పద్యాలను విన్నంటిని తాము రచించిన ప్రకటించిన పద్యాలు కొన్నింటిని సహజత్రావ్యకంఠముతో పాడి సభ్యులను గానసమద్రములో ఓలలాడించారు. వారితరువాత భందరు చస్త్రయన్నా సుప్రసిద్ధ కవులన్నా అయిన శ్రీ విశ్వనాథ శాస్త్రిగారు వారి వచించిన "ఆంధ్రపాదము"నే గ్రంథములా నడిచి కొన్నిపద్యాలు రసవత్తరముగావాడారు శ్రీ సత్యనారాయణగారు ఆంధ్రులపూర్వపు తొన్నత్యమును గుంచి పద్యము "దివ్యపద్మం సభితుల కనకలతల" బంధువులు కనబడినవి.

వర్ధమానము భోజనానంతరము తిరిగి సమితి వారి ఆంధ్ర లింగక సభ జరిగింది. ఆసభలో సమితివారికి ప్రత్యేకము స్వంతముగా ఒక మాసప్రతిక ఉండవలెనని నిశ్చయించుకున్నారు. ఆప్రతిక కయ్యేర్వయ్యమంతా సమితిసభ్యులన్నా వైశ్యకేష్ణులన్నా అయిన శ్రీ కొమ్మూరి చినహనుమంతం వుగారు భరిస్తారట వీరే పూర్వము "సాహితీని" ప్రాకంభించినప్పుడు పెట్టుబడిపెట్టి రెండున్నర సంవత్సరములూ నడిపిన దని తెలుస్తున్నది బహుశః ఆనూతనప్రతికను రాబోయ్యేసంవత్సరాదినుండి ప్రకటిస్తారట చేరు "సభి" ఈ ప్రతికకు సమితిసభ్యులము శ్రీ శివశంకరశాస్త్రిలవారున్నా సమితిచంద్రులు శ్రీ తిరురాభట్ల వీర గామవస్వామిగారున్నా సంవాదముగా ఉండి నడుపుతారు.

సాయంత్రము వార్తాపత్రికలపైను తిరిగి బహిరంగముగా సభ్యులు ఇదివరలో ప్రకటించిన రచనలను చదివారు. ఉదయము ఇతిరపట్టకాలనుండి వచ్చినవారందరూను తెనాలిపెద్దలున్నా గుంటూరుతాలూకాశ్చర్య ఆస్థకులు శ్రీమల్లెల శివరామకృష్ణయ్యగారున్నా సభకు విచ్చేశారు.

ప్రప్రథమములో శ్రీబట్టి బాబురావుగారు వ్రాసిన "నావల్లపంచ" అనేకథను శ్రీ వేదుల సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు చదివారు. ఆకథ చదువుతున్నప్పుడు కథలో ఇంకేమవుతుందో, ఏ వుతుందో అని సభితులు చాలావ్యగ్రహంతో ఉండి సరికి చివరకు అదంతా ఒకకలని తెలిసినప్పుడు సభితులకు ఆశ్చర్యమున్నా పట్టం ని వున్నా పెచ్చింది. శ్రీ నరసింహశాస్త్రిగారు రచించిన "భల్లూ వ్రాస్తాను" అనే హాస్యపుకడమీదా శ్రీ వేద సత్యనారాయణశాస్త్రిగారే చదివారు. అందులోవున్న హాస్యాన్నికూడా సభితులందరూ ఆనందించారు రెని వెన్నెడను సభ్యులారముకాదు.

తరువాత చింతాదీక్షితులుగారు రచించిన "కవి, కన్య" అను ముత్యాలసరము, పద్యాల్ని భావము అణుమత్రమైనా

పోగొట్టుకుంటూ శ్రీదేవులపల్లి వేంకటకృష్ణశాస్త్రిగారు పాడినారు వీరశ్రీనారే వరసంహాశాస్త్రిలుగారు రచించిన "వీర పరివ్యంగము" అనే పద్యాన్నికూడా పాడారు

ఇదైన తరువాత శ్రీ మొక్కపాటి నరసింహశాస్త్రిలు గారు వారు రచించిన "బారిష్టరు పార్వతీశము" అనే గ్రంథములోనుంచి కొన్ని భాగాలు చదివారు. ఆగ్రంథము ఆచ్యపుతున్నది అచ్చుపడిన కాయములను మాత్రమే వారు చదివారు ఆగ్రంథముంతా హాస్యగ్రంథమో నిండి ఉండి ప్రతివాక్యములోనూ ఏదోహాస్యము ఉండినేఉన్నది. వారాగ్రంథభాగాలను చదవడము ప్రారంభించి ముగించేటంతవరకూ సభితులు కడుపుచెక్కలయ్యెట్టు నవ్వునాగారు. గ్రంథము చదవడము మానివేసినప్పుడు చాలామంది సభితులు ఇంకా కొంతసేపు ఆగ్రంథాన్ని చదవమని కోరారు. కాని ఆగ్రంథభాగము అచ్చుకూటములో ఉండడమువల్ల చదవడానికి వీలులేకపోయింది.

అప్పటికి నుమారు సాయంత్రము అయిదుగంటలయింది అప్పుడు గంభీరవిగ్రహులై శ్రీనందూరు టనుబ్బారావు గారువారు రచించిన "యెంకిపాటల"ను సహజగాంభీర్యముతో గొంతెతిపాడారు ఆపాటలు పాడేటప్పుడేటప్పుడు వారిహస్తవిన్యాసము, నేత్రవిన్యాసముకూడా తీరవలెను. ఆలంకారములు చెప్పే సమస్తఅవసాభేదములూ వారుపాడేటప్పుడు సభితులు అభవించారు వారితిమ్ముకు ప్యర్తముడైసంసర్జములో శ్రీ నుబ్బారావుగారు రచించినపాటలు పాడినప్పుడు ఏడుపురాని వాండ్లుసభలో వివరూలేరని చెప్పకతిప్పదు

వారునుమారు రెండుగంటలకాలము పాడిఉంటారు. వారు పాడుతున్నప్పుడు స్వయముగా విన్నేట్టులే "యెంకిపాటల"ను చూపించుచుకానీ, వాటిని ఆగ్రంథకావ్యములలో కర్పవలెననికానీ ఎవ్వరూఅనవని ఒక పెద్ద మనిషి అన్నాడు

వారిపాట అయిపోయినతరువాత అన్యక్షులైన శ్రీ చింతాదీక్షితులుగారు, సమితివారికి శ్రీమల్లెల శివనారాయణయ్యగారు కొంతభాగ్యశీలము గుంటూరులో భవనముకట్టించుకొన్నాడని ఇది వరలో ఇస్తామని వాగ్దానముచేసినందుకు ఆంతరంగికసభలో సమితివారుపై వారికీకృతజ్ఞతా పూర్వకముగా తీర్మానముచే సభితులు చెప్పినారు

29-వ తేది రాత్రినుమారు రి గంటలప్పుడు సహితసమితివారి సమావేశముపురి అనబోయినది. సమావేశమా, పద్యములచదవడమూ చాలాజనుప్రథముగా జరిగినవి.

సాహితసమితి కార్యనిర్వాహకరర్గము — శ్రీ శివశంకర శాస్త్రిగారు — సభాపతి ,, తివీర రాఘవస్వామి ,, — మంత్రి ,, కొమ్మూరి చిన హనుమందరావుగారు — ఆధికమంత్రి

కార్యనిర్వాహక వర్గ సభ్యులు — చింతా దీక్షితులు గారు మొక్కపాటి నరసింహశాస్త్రిగారు, వజ్ర బాబురావు ,, నూతక్కి రామకేవలయ్య ,,

ఈ సమావేశాన్నిగురించి ఒక విషయము చెప్పక తప్పదు. మన వేళములో జరుగుతున్న సమావేశాలలో లాగా పెద్ద పెద్ద వాండ్లంతా వచ్చిగంభీరో పన్యాసాలు ఇవ్వడమూ, ఏ వోటవో చర్చలు చేయడమూ ఈ సమావేశములో జరగలేదు. ఇతర విషయాలన్నిటిలో లాగానే సమావేశములోకూడా సాహితీసమితివారు తమ ప్రత్యేకవక్తత్వమును చూపించారు.

Madras-Races 1924-25. చెన్నపురి గుజ్జపు వందెములు 1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేదీలలో వందెములు జరుగును

1925 సం॥రం జనవరినెల 10, 18, 17, 24, 31.

1925 సం॥రం ఫిబ్రవరినెల 7, 14.

ఎత్తక్కి టోటాలిజేటరు, బుక్కు-మేకర్లు

ప్రవేశకట్టుము:—

మొదటితరగతి: పురుషులకు రూ. 5, స్త్రీలు రూ. 3.

రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0.8-0.

బీచ్, పార్కు, ఎగ్జోరు మొదలగు స్టేషనుల నుండి స్పెషలుబండ్లు పోవును.

ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు మా పెద్దనోటిసులను చూడకోరెదము.

మధ్యరాష్ట్రముల స్వరాజ్యవక్తము మంత్రి పదవులను స్వీకరింపగూడదు

నాగపూరులో ప్రత్యేక సమావేశము

పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు

నభ్యుత్తో సంభాషించుట

నిన్న 11 వ తేదీ సాయంత్రము నాగపూరులోమధ్య రాష్ట్రముల కాసనసంఘసభ్యులకు స్వరాజ్యవక్తమువారి సభ జరిగినది అనేకవిషయములనుగూర్చి చర్చించిరి. మంత్రిపదవులను స్వీకరించువిషయమునుగూర్చి అధికమగు చర్చ జరిగినది. భారతస్వరాజ్యపక్ష కార్యసంఘసభ్యులును రాష్ట్రీయకాసన సంఘసభ్యులునుకలసి చర్చించిరి. పర్యవసానమేమియును తెలియలేదు మరల నేడు (12 వ తేది ఉదయము 11 గంటలకు) సభ జరుగును. మంత్రిపదవులను స్వీకరింపగూడదనియే హెచ్చుమంది అభిప్రాయపడుచున్నార భారతస్వరాజ్యపక్ష కార్యసంఘ సభ్యులలో జయకరు, కెల్కరు, రాఘవేంద్రరావు, పండితమోతీలాలు నెహ్రూగార్లు మాత్రమే నాగపూరు వచ్చిరి ఆరోగ్యము సరిగాలేనందున జేబిబంధు దాసుగారు రాలేదు సభకు ప్రతికావిలేఖరులను రానీయలేదు.

ఇసాగోష్టిసభలో మంత్రిపదవులను స్వీకరింపగూడదనియే హెచ్చుమంది అభిప్రాయమునిచ్చిరి. (అ.ప్రె.)

అలహాబాదులో మతకలహములు ఆర్ధు హిందువులపై కేసు

ఆర్ధుహిందువులు ఒక మహమ్మదీయుని పైతుపాకనికల్పి నందున ఆతడు చనిపోయెనని తేబడినకేసులో ముద్దాయిలందరును నిర్దోషులేయని జూరరులు ఏకగ్రీవముగా తెలిపిరి తీర్పు యింకను చెప్పబడలేదు (అ.ప్రె.)

మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు

హైకోర్టువారి కఠికారములేదు

అలహాబాదు హైకోర్టు తీర్పు

అబ్దులు రహిమానుగారి ఎన్నికను ఆగ్రాకమీషనరు రద్దుపరచినందున అలహాబాదు హైకోర్టులో అపీలు చేసెరి హైకోర్టుకు గల అపీలు అధికారమును రద్దుచేయుటకు కాసనసభవారికి అధికారము లేదని రహమాను గారు వాదించిరి. కమీషనరుకోర్టు సివిలుకోర్టు గాదు. అతని తీర్పుపై అపీలులేదని చట్టములో స్పష్టముగానున్నది గాన హైకోర్టుకు ఎంతమాత్రమును అధికారము లేదని న్యాయ మూర్తులు పిగటు, డానియల్సు, కన్వియాలాలుగార్లు తీర్పు చెప్పి అపీలును తిరస్కరించిరి. (అ.ప్రె.)

బర్హలో రాజకీయ ప్రచారము

నాయకుల కాహ్వానము

బర్హలో రాజకీయప్రచారమును కావించుటకు కిక్రుముగా మహాత్మాగాంధీ, శ్రీమతి సరోజినీ, డాక్టరుఅస్సారీ, మాలానా మహమ్మదాల్లీ, మాలానా, మోతాల్లీ, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ దేశబంధు చిత్రరంజనదాసు, లాలాలజపతి రాయి, పండిత మదనమోహనమాలవ్యా, అబ్దులకలాం అజదు శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగార్లు బర్హాకురావలెనను తీర్మానము బర్హారాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘసభలో ఆమోదింపబడెను (అ.ప్రె.)

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

మౌంటు రోడ్డు, మద్రాసు

10-1-25 శనివారమునుండి 16-1-25 శుక్రవారమువరకు శని, ఆదివారములందు 2-15 గంటలకు మ్యూజిసింగలదు యూనివర్సల్ ఫెటాస్టిక్ సీరియలు

ది "ఘోస్టు సిటీ" ప్రదర్శించబడును

సిటి మారిజన్ అండు మార్గలేటు మోరిస్ అడ్డు కార్లు ములు చూడతగినవి. న్యూసు, కామిక్ కూడ చూపబడును.

స్వదేశ సంస్థానాధీశులకు సంస్థాన ప్రజలకు గాంధీ మహాత్ముని సందేశము

భిన్నత్వమునం దేకత్వమునందుటయే భారత నాగరికతయందలి యందము

“స్వరాజ్య భాస్కరోదయమున పాలకపాలిత విభేదాంధకారము వటా పంచలగును”

“సత్యము నాభగవంతుడు. అతనిని గుర్తించు సాధనమహింస”

ప్రజల ధనము సంస్థానాధీశులు న్యాయముగా వెచ్చింపవలయును”

“స్వదేశ సంస్థానము రామ రాజ్యమువలె నుండవలెను”

రాటము, అస్పృశ్యత, హిందూమహమ్మదీయ సత్కృత

“సంస్థాన ప్రజలారా” “యథా ప్రజా తథారాజా” యని గ్రహిండువు

పాలక పాలిత భర్త నూచకోప న్యాయము

కథియవాడు రాచకీయ సమావేశము

గాంధీమహాత్మునకు గొప్ప స్వాగతము

భావనగరులో గొప్ప ఉత్సవము

రాజకోట థాకూరు సాహెబుగారిని సభలో గౌరవించుట

8000 మంది సభకు వచ్చిరి

మహాత్ముగారి, వల్లభాయీజీలు, అబ్బాసుత్తాబ్జీ, దర్బారుశ్రీగోపాలదాసు, రాణీశ్రీభక్తిబా, శ్రీమతిఅనమాయా బహేను, మహాదేవకేశాయి, శంకరలాలు బాంబే, గార్ల మున్ని గువారు 7వ తేదీ ఉదయమున రైలు ప్రేమచుకు విచ్చునకి వేలగాలిది ప్రజలచట చేరియుండిరి కొన్ని కోజులనుండి యిచట పూర్వ చారపరాయణుల ఆర్కాటము చాల హెచ్చుగానుండెను బొంబాయిలో తూ.ప్రపంగముచేసిన సంఘాపిసంగనీగర్లను వారు రావించిరి బ్రాహ్మణుల సంతర్పణకాలలో వారు సభచేసిరి కసి తీయనటుల తిట్టి గాని వీరి పిచ్చిచేష్టల నెవ్వరును లెక్క చేయలేదు. “ఏకపిసికి చంపవలె” నని బోధించిన యీమహానుభావుల ఆర్కాట మంతయును మహాత్ముడు రాగానే నందు గొందుల నాశ్రయించినది.

సభావిశేషములు

ప్రారంభమున త్యాగ్జీకుమారికి కొమలకంఠమతో కడు త్రావ్యముగా జాతీయగీతమును పాడెను పిమ్మట త్రివేదిగారి సతీమణియగు శ్రీమతి భానువతీదేవిగారును దక్షిణామూర్తిభవ నము విద్యార్థులగు బాలురనుగూడ జాతీయగీతములను పాడిరి.

సర్ ప్రభాకరంకర పట్టనీగారు మున్నగు సంఘాసోన్న తోడ్కొనుటను యితరనాయకులును వేదిక నలంకరించిరి. 14000 మందికి సభాశాలలో తావుదొర్చునవలెను గాని సభకు వెళ్లినవారిని కులములోనుండి వెలివేసెదమని కొన్ని వర్ణముల వారు తీర్మానములుచేసి ప్రకటించినందున 8000 మంది మాత్రమే సభకు వచ్చిరి

థాకూరు సాహెబుగారికి అభినందన పత్రము

రాజకోట (థాకూరుసాహెబు) సంస్థానాధీపతి సర్ లఖాశీరావు గారికి సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు రత్తి లాలు కున్వర్దీ హోదీగారు (వెనుక రాజకీయ పరిమత్తువారు చేసిన తీర్మానము ప్రకారము) మొదట సన్మానపత్రమునుచదివి సమర్పించెను. థాకూరుసాహెబుగారికి మహాత్ముడు ఒక స్వర్ణ పేటికను ఒక రజిత పేటికను సమర్పించెను ఈసంస్థానమువారిలో నాకుటుంబము వారికి పెక్కు పురుషాంతరములనుండి సంబంధముగలదుగా న థాకూరుసాహెబుగారిని గౌరవింపగల భాగ్యము నాకులిగి

నందులకు నేను చాలసంతోషించుచున్నానని మహాత్ముడునుడివెను థాకూరుసాహెబుగారు సంస్థానమున బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వమును చిరకాలము క్రిందటనే తొలగించిరి.నరేంద్రమండలిలో కథివారు సంస్థానముల విషయములను నిర్ణయముగా నిల్పి డిండిరి. అని హోదీగారు ప్రకటించిరి

థాకూరు సాహెబుగారు హృద్యులు చెలగుమండగా లేచి సముచితరీతిని ప్రత్యుత్తరమునగిరి మహారాజును సందర్శింప గోరెదమని సభ్యులై కంఠ్యముగా కోరగా మహాత్ముడు థాకూరు సాహెబుగారిని ఉపన్యాసపీఠముపైకి తోడ్కొని పోయిరి. పిమ్మట థాకూరుసాహెబు గారును దివాను వరావు గారును రాజకోట ప్రజాసంఘాధ్యక్షుడు లీలాధర భాయీ గారును సభను వదలివెళ్లిరి

పిమ్మట సన్మాన సంఘాధ్యక్షుడు ప్రతినిధులు మున్నగు వారికి స్వాగత మొసంగెను పిమ్మట మహాత్ముడు దీర్ఘగంభీరోపన్యాసమును గావించెను. మహాత్ముని ఉపన్యాసము నాల కించి సభ్యులందరూ సంతోషమునొందిరి.

విషయనిర్ణయసభ

సాయంత్రము 4గంటలకు విషయనిర్ణయసభ ప్రారంభమైనది మరల రాత్రి 8గంటల మొదలు 12 గంటలవరకును గూడవిషయ నిష్ణయసభ జరిగినది నూలువరకు ఖడ్గ సేద్యంప వలెను, అనుతీర్మానములును మరినాలుగు తీర్మానములును గూడ ఆహింసాపథమున 8వ తేదీన అనగా మరునాడు 12గంటలకు మరలసభజరిగినది, (బొంబాయి క్రానికలు)

మహాత్ముని ఉపన్యాసము

ఈ నెల 8-వ తేదీన భావనగరమున కూడిన 3-వ కథియవాడు రాచకీయ సమావేశమున కధ్యక్షత వహించిన గాంధీమహాత్ముని యుపన్యాసమును సంపూర్ణముగ నీ క్రింద ప్రకటించుచున్నాము.

ఉపోద్ఘాతము

హితులారా!

నేను శ్రేయకు వెళ్లక భార్యను యొకప్పుడు నాకీ అధ్యక్షతవది నిచ్చెదమనీగిగాని అప్పుడేవదివికల బాధ్యత నేను

ధరింపజాలనంటిని అప్పుడు నే వద్దనుటకు గలకావ్యములు యిప్పుడులేవు. అందుచే ఇల్లు డొప్పకొంటిని. కాని కొంచెము దయకొనితడ నైతిని. భయకంఠితుడ నామకు కారణమేమన రాచకీయ సమస్యలందు నాకును ఇతరులకును అభిప్రాయములు విస్తారముగ గలవు అంతేగాక యీ ఏడు జాతీయ మహాసభాధ్యక్షత వహించుటచే నాస్థితి కొంచెము క్లిష్టమైనది అది మోయలేనంత బరువు నైతివై వేను గట్టగట్టది. అట్టివో యీసమావేశాధ్యక్షుల భారముగూడ వహించునానను సకి పించుట మరింత బాగుకొంటిని. ఇప్పుడు మీసమావేశమున కధ్యక్షత వహించుటలో నేచేసి నాబాధ్య నాకు గలదని, తానిని నేను పూర్తిగ నెరవేర్చగల స్థితిలో లేనిని చెప్పుకొన వలసియున్నది. జాతీయసభకుగూడ నేనే నాయకుడుగనంటిని గనుక ఇప్పుడు నే నీక్రింద వెల్లడించు అభిప్రాయములను జాతీయసభ కాశాపించుట అసమంజస మనియు అట్లు చెయ్యుమరుగాక యనియు కోరుచున్నాను. అందుకనే మీకు హిందూ సంస్థానములగూర్చి నేను వెల్లడించు అభిప్రాయములకును కాంగ్రెసుసభ్యుల అభిప్రాయములకును ఏమాత్రము సంబంధములేదని మొనటనే స్పష్టముగా చెప్పుచున్నాను నాసాంఘిక అభిప్రాయముల నేనే వెల్లడించుచున్నాను నా యభిప్రాయములకు కాంగ్రెసు సమ్యుత్తించినదని మీరు తలపగూడదు

నే నీకడియవాడ సంస్థానపువాడ నగుటచెతన, ఈ సమావేశమునం దున్నవారితో నాకు సంబంధ బాంధవ్యములుంటుచేతను నే నీసభకు అధ్యక్షుడుగా నుండుట కర్హుడనని తలచి న స్నేహదవికి నియమించిరి. నేను కాంగ్రెసుకు అధ్యక్షుడుగా నుండుటగూడ దైవవశాత్తు జరిగినదే.

సానుభూతి

అసలు విషయమునుగూర్చి చెప్పుటకునుండు భాయి మనోమల్లాల్ గారి మరణమునుగూర్చి చెప్పవలసియున్నది. అతనికిని నాకును గలసంబంధము మీకందరికిని తెలుసును. ఈకోజున అతడు యిచట లేకపోవుటచే మీరందరూ చింతించుచునే యున్నారు. కాని నేనెంత పరితాపపడుచున్నానో తెలుపకుండజాలను. కవియగు మణిశంకర రత్న శర్మ గారి మరణమునకు మీరు నేను సముఖుగానే చింతించుచున్నాము అతనినే సంతాపింపగా ఎరుగను. అతనిసాయము మనకికీ లేకపోవుట గొప్పలొపము ఈ యిరువురి కుటుంబములకును భగవంతుడు వీరినప్తమును ధరించుట కోర్చు, మనసానుభూతి గ్రహింపగల క్షేత నివారణములు ప్రసాదించునుగాక

జాతీయమహాసభ-హిందూసంస్థానములు

హిందూదేశసంస్థానముల విషయమున కాంగ్రెసు జోక్యముకల్పించు కొనకుండుట మంచిదని నే ననేకపర్యాయములు ఎక్కాణించియున్నాను. ఆంగ్లపరిపాలననుండి తమ స్వేచ్ఛకై పోరాడు భారతీయులు, స్వదేశసంస్థాన విషయములలో జోక్యముకల్పించుట తెలివితప్పువలెనని ఈ సంస్థానములనకు ఆంగ్లపరిపాలకులు గలసంబంధములందు కాంగ్రెసు జోక్యము కలిగించుకొనిన ఎంతప్రయోజనముకలదో, యీసంస్థానములకు జూసంస్థాన ప్రజలకు గల సంబంధమునందు జోక్యము గల్గించుకొనుట యందుగూడ అంతే ప్రయోజనము గలదు. ఇదివర్ధము నిష్ఫలము

ఆ గృహాలనందుల ప్రజలు, సంస్థానములందలి ప్రజలు యిరువురు నొక్కటే హిందూదేశ మొక్కటియే యైనపుడు వీరు వేరుకాగలరాలిబోదారానున్న జనులకు, అహమ్మదాబాదు లో నున్న జనులకు ఆచారవ్యవహారములలో మేర తేడాగలదాలి రాజకీయలోనున్న జనులతో యీ భావనగరము జనులకు సంబంధముకలదు కాని రాజకోటలోని పాలనావిధానమువేరు. భావనగరములో వేరు. ఒకజాతికివిధిపాలనా పద్ధతులుంటు చాలాకాలము నిలువజాలదు. అధికారములందలెత్తేమున్నచో, కాంగ్రెసుతో యీమలే ఎయిసనూ, పరిస్థితులు ప్రాబల్యమే ప్రకారమును ట్టి విధానములందే త్వమును కలుగజుగలదు.

భిన్నత్వమునం దేకత్వమునందుటయే మన నాగరికతయొక్క సాందర్యము అదియేమన నాగరికతను పరీక్షించునది.

ఎంతవరకు ఆంగ్లపరిపాలనయందలి బాతచేకీయులకు నిజముగ శక్తి రాదో, అనగా భారతీయులకు తమ స్వతంత్రత వెల్లడించు అధికారము కలుగదో, (ఒక్కమాటగా చెప్పితే) స్వరాజ్యమురాదో, అంతవరకూ సంస్థాన ప్రజలు, ఆంగ్లరాజ్య ప్రజలు వేరుగానుండవలసినదే ఇట్టివిభేదముమీదనే మూలవనామ తమ యధికారమును చూయుచుందురు. అందుచే స్వరాజ్యము వచ్చినప్పుడుగాని మరయులు బాంధవము.

స్వరాజ్యముక్రింద సంస్థానములస్థితి

స్వరాజ్యమువస్తే స్థితిలెట్లుండునో పరస్పరసహకారము, సహాయములుండును. నాశనకరమగు భేదములంతరించును.

స్వరాజ్యమునకు సంస్థానములకు అడుగులు. స్వరాజ్యము సంస్థానములకు సాయముగాను అట్లే సంస్థానములకును పునరుద్ధరణము చేయుచుండును.

సంస్థానముల ప్రస్తుత స్థితి

ప్రస్తుతము సంస్థానములపై కొంతవరకుగా నున్నది సంస్థానాధీశులకు స్వేచ్ఛలేదు ప్రజల నుండి తీసినంతమాత్రమున స్వేచ్ఛలేదు. కాని వారిని ప్రపంచకమెత్తినవైనా కావలయును స్వేచ్ఛ, శక్తి కలవు. ఇట్టిసామర్థ్యమునేదు స్వదేశ సంస్థానములనున్నదా? పోనీ అట్టిసామర్థ్యము కావలెనని కోర్కెయొన్నదా? పోయినది. అందుకు బదులుగా ప్రజల నడుమ క్షేమకృత్యము చేసి. సామ్రాజ్యమునం దరాజక మున్నచో సామ్రాజ్యము నందలి సంస్థానములలో గూడ యరాజక ముండును ఈ సంస్థానములందలి యరాజకము సంస్థానాధీశులు కలిగించిదికాదు హిందూదేశమునందలి పరిస్థితులే యందులకు కారణము

ప్రకృతియ మములకు అనగా భగవంతుని శాసనములకు విరుద్ధముగా మన దేశమందలి పరిస్థితులుండుటచేతనే మన దేశమందింక యశాంతి, యరాజకము మనకు గువడుచున్నది మన దేశములో నొక భాగమైననూ స్వేచ్ఛనుసంపాదించినచో సిగ్గుగతులన్నియు వెంటనే బాగుపడును అంతయు చక్కడును.

ముందెవరు మాకవలెను?

అట్టిచో ముందెవరమాకవలెను? ఆంగ్లపాలనలోని ప్రజలే నాయకత్వము వహించవలెనని తేటతెల్లమగుచున్నది వారికి వారున్న దుస్థితి తెలుసును. అంగంకి బయలుబడవలెనని వారు కోరుచు నేయున్నారు. అందుచే కష్టములనుంచి బయల్పడ గోరువారు స్వేచ్ఛగ నుండుటకు మార్గములను కనుగొని ఆమార్గములపై నడచి స్వేచ్ఛను సాధించ వలయును.

అందుచే ఆంగ్లాధికారమునందలి జనలకు స్వేచ్ఛవచ్చినచో సంస్థానములకు గూడ స్వేచ్ఛవచ్చినట్లే యని నేను తరుచుగా చెప్పవలసింది. భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము వచ్చినపుడు ఆంధ్రదేశమునకు సంస్థానములందలి పాలకపాలితములకు సంబంధములు పోక పవిత్రకరింపబడును నాయభిప్రాయము ప్రకారము స్వరాజ్యమునకే రాజకీయండుటని కాదు. సాహుకారి తనముండనిది కాదు, సాహుకారితనమునగా పాలించు అధికారము. సాహుకారితనమునకు కార్యకర్తయనకు సరియగు సంబంధభాంధ్యముల స్థాపించుట నాకీప్తము. ఒకరిచేనొకరుండుట నాకీప్తము లేదు. సహజముగా సాహుకారితనమునకు కార్యకర్తయనకు ఒకరిధము లేదు భాగ్యవంతులందల ఎప్పుడునుమనలోనే యుండును. కానివారి పరస్పర సంబంధములు తరుచుగా మారుచుండును. పరానుదేశము ప్రజాప్రభుత్వమైననూ అందన్ని తెగల జరుగులకు మనము చెప్పుడు మాటలకు చిలుకపలుకులకు మోసపోగూడదు. మనదేశమునందేలోపము, ఏపాపముకలదని మనము తలచుచున్నా మా ఆలోపము ఆపాపము, ఎంతో నాగరికతగలదనుచున్న పాశ్చాత్య దేశములందు గూడకలవు కాని అచటి వాటిచేర్లు మారాయుండును. "మారపు కొండలు నునుపు" అందుచే పాశ్చాత్యము మనకున్ను మిగిలెట్లు గొలుపుచున్నది కాని అచట గూడ పాలకపాలితముల విభేదములు కలతలు గలవు. అచ్చట గూడ పౌ ఖ్యమును గోరుచు దుఃఖమునందులకు బదులుగా ననుభవించువారు కలరు

స్వరాజ్యభాగ్య సంపాదయమున విభేదాంధకారము

పటాంశులగురు

మనదేశ సంస్థానాధీశులవిషయమున నేను ఎక్కువక్రొద్దు పుచ్చుకొనుటలేదని కథియవాడులోనివారు కొందరు పాలకులను గూర్చి నాకు వ్రాయుచున్నారు ఈ నాన్నేహితులు నాసంగతి సరిగా గ్రహించలేదు. నేను ఎక్కువ క్రొద్దుపుచ్చుకొనకపోవుటకాదు ప్రస్తుత ఆశాంతి తొలగించు మార్గముల నరసి ఆపకారమాచరింప యత్నించుచున్నాను. స్వరాజ్యముకొరకు శ్రేణిని ఉద్యమములనూ మానినది స్వరాజ్యమే అన్నిజాత్యములకు మంపని నాఆశ నూర్కొనియముతో చీకట్లుదల్లచే దగునట్లు స్వరాజ్యభాగ్యవంతులందలతో పాలకపాలితవిభేదములు, ఆశాంతి, యను అంధకారము ఉత్తరక్షణములోనే నూయమైపోవును.

విరోధాఖండన చారము

హిందూదేశ సంస్థానముల పాలనను సాధారణముగా విమర్శించుచున్నది. కథియవాడ్ సంస్థానముగూడ యీవిమర్శనముల తప్పించుకొనలేదు సంస్థానాధీశులందరినిదాడు మొదట నాగోపింపబడు నేరము మాటిమాటికి వారు విరోధాఖండన చారమునం దానర్తులగు మండుట, ఏదోపనిపిడగాని చదువు, జ్ఞాన నంపాదన నిమిత్తముగా నివారు పై ఖండమునకు బోవుటలో నర్హున్నది. కాని హుస్సార్ గా కులాసగా తిరుగుకొని విరోధాఖండమునకు పోవుటమన్నిం సంస్థానాధీశుడు తన సంస్థానము జడలి బయట చాలాకాలము సంచరించినచో అతనిసంస్థానమునందు కలకల ముండకలేవుదు. ప్రజలు సమానముగానుండి ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము గోరుచు జ్ఞానంపాదనమునకై పాటుబడు యీరోజులలో ప్రజలకు లాభదాయకముగా ప్రజల యిష్టముపై నడువని సంస్థానము, నిర్మాణము, ఏదైననూ నరే నిలువజాలదని మనకు తెలియును. హిందూదేశ సంస్థానము లీశాసనమునకు వ్యతిరేకముగా నుండు జాతు వాటిపరిపాలన నిపుడు ఆంగ్లపరిపాలనా విధానముతో సరిపోల్చుదురు. స్వరాజ్యము వచ్చినతర్వాత కర్మ పాలనతో సరిపోల్చుదురు. మంత్రు లొప్పుకొనకుండ జార్జిచక్రవర్తిదేశమును వదిలిపెట్టి పోజాలదు. అప్పటికిని మన సంస్థానాధీశుల కున్నత బాధ్యత యాతనికిలేదు. మన సంస్థానాధీశులకే అంత అధికారమును గలదు. వారే సమాప్తాలను గూడ నియమించుచుండురు ఒకవంతు కట్టుటకుగూడ వారియొక్క యాంక్ష ఎవలెను. ఇట్టిసంగతి సంభవములలో వాడు సంస్థానముల వదిలి విరోధాకు పికారు గొట్టుటకు వారిప్రజ లెంతమాత్రమును సమ్మతించరు.

సంచారములకు ఖర్చు

ఈ సంచారముల కుఖర్చు దుర్భరము రాజా నీతిగా నుండవలెనను రాజ్యావృత్తి యొకటి యున్నచో సంస్థానాధీశులు ప్రజల సొత్తునకు ధనమునకు యజమానులుకారు. ప్రజల సొమ్ము దాచు మధ్యవర్తియై రీతిగా సంరక్షకుల రీతిగా ప్రవర్తించవలయును. అందుచే వారు ప్రజలసొమ్మును న్యాయముగా ఖర్చుపెట్టవలెను ఆంగ్లపరిపాలనావిధానములో నీ నూత్రమునే సరిగా ననుసరించుచున్నారు. అందుచే మన సంస్థానాధీశులు విరోధాకుపోయి చేయుదుర్వ్యయమును సమర్థింపుట కెంతమాత్రము పిలువలేదు

ఆరోగ్య మనుమిష

సంస్థానాధీశుల లవటికి ఆరోగ్యముకొరకు పోవుచున్నార గాన నీఖర్చు అవసరమని కొందరుచున్నారు ఇదియొక మిష. ఈవాదన ఎంతయో పరిహాసాస్పదము.

పర్యతరాజమగు హిమాలయములను గలిగి, గంగా, సింధు, బ్రహ్మపుత్రా నదీతీరములచే పవిత్రమై, లక్షలకొలది, కోట్లకొలదిగనున్న ఆరోగ్య వంతులగు ప్రజల గలిగిన భారతదేశమును వీడి ఆరోగ్యమునకన్నిటిని సమకూర్చు దేశమునువదలి విరోధాకు ఆరోగ్యముకొరకై పోవుట హాస్యాస్పదము.

పాశ్చాత్యుల ననుకరించుట

ఈసంచారములో గల అనర్థములందు పాశ్చాత్యుల కరణమొకటి. పాశ్చాత్యులనుండి మనము నేర్చుకొనవలసినది రాబట్టువలసిన దెంతయో గలదు తిరస్కరించవలసిన దెంతయో గలదు. విరోధావారి కనుకూలమైనదే మనకుగూడ అనుకూల మగునని చెప్పుటలో అర్థములేదు పరిస్థితులనుబట్టి అనుకూలప్రతికూలము లేర్పడుచుండునని మన కనుభవమునుబట్టి తెలియును పాశ్చాత్యులఆచారవ్యవహారములుమనకు నచ్చవు మనముజీర్ణించుకొనలేము.మన ఆచారములు వారికరుగవు పాశ్చాత్యకారులందు మగవారు కలిసి నృత్యము చేయుదురు అప్పుడు వారు నిగ్రహముతో నుండురట క్రమభంగము రానీయరట. అసభ్యముల పాలుగారట నృత్యముమధ్య విరామకాలమున ఉత్సాహము కలిగించుటకు మరువచ్చుటల మరుపానీయముల పుచ్చుకొనుచుండురట. అట్లున్ననూ నృత్యమునందు ఏవగింపు చేర్చులండవట ఈ ఆచారమునే మనము ననుసరించినట్టిఫలితములు కలుగునో చెప్పుట అనువసరము ప్రస్తుతము వార్తాప్రతికలందు కడిగివేయుచు చున్న ఆసంస్థానాధీశుని చరిత్రము మనకెంత లజ్జాకరము?

అంతుపొందులేని ఖర్చు

సంస్థానాధీశులకై టాపకు నేరములందు అంతుపొందులేని ఖర్చుయొకటి. దీనిలో చాలా నిజముగలదు దీనిని సమర్థించుట కష్టసాధ్యము.మన కొరకు, సౌఖ్యముకొరకుసంస్థానాధీశులు ఖర్చుపెట్టుదానికొక అంతుగలదు ఈసంస్థానాధీశులకు గూడ వాణ్ణమువచ్చినట్లు అంతులేకుండ ఖర్చుపెట్టవలెనని యుండదని నాయభిప్రాయము.

ఆదాయవద్దలి

సంస్థానములందలి ఆదాయవద్దలిగూడ విమర్శించబడుచున్నది. ఆంగ్లపరిపాలనా విధానమునే వీరనుసరించుటచే ప్రజల కీవిషయమున బేరబ్బిగిది కలుగచేయుచున్నారని నేను తలచుచున్నాను అన్ని పరిస్థితులయందును మనపై యధికారమును కల్గియుండుటకు ఆలోచనాయవద్దలి పై ఆంగ్లపరిపాలన యుండుటలో కొంతవరకు ధర్మమున్నదని యొప్పుకొందము కాని సంస్థానాధీశులవిషయమున నట్టిది బ.వంతముగా తెచ్చుట ఏమాత్రము సబబుగాలేదు. సంస్థానాధీశులు తమప్రజలవలన భయపడ నవసరములేదు. వారి సంస్థానముల కేమప్పునూలేదు. వారికి గొప్ప సైనికదళ మవసరములేదు. వారిలో నొకరికి గూడ సైన్యములేదు. అట్లుండుటకు ఆంగ్లలు సమ్మతించరు గూడ. ఇట్లున్ననూ ప్రజలు భరింపలేని పన్నుల నిందుకై వసూలుచేయుచున్నారు మనపూర్వుల ఆచారముప్రకారము "ప్రజాకళ్యాణమునకై ప్రభుత్వాదాయ" మను నియమును లవ మాత్రమే గౌరవము నందుచున్నదని నేను భేదపడుచున్నాను

అ బ్లా రీ

ఆదాయ వృద్ధికై అబ్లారీ పద్ధతియందుగూడ ఆంగ్ల విధానము ననుసరించుటకు సంస్థానాధీశులు సిద్ధపడుట కడు ఘోరము. అబ్లారీ విషయమున పూర్వము మనదేశమున దొక పాపమున్నదట. కాని దానియర్థమును సరిగా గ్రహించలేదని లేకా యామాట యుండవలసినట్లుగా లేదని నేనుతలచుచున్నాను. మద్యవ్యాపారము మూలమున పూర్వము రాజులు కొంత ఆదాయము రాబట్టియుండెదమన్ను. కానివారు ప్రజలను మద్యమునకు బానిసలుగా చేయలేదు. పోనీ అబ్లారీ యిప్పుడున్నట్లుగానే పూర్వము గూడ యున్నదన్ననూ అట్టిదానిని పూర్వవారమై సంతమాత్రమున నే నంగీకరింప జాలను ఇది మూఢత్వము. హిందూదేశమునకు సంబంధించినంత మాత్రమున ప్రజాదీ మంచిని నేను విశ్వసించను నల్లమందు మొదలగు మత్తుపదార్థముల నుపయోగించువాని హృదయము ప్రభుత్వాదయము కన్న గూడ పాడుపడియుండును అట్టి మత్తుపదార్థములందు వ్యాపార మొకపాతకము. అందుచే సంస్థానాధీశులు మత్తుపదార్థముల సంపూర్ణముగ నిషేధించి ఆంగ్ల పాలనా విధానమునకు గూడ మార్గదర్శకులగుదురుగాక. ఈ విషయమున సంస్కరణముల గా వించిన కథియవాడు సంస్థానమును నేనభినందించుచున్నాను. ఒకమత్తుపదార్థ విక్రయకాలగూడ మనసంస్థానమునందుండకుండయుండు రోజు త్వరలోనే సిద్ధించుగాక.

ప్రత్యేకవిషయములు

యంగిండియాప్రతికయందు నవరేవన్ ప్రతికయందును ప్రకటింపవలసినదని స్వదేశసంస్థానములగూర్చి కొన్నివిషయములు పంపుచున్నాను. వాటినిగూర్చి నేనిపుడు తెలుపదలముకొనలేదు. నాప్రతికలందుగూడ ప్రకటింపదలపలేదు. నిజమైన సరియైన సమృద్ధమైన సంగతులని నాకు వచ్చువరకు నే నట్లు ప్రకటింపక మానముగానుండుటయే మంచిదనుకొంటిని. ఈ సమావేశపు విషయనిర్ణయభధయందు అట్టిసంగతులైనవచ్చి అనిసరియైనవని నాకు వచ్చిన ఆవిషయములందు నేను శ్రద్ధవహించి కృషిపల్పెదను.

ఖద్దరు రాట్టము

సంస్థానములవారు గూడ మనకు పూర్తిగా సహాయము చేయదగిన విషయములు రెండుకలవు. పూర్వకాలమున మన అన్నమునకును మనబట్టకును పరులపై మనమాధారపడియుండలేదు. పాలములలో వరి, గోధుమ మున్నగు వానిని పండించి వానిని భోజనమున కుపయోగించుచుంటిమి ప్రతిని పండించి వానిని యిండ్లలో ఏకులుచేసి రాట్టముపై నూలుపడకి బట్టలు నేసి కట్టుకొనుచుంటిమిగాన మనుష్యులకు ముఖ్యవసరములగు కూడు గుడ్డలకొరకు మనము పరులపై నాధారపడవలసిన అవసరము లేకుండపోయినది. ఇప్పుడు గూడ భోజనమునకు కావలసినవానిని మనమే పండించుకొనుచున్నాముగాని బట్టల విషయమై మాతము పరాధీనతకు పాలుపడితిమి. భోజనమున కగు వ్యయములో పదవంతు సొమ్ము బట్టలకు ప్రతి వ్యక్తియును వ్యయపరుచవలసియున్నది ఆరీతిగా మనఆదాయములో 100కి 10 రూపాయల వంతున మన దేశీయులకు ముట్టవలసియుండగా యిప్పుడాసొమ్ము వితేకములకు పోవుచున్నది. దానిలో కొంత సొమ్ము మనదేశీయులబట్టల మరల యజమానులకుగూడ ముట్టుచున్నది. అనగా అపని చేయగలవారికి కలుగవలసిన పనియనురావలసిన ఆదాయమును రాకుండ పోవుచున్నది పైగా మన సొమ్ము యితరులకు పోవుచున్నది. ఇట్లు మనదేశీయు వారికి రెండు విధముల నష్టము కలుగుచున్నది. అందువలన డబ్బు చాలక ఆహారమునకు వ్యయపరుచవలసిన మొత్తములో కు ప్తము చేసి దానితో బట్టలు కొనవలసి వచ్చుచున్నది. అందువలన దేశీయులకు నానాటికి దుర్భస్థ ప్రభులగుచున్నది. మనదేశీయున వ్యవసాయమును బట్టలనేతయును అను నీ రెండును ప్రభావవర్తికములు.

ఇదియెందును జీవాభారమును. ఇది అంతరించినచో మనజీవితము గూడ అంతరించును. భావానగరు సంస్థానమునందలి అన్ని గ్రామాలవారును తమకు కావలసిన భోజనమును బట్టలను సప్తయియవలెనని భావానగరువారి కొక్కరినే కోరినచో ఎట్టిదురస్థియుగనో ఊహించుదు. ఇప్పుడు మనకు కావలసిన బట్టలవిషయమున నిజముగా నిలువలే జరుగుచున్నది. విదేశీయులనుండియో యిలిననుండియో వనము బట్టలను కొనుచున్నాము అందున గ్రామములలో నివసించువారికి జీవనాధారముపోయి దారిద్ర్యమున మునిగిపోవుచున్నారు ఇతరదేశములనుండియే బట్టల తెప్పించుకొనుచున్నను దారిద్ర్యముననుభవించుటలేదని మీరు మరి పోలికను లేకూడదు. వారు నేతపరిశ్రమను మాని ను అంతకంటెను లాభకరములగు యితర రిశ్రమలను చేయుచున్నారు. మనకు నూలువడకుట తరనేయుటను మానివేసితిమి. పోనీ యితరపరిశ్రమల నేమైనయుచున్నామా? అనిన ఏమియును చేయుటలేదు.

మరల కఠియవాడు సంస్థానమున నీపరిశ్రమను వ్యాపించేయుట కడుగులభము. సంస్థానాధిపతులు మార్గదర్శకై పజలను ప్రోత్సహింపవలెను. అందును నూలువడకుటను ఖర్చు బట్టల నేయునట్లును ఖర్చుబట్టల ట్టునట్లును చేయవచ్చును అటుల చేసిన నానాటికి యరుగుచున్న దారిద్ర్యము తగ్గలదు సంస్థానమున ప్రతి పజలను తీయుటకును బట్టలనేయుటకును పూర్వకరీల చేర్రరటువలన ప్రజలకు లాభముకలుగదు. ప్రజా హానికరమే యగును మధ్యతరగతులవారు స్వగ్రామములలో భుక్షిగడువక దుపుచేతబట్టుకొని పరదేశముల కేగునట్టి దుర్దశకు పాలగుట అవకరముకాదు ఎవరో కొద్దియంది ధనార్జనాశక్తితో వ్యాధిపతులగుటను విదేశములకేగుట చేరు అశేషజనులను శస్త్రమోరానుచంద్రా యని అలముటించు పంచలపాలై పుట మాత్రము చాల అపమానకరము. నేను చాలకాలము యితరస్థలములందుండి మరల కఠియవాడుకు వచ్చితిని. ప్రజల రిశ్రమల కిచ్చి చెనుకట్టికంటెను తీసివేసినది గాని బాగుపడలేదు.

క్రమక్రమముగ నూలువడకుటయు నేతపనియు ఖర్చుటయు దేశమునందు జృద్ధియగుచున్నవి. కాన సంస్థానాధి పతు లిప్పుడైన సహాయముచేయరా? కావలసినద్రుతిని నిలపి యవలెననియును ఖర్చును ధరింపవలె ననియును రైతులను ప్రోత్సహింపవలెననియును చాల మేలుచేసినవారగుదురు. ఖర్చుబట్ట నియును ముడుకట్టుటగానే ఉండనక్కరలేదు చాలసన్నని ట్టుటగూడ తయారగును. దీనిని ప్రోత్సహింపవలెనని దీనికి సంబంధించిన చాల పరిశ్రమలగూడ వృద్ధిచేయును. సంస్థానాధి పతుల రాజీవాసములు అంతరించుములలో అందములైన రాట్టలులై సన్ననినూలు వడుకవచ్చును. దానితో డక్ర మజిలీనుల ంటి సన్నబట్టు నేయించి కట్టుకొనవచ్చును. కఠియవాడు చాల సన్నబట్టలను నేయునుండిరి. దానిని నేను మాచి ని. ఇప్పు డాపనితనము చాల సన్నగిల్లినది. దానిని మరల పోత్సహింపవలెనని

అస్పృశ్యత

మరియొక ముఖ్యతనమును విషయము అస్పృశ్యతా వారణము. నిన్ను జాతుల వారు గుజరాతులలో యితర ప్రదేశములందు కంటె కఠియవాడులనే అత్యధికము దుర్దశికి పాగుచున్నారు. రైలుబండ్లలో గూడ వారికి తావునొసంగుట లేదు. చాల బాధపెట్టుచున్నారు. అట్టివారి వాదించుట సంస్థానాధిపతుల ముఖ్య కర్తవ్యమైయున్నది. అనాధరతులను స్పృశ్యతల ముఖ్యవిధి అట్టివిధిని వారు నెరవేర్చవలసినది. అగతిలు ఆశీర్వాదములే ప్రభువుల అభివృద్ధికి మూలాధారములు. అట్టిచో నిన్ను జాతుల ఆశీర్వాదముల సహాయము ఉపసృష్టించు తమ ఆయురాలలో గ్రౌర్యశ్రమల వభివృద్ధి నొందించునరా? పంచమునకును బ్రాహ్మణునకును ఎట్టిభేదమును లేదని కీదములు ఘోషించుచున్నవి. ఇరువురికిని శిక్షింపుచి. ఇరువురకును పంచేంద్రియములున్నవి. కాన సంస్థానాధిపతులు తలంచినచో మరల శాస్త్రసముతో పంచముల వాదించి వారిదురవస్థను తొలగించుట కడుగులభము నిన్ను జాతులారకు పాఠశాలలను నూతులను ఏర్పరచి మనస్ఫూర్ణములందు గవంతుని మరల ప్రతిష్ఠించుటకంటె ఉత్తమకార్యమింకేది యునులేదు.

నావిమర్మ కేమి కారణము

నేను విసోదముకొరకు సంస్థానాధిపతులను విమర్శించుట లేదు. గాంధీ కుటుంబమువారికి మూడు పురుషాంతరములనుండి సంస్థానములతో సంబంధముకలదని నేనెరుగుదును. మూడు సంస్థానములలో మంత్రిత్రయమును నేను స్వయముగా చూచియున్నాను. వారందరియును పితండ్రయును తమసంస్థానాధిపతులతో గ్రామాల ఆసక్తులముగా నుండిరి. నేనెరుగుదును. అట్టివివేకసాక్షిని నేను గోలుపోలేదు. నేను సంస్థానములలోని మంచి విషయములను మాత్రమే గ్రహించి పోరదను. నేను సంస్థానముల కన్నదును కీడుగోరువాడను గాను ననసాములవలన ప్రజలకు చాల లాభము కలుగ నశకాశము

కలదని నేను నమ్మెను. నేను సంస్థానవాసులను సంస్థానాధి పతులకు కేలు కొనియే విమర్శించెదను. నానుభవమునకు మన ఆహింసయును మూలాధారములు 'సత్యమే నాదైవము' దైవసాక్షాత్కారమునకు ఆహింసయే నాకు సాధనము. నేను విమర్శించుటలో సత్యముకాని దానిని నుడువలేదు. ఆహింసకు భంగము కలుగకుండ ప్రేమతోనే నేను విమర్శించిరిగాన సంస్థానాధి పతులగూడ అట్టిభావముతోనే స్వీకరింప గోరెదను.

రామరాజ్యము

సంస్థానములు రామరాజ్యమును ఆశ్రయముగా గొనవలెనని నేను కోరెదను. రామనంద శీత పరమపరివ్రతయును నమ్మకము పూర్తిగానున్నది. నీతను ప్రాజాధికముగా రాముడు ప్రేమించుచున్నాడు. వినను ప్రజలను సంతృప్తి నొందించుటకై చాకిరిగాని వాక్కులవలన ప్రజాభిప్రాయమును గుర్తించి మేటిత్యాగ మొనరించి రాముడు నీతను కాననమునకంటెను సత్యము కొరకే రాముడు సకలరాజ్య భోగములను త్యజించి పదునాలుగు వత్సరముల రక్షావాస మొనరించి ప్రపంచమునను రాజులకందరికిని ఆదర్శుడయ్యెను. ఏకపత్నీవ్రతమును సాగించి మహారాజునగుట యిందలి యనిగ్రహము ముగిసాధ్యమని మాపగలిగెను. ప్రజారంజకముగ పరిపాలనమొనరించి కాశ్యపతీర్థిని గడించెను. రామరాజ్యమేస్వరాజ్యమని ఫిరకరచెను. ప్రజాభిప్రాయమును ఓట్టవలన స్పృశింపనైన దుర్వప్త రామునికి కలుగలేదు. రాముడు ప్రజల హృదయములను వశపరుచుకొనగలిగెను. అత్యశక్తివలననే అతడు ప్రజాభిప్రాయమును గొనంపగలిగెను. రామరాజ్యమునందలి ప్రజలు పోఖ్యమున నోలలాడుచు సర్వవిధముల సంతృప్తులైయుండిరి.

నేడుగూడ అట్టిరామరాజ్యము జరుగుటకవకాశములేక పోలేదు. రామనందమంతరించి పోలేగు మొదటికాలిఫాం రామరాజ్యమునేజీవించిరి. అబూబెకరు హజ్రతుడు మారుగార్లు ప్రజలవలన కొట్టుకొలిది ఆ దాయమును రాబట్టగలిగిరిగాని వారిద్దరును ఘోరులుగానే మహాత్యాగులై జీవించిరి. వారు ప్రభుత్వకోశమునుండి చిల్లిగవ్వయైన తమస్వంతవ్యయములను స్వీకరించియుండలేదు. ఆస్వాద్యమెవ్వరికిని జరుగకుండ వేయి ండ్లతో కనిపెట్టుచుండిరి శ్రీపుటట్లగూడ ఆస్వాద్యము చేసుకూడవను నియమమును వారవలంబించిరి.

ప్రజలకొకమాట

నేనింతవరకు సంస్థానాధిపతులకేదో తోచినంతవరకు జెప్పి ండ్లని నెరవేర్చితిని. ఇంకను తత్పాటితుల కొకమాట జెప్పెదను. 'యథారాజ తథాప్రజా' యను నాగోష్ఠికియందు అర్థసత్యమే గలదు. అనగా ప్రజలెట్లు రాజును అంతయుంటలో నున్నంత సత్యము దానియందుగాన్పించుచుపోలితులు జాగ్రత్తతోనుండు నెడల రాజు తనసారవమునకు వారిమీదనే ఆధారపడియుండును. అట్లుగాక పాటితులు నిద్రాభోవుచు నిర్లక్ష్యముగనుండునెడల రాజుగూడ ప్రజారతుడుగనుండుక రాక్షసుడగును. ప్రజాధముగాంచని ప్రజలు తమరాజును దూషింపవలెను. రాజుగాని ప్రజలుగాని పరిస్థితులను బట్టియే సంచరించుచుండురు. ధైర్యసాహసముల ఎనులజేయు ప్రజలుగాని రాజులుగాని స్వలాభములకై పరిస్థితులను పరివేషింపుచుండురు. పరిస్థితులను తమకు లాంఛనములు జేసికొనుటలోనే పొరుగుముగలుగు. ఆత్మజాగ్రత్తను జామకొననివారు నాశనముగురు. ఈధర్మమును గ్రహించినయెడల సహనముకలుగుటకంటెను మరల నక్కరలేదు. యితరులను నిందింపనక్కరలేదు. స్వయంసహాయసిద్ధాంతమును గుర్తించినవారు అపజయముగాంచినను తమస్వతామే నిందించుకొందురు. ఈకారణముచేతనే నేను దౌర్జన్యమువద్దందరి మనలను మనము నిందించుకొన వలసినపుడు యితరులను దూషించి వారి విధ్వంసమునకు కారణమగునెడల రోగ కారణము మూలము తొలగిపోవు పోకపోగా మరింత వాటుకొనిపోవును.

సత్యాగ్రహము

నేను జూపిన లోపములకు రాజులకన్న ప్రజలు యెక్కువ బాధ్యులని మనము చెలిసికొనగలము. రోజు ఒక పనిజేయ దలచెట్లైనపుడు ప్రజాభిప్రాయము ప్రతిబింబముగ గాండునెడల రాజు దాని వాచరణలో బెట్టుటకు వీలులేకుండ జేయగలయును. ప్రజాప్రాతినిధ్య మనగా యెవరికిని వినకడుకు డ గొలుగుకొనుట గాదు. ప్రజాప్రాతినిధ్యమునకు వెనుకలముండిననే ఫలవంతముగ నుండును. కుమారునకు తండ్రి జేయుపని యేదైన యిష్టములేకున్నయెడల నేమిజేయును? నాన్నగాను ఆపని బాగుగలేదు, చేయరాదని సగౌరవముగ విన్నవించుకొనును ఎంతప్రార్థించినను తండ్రి ఒప్పుకొనకున్నయెడల కుమారుడు ఆయనతో మాట్లాడక అసహాయమవలించి తండ్రి యిల్లు విడచిగూడ పోవును ఇది శుద్ధముగ న్యాయము. తండ్రి యు కుమారుడును అనాగరకులైనపుడు తిట్టుకొని పోట్లాడుకొనికొట్టుకొనునంతవరకు గూడ వచ్చును. విధేయతతో నుండు కుమారు డెప్పుడు సవినయముగ కాలముగ ప్రేమతోనుండును. ఇప్రేమచేతనే అనగరము వచ్చినపుడు అసహాయము చేయవలసి

వచ్చును. ఇయ్యది ప్రేమముక్తచును అసహాయముని తండ్రికే చెలియును. కుమారుడు వేరే పోవుట నాయన సహింపజాలడు. హృదయవేదన గల్గును. పశ్చాత్తాపము జెందును. ఇట్లేప్పుడును జరుగునని కాదు. కాని కుమారుడు అసహాయ మవలంబించిన ధర్మముగలదిని మాత్రము విదితము గాగలదు.

ఇట్టి అసహాయము రాజుకును ప్రజలకును సాధ్యముగను. కొన్ని పరిస్థితులలో ప్రజలు అట్లుజేయుట ధర్మముగను. ప్రజలు స్వభావసిద్ధముగ ధైర్యముగలవారై స్వాతంత్ర్యప్రియులైనపుడే అట్టిపరిస్థితి లేర్పడగలవు. అట్టివారు సాధారణముగ ప్రభుత్వస్వాధీనములను పాటించి శిక్షవిధింపబడునను భయము లేకుండనే యిష్టముగనే విధేయతతో నుండురు. సకారణముని తోచినపుడు యిష్టాపూర్తిగ ప్రభుత్వ స్వాధీనములకు విధేయతతో నుండుటయే అసహాయమునందు ప్రథమపాఠమైయున్నది.

ప్రభుత్వస్వాధీనములు ఆసాకర్యములుగ నున్నను చాల వరకు సహించియుండవలెను. తండ్రియజ్ఞులు కొన్ని కుమారున కిష్టములేక పోవచ్చును. సహింపలేక విసిరెత్తును నున్నపుడే ఆయన ఉల్లంఘింప వలసినవచ్చును. అట్టి యిష్టము గగౌరవముగ ఆవిధేయతతో నున్నను తండ్రి అడ్డానిని వెంటనే తెలిసికొనగలడు. అవిధముగనే ప్రజలు విధేయతతో భక్తితో రాజకావనములను గౌరవింపగల్గినపుడే కాననోల్లంఘనము జేయుటకు పోట్లేగలదు.

మాడవపాఠము కష్టాధ్యయనము నేర్చుకొనవలసియున్నది. కమరు లనుభవించుటకు శక్తిలేనివాడు అసహాయ మవలంబింప జాలడు. అవసరమైనపుడు ఆస్తిని కుటుంబమునుగూడ త్యాగము జేయగలవాడుగావలయును. అసహాయమువలన రాజుకు కోపము వచ్చి అన్నివిధముల శిక్షలను విధించుట సంభవింపవచ్చును. అట్టి సమయములందే ప్రేమ, సహనము, బలము పరీక్షింపవచ్చును. కఠినశిక్షల ననుభవించుటకు సిద్ధముగానివాడు అసహాయ మవలంబింప జాలడు. శిక్షకో యిద్దరో యిమ్మాడుపాఠములను నేర్చుకొనినంత మాత్రమున దేశమంతయును అసహాయము నవలంబింప సిద్ధముగ నున్నదని తలంపజాలరు. ఇట్లు అసహాయము జేయుటకుముందు చాలనుందిజను లీధముగ సిద్ధముగావలయును. తొందరపడి అసహాయము జేసినయెడల అపాయము పాటిల్లును. ఈవిషయము లనుగ్రహింపని కొందరు దేశభక్తులగు యువకులు సహనము వీడెదరు. ముఖ్యముగ కార్యములేవైనను జేయుటకు ముందువలెనే అసహాయ మవలంబించుటకు పూర్వముగూడ సిద్ధముగావలసియున్నది. కావలెనన్న యెంతబట్టిన వారు అసహాయ వాదులు గాజారు. శిక్షణముచాలముఖ్యము. కఠియవాడులో నెక్కడగాని చాలమంది యీకావలసిన శిక్షణమును బడలలేమో నాడుచెలియదు. కావలసిన శిక్షణము నే బడసినయెడ అసహాయముజేయుట అవసరమే కాక పోవచ్చును.

ఇప్పుడున్న ప్రకారము బ్రాచినియెడల కఠియవాడులను భారతదేశమునందలితరభాగములందు గూడ మనసి అసహాయమునకు సిద్ధపడు నవసరము. నాకు గాన్పించుచున్నదిజ జనము నేవాభావమును, త్యాగ, సత్య, అహింస, ఆత్మగ్రహ సహనభావములను కృషిజేయువలయును. ఈరణము లభివృద్ధియగుటకై వారు నిర్మాణకార్యములయందు నిగుర్చులుగావలయును. ప్రజలలో విశ్వబ్రతుగ పని జరుగుచుండినయెడల అనేక సంస్కరణములు వానియంతిల నవియే జరుగుచుండును.

రాజకీయ పక్షము

కఠియవాడు రాజకీయపక్షములకు సుప్రసిద్ధిగాంచినది ఈతరగతివా రెక్కడలేని విషయమును జూపుచును. అందువలన వారు పరికిరమును డంబమును బూటకమును నేర్చుకొనిరి. వారుచ దుపుకొన్నచే అందువలన సంస్కరణములకు దా జూపవలసియున్నారు. వారికష్టమున్నయెడల ప్రజాసేవ నెండ్లనజేయగలరు. ఈరాజకీయోద్యోగుల సచ్చారిత్రులగ నున్న చొట్ట ప్రజలలో సంకృతి గాన్పించుచున్నది. నేను జెప్పసంగతులు రాజకీయోద్యోగుల తగతికి జెల్లును. కాని ప్రతిరాజకీయోద్యోగుడూ కాని బాగా పనిజేయగలవారు యితరగతి యందు గలరు. కావున యీ తరగతిపై నాకు బొత్తిగ ఆ పోలేదు. వీరి సంస్థానములయందు ధనసంపాదనకు గాక సేవాబుద్ధితో పనిజే నయెడల యెక్కువలొగము గలుగగలదు.

ఇతిరతిరగతులు

ఇక నీసంస్థానములందుద్యోగముల జేయక స్వతంత్రవృత్తి నవలంబించిన వారు నిర్మాణసేవజేయుట నులభము. వారు నేను పై చెల్పిన సుగుణములను బెంపొందునటుల జేసిన కొనకలెను. ప్రజలలో నేకమై నిశ్చలముగ పనిజేయుచు విశుద్ధముగ పోరాడగలవారు మనకు గావలయును. ఇట్లు పనిజేయుగలవారు యేకొలిది మందియో యుండురు. కఠియవాడులో అట్లు పనిజేయగల వారు గ్రామమునకొక్కరైన గలరా? లేరనియే ప్రత్యుత్తరమువచ్చునని నాకు చెలియును. దీనిని జదువు తరగతి జనము

నకు గ్రామ జీవన మనశ్శాంతియే యేకప్రాధాన్యము నుండదు. వీరైన అభిప్రాయము గలవారి కిది రుచింపదు. ఐనను భారత దేశము యొక్కయు కథియవాడు యొక్కయు జీవము గ్రామము లందగలదు.

రాటము

ఈ సే ను జేయుటెట్లు? ఇందు రాటమునకు సేను ప్రధానస్థాన మొసంగెదరు. ఇందుకు ప్రతి కూలముగ కట్టిప్రాయములను సేను వింటిని కాని సేన తిట్లు దానినే కేపు చుడ గ్గున చక్రమువలె బూజించెదరని నాకు తెలియును మనంతట మనము యీ పనికి గడంగున్నను పరిసితు లిందుకు నిర్బంధము జేయునని నాకు నమ్మకముగలదు భారత ఆర్థిక శాస్త్రమును జదువుటగా రాటము నుగూర్చి చదువుటయే అనగా పదిహే వుడున్న గ్రామపరిశ్రమల పునరుద్ధరించుటయే నూలువనకు టను సేను వ్యవస్థితుని చెప్పటలేదు కాని అన్నిమతములవారన యెగలవారను అనుసరింపవలసిన ధర్మముని తలంచుచున్నాను.

ఏ దేశము శరీర కష్టమును నమ్మునో ఆదేశము మీదనే భవిష్యత్తులయొక్క వాతావరణముండనని ఒక అమెరికా బిలే ఖరీదెచ్చెను. జీవములే యంత్రసామగ్రి పెంచుటతో దేశ ములన్నిటికిని వినువుగల్గెనది సజీవముగల మన శరీర యంత్రము లను త్రుప్తపట్టనటులజేసి నిర్జీవములను యంత్రరాశిని దెచ్చి మన ము పాడుజేసివేయుచున్నాము. శరీరమును పూర్తిగ పనిజేయించి యుపయోగించునవలెననియే భగంతుడు కాని యెంచెను. మనము దాని నిష్ఠింపజాలము. శరీర యజ్ఞమునకు రాటమే ఉభయవిన్నము ఈ యజ్ఞమున జేసి బానియకుండు భుజించువాడు దొంగకనుమ జేసి జంతువునును. ఈ యజ్ఞమును మానివేసి మనము దేశద్రోహములమై అదృష్టవేషతను ర నీయకుండు తిలుపు దిగించితిమి ఇందులకు నిదర్శనము భారతదేశములో అనేకులు స్త్రీపురుషుల శివప్రాయములగు నుండుట గాన్పించుచునేయు న్నది సేన ప్రజలు కట్టుకొను నుద్దరించుచును అడ్డుము నమ్ము చున్నానని నా ప్రతియమిత్రుడు శాస్త్రీగారు చెప్పనచ్చును ఇది నిజమే అనవరమైనపు డిట్లుచెయుట దేశసేవకుని ప్రతివా నిధర్మమైయున్నది పంట్ల లాల్లూ సీకేశ తోడుగల యి దినయెడల సేను వద్దని యెల్లత్ర చాటవలసిదే మనదేశ శిరో వ్యస్థితు కది తగడు దేశము వికేతము గడనుపయోగింపకుండు వారిందుల ప్రతిభాంతియున్ను మైయున్నది ఈ ప్రాతికూ ల్యము గడవిదేశేయమైనదని గాక కానిని తిగుమతిజేయుట పరి నవచ్చుచారిత్రము నెడలనెయ్యున్నది. ఈదేశమునందు పండు ధాన్యమును ఎదురె పొట్టించుకుండి ఓటుధాన్యమును గాని, రమ్మనుండి రైదె న్యమునుగాని దెప్పించుచుండునెడల సేను పంటయిండ్లలోనికి జోయి యిష్టమునచ్చిట్లు తిట్టి ధరాణ గూ రొప్పిని పాపనో జేదనము చేలియునట్లు జేసెదము ఇట్టి వీచుధ్య జరిగెన గూడాను. ఘోరయధనముయమున యాశాపునందు ప్రజలుకొన్ని పంటలను బండునటుల నిర్బంధముజేసి ఆహారపా నీయముల విషయమున కింట్లు గల్గియుండిరి

గ్రామములందు సేనజేయ గోరువారు రాటమునుగూర్చి పరిశ్రమజేయుట దప్ప మరేమియునులేదు. వందలవేలకొలదియం ది స్త్రీపురుషుల యిందువలన తమపొట్టులను బోసికొనుచు దేశ మున కబ్బడి లాభము గలుగజేయుదురు. ఈ సేనజేయుటవలన ప్రతిగ్రామియునకును ఆర్థిక రాజకీయ విషయములందు ప్రధాన జ్ఞానమును గలుగజేయుట యగును ఈసేనవలన గ్రామముతెందు జాలరకు జమైనవిద్య నేర్పి గ్రామములంగన్న లోపములు లను దెలుసుకొనుటకు వీల గల్గును

ఈఖర్చు ప్రచారమున రాజనకుతు పాక్షికులకు సం ఘర్షణమున కవకాశము లే మాగా వాటిగల సంబంధములు ప్రేమతో గూడియుండెను. ఇందులకు ప్రచారకులు సవినయం లుగ నుండవలె కావున యీరాజకీయ న హాసభను రాటము నకు ప్రాముఖ్య మొసంగుమని కోరుటలలో నాకేమియు సిగ్గులే దు, వెనుకొడెను

ని మ్న జా తు లు

అస్పృశ్యులందుగూడ నిష్ఠింపయే జేయవలసియుండు ను. హిందువులందు అస్పృశ్యులను దొలగించుట మఖ్యధర్మ మైయున్నది ఈ విషయమున గూడ రాజులు అడ్డుమునవైదర ని భయపడ నక్కరలేదు. హిందువులు నిన్నజాతికి సేవజేసి వారు స్వాయత్ప్రాయముగ నొసంగు ఆశీస్సుకొదల దాన్ని ఆత్మ పాటమం ఉత్తమమును జేయునెడల వారలకు పొయిన ఆత్మ బలము చెలరేగి వారు దృఢగ్రాహ్యులగుదురు. ఆచుచ్చను తొలగించుట అనంగము. నిట్లుజాతి సేవజేయు హిందువు హిందూ మతరక్షకుడగుటయేగాక నిమ్నజాతి సోదరీమణుల హృదయ ములందు పూజనీయులగు నందుము

అధికారులు రెండువిధములైనవి ఒకటి శిక్షించువరేమో గిను రెండవది కార్యముటి ప్రేమార్థముల గల్గినది. రెండవది అధికారము శిక్షించెదమని భయపె ట్టినది క్షయములై ఫలవంతమైనది. ఈసభాసభ్యులు ప్రేమతో సేవజేయుటకు సిద్ధులగుచుండెడల ప్రజల పక్ష మున మాట్లాడుటకు వారికి హక్కుగలదు. వీరాజుగాని వారి కడ్డుభాగం అడ్డుదే అపవరమైనయెడల అసహాయ మవలంబిం చుటకు వారలవలన మేర్పడును.

కాని నాకు రాజులందు విశ్వాసముగలదు ప్రజలు నాగ రకులై విజ్ఞానకుండులై అభిప్రాయములగల్గి యున్నపుడు దాని జలమును వారువెంటనే గుర్తించెదరు. రాజులుమాత్ర మెవరో? భారతీయులేగదా! ఈదేశము మనకెంతో వారికి నంతే. వారి హృదయములకు నమ్మునట్లు జేయుట సాధ్యమే వారికి న్యాయ మని గోచరింపవలెను జేయుటకష్టమని సేనుతలంపను. మనము పట్టుబట్టి ఆపనియొప్పుడును జేయలేదు. మనము తొందరపడు చుండుము. మనము సేవజేయుటకై సిద్ధముగ నున్నయెడలనే విజయము జేకూరును, ప్రజలును రాజులును విజయము గాంచె దరు.

హిందూమహమ్మదీయమైత్రి

ఇక ను మాడువనిషయము హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి. కథియవాడులోగూడ నీవిషయము కొందరమనకుల కం తబెట్టుచున్నదని నాకు ఒకటి రెండుతేఖలు వచ్చినవి. హిందు దువులకును మహమ్మదీయులకును మైత్రియుండవలెనని సేను దెప్పకకరలేదు దేశములో సేభావమునగాని ప్రచారకులెవ రను విదిలిజేయరాదు

నాకర్షణేత్రము

చాలమందికి నాయుపన్యాసము అసంపూ ర్ణముగను చప్పగియుండునని నాకు తెలియును కాని నా అభిమాన విషయములను దొలగి వేరేసలహాను మరేయిగాని ఉపయోగపెన్నదని నీయజాలను నా కర్మక్షేత్రమేదియో విశదము జేయబడినది. నాకు ప్రేమధర్మముపై మోహముగలదు అదియే నాకు చింతామకమంటిది అహింస యొక్కటియే సర్వతోగ ని వారణోపధమని నాకు తెలియును అహింసా మార్గము పొరపములేని పిరికిపందల మార్గము గాదని నాకు తెలియును. అహింసనిర్భయత్వమును జాటుడి త్రము క్షత్రియధర్మము. అందు పోరాటము నకు గాని అపజయమునకుగాని అవకాశములేదు. అది ఆత్మకొక నుగుణముగలచేత దానిని పొందుటకు కష్టమేమియునులేదు. లోకల ఆత్మగలదని భావించు ప్రతివానికిని అది నులభముగ చేకూరును అహింసా మారముదప్ప మి రే దియును భారతదేశమునకు తగదని నాకు నమ్మకము రాటము భారత ధర్మ చిహ్నము. అదియే బీదల పాలిటిక్కె తరువు, ప్రేమ ధర్మమును కాలావకాశము లేమియును ఆటంకము గా జాలవు. కావున నాస్వరాజ్యమునందు మూల మాదిగలు అన్ని కులములవారును దుర్బలులలో ను దుర్బలులును జేరుదురు. వీరి నందరను మైత్రి తో జేర్చునది రాటము దప్ప మరేమియును గాదు.

నాకు బాగాతెలియని మిదేశవిషయముల గూర్చి సేను చర్చింపలేదు సంస్థానముల కట్టిప్రభుత్వనిర్మాణ ముండు లెనో సేనుచర్చింపలేదు ఆవిషయమును మిరేకరిజేసి కొనగ లరు దేశము తననిచ్చయము నాచరణలో బెట్టుకొనుటకు తగిన బలమును జేకూర్చుకొనుటకు సాధనములను గనుగొని వినియోగిం చుటయే నాధర్మమైయున్నది. దేశము తనకుగల బలమును గను గొని న యె డల ఆస్రప్రభుత్వ నిర్మాణ మా ర్గ ము ను త న ం ట తా శే క ను గొనగల్గి నిర్మించుకొనుట ప్రజాసేవకులలో నెవరు రాజగ నుండునో ఆరాజెనాకిమమైనవాడు. పాపలే నిజమైన యజమాని.యజమాని నిద్రపోయినయెడల నాకేమిజేయవలెను? కావున యేపని జేసినను నిజమైన జాతీయ ప్రబోధముగలగు జేయుటకే ప్రయత్నముగనన్నది.

నా ఆదర్శ విట్టిదగుట వలన భారత సంస్థానములు సేనూ హించిన స్వరాజ్య నందుండటం కవకాశము కలదు పాదలకు వాటిహక్కులు సంపూర్ణముగ రక్షింపబడును హక్కులు జేకూ రుటకు ధర్మమును నెరవేర్చు వలెను. కావుననే సేను రాజుల యొక్కయు ప్రజలయొక్కయు ధర్మమును నెరవేర్చునెడల హక్కులు దూరమునకు బోజాలవు ధర్మములను నిర్వహింపక విడిచి హక్కులకొరకు పరుగిడునెడల ఎవరిండ్లుమునుకొని తె రచునంతలో ఘాయమగును. వాటి వెంటబడుకొలదియు మర ముగకు బోవును. ఈధర్మమునే శ్రీకృష్ణుడుగీతలో నిట్లు తెప్పెను.

“కర్మక్ష్యవాధికారస్తు మాధలేషుకదాచన” కర్మయే ధర్మము ఫలముహక్కు.

అగ్ని ప్రమాదము

రూ 40000 లు విలువగల ఆస్తి పరశురామస్మితి కాబడెను

కీరసనాయలు బుడ్డిదీపము అగ్నిప్రమాదమునకు కారణము

బొంబాయి, జనవరి 10 — అజాగ్రత్తగ కి సనాయుని బుడ్డిదీపమును ఉపయోగించుటచే నెట్టి అపాయము వాటిల్లునో భూకేశ్వరము ప్రాంతమందలి మునిసిపలు మార్కెట్టెట్టెదగ్గర నేటి ఉదయమున సంభవించిన గొప్ప అగ్నిప్రమాదము ఎల్లరకును స్పష్టముగ తెలియజేయుచున్నది. రెండు అంతస్తులుగల మేడ యందలి క్రింది అంస్తులలో అగ్ని బయలుదేరగనే కేకలు వేయ బడెను. వెంటనే నిప్పు ఆర్పయంత్రములు రెండువచ్చెను కాని పరిస్థితులు ఉపద్రవకరముగ నుండుటచే మరికొన్ని యంత్రముల సహాయముకొరకు తెలిపారు చేయుబడెను ఈయంత్రములు వచ్చుసరికి మేడయంతయు భగ్గుగ మండుచు ప్రక్కనున్న మరి రెండు మేడ లంటుకొనెను కాని నీరు సమృద్ధిక నాఫలమందు గలదు గాన తుదకు అగ్నిని యంత్రములు ఆర్పివేసెను. కుమారు డా 40000 లు విలువగల ఆస్తి పరశురామస్మితి కాబడెను అగ్ని పుట్టుటకు కారణము కీరసనాయలు బుడ్డిదీపము ఒకగది యందు అజాగ్రత్తగ ఉపయోగించుటయే (అ.ప్రె)

వీడ్కోలుపు విందు

సర్ ప్రాంకు స్టైగారి దర్బారు

పరిపాలన విమర్శనము

నాగపురము, జనవరి 10 — మధ్యరాష్ట్రీయ గవర్నరు గారకు సర్ ప్రాంకు స్టై గారునిన్నను వీడ్కోలుపువిందుగావించి దర్బారీరులకు పతకములను, సన్నదులు అర్పించిన పిదప, సర్ ప్రాంకు స్టైగారు తమహయాంకింద గావింపబడిన పరిపాలనను ఆవలోకనము గావించిరి. అసహాయాధ్యమ జననమును మరణమును, 1921 సంవత్సరమందలి నాగపురములో సంభవించిన పోరాటములు, 1928 వ సంవత్సరమునందు పతాకాం ఠాళనమును, 1924 వ సంవత్సరమందు హిందూ మహమ్మదీయ తగవులను మన మె జూచితిమి. రాష్ట్రమందు యీ ఉద్యమ ములకు బూర్వమందున్న సంబంధమును వెల్లతగతులందును అ భివృద్ధికొందుచున్నందులకు స్టైగారు సంతసించిరి. సంస్కరణ ములవలన ప్రతిష్ఠింపబడిన మొదటి కానకభగావించిన పనికి స్టైగారు ప్రశంసించిరి. కాని స్వరాజ్యవాదుల చర్యవలన ప్ర జాహిత జీవమునకు తోడ్పడు ప్రభుత్వ పు ప్రకారి క నిర్మితమువలసి వచ్చుటయే గాక అభివృద్ధిగావించుటకు చేయవ లసిన పనులన్నియు గట్టికట్టవలసి వచ్చెను. ఆకాళంగముతో ప్రాంతుగారు రాష్ట్రమును విడుదలుచున్నారు. ప్రభుత్వముయొక్క భావివిధానమును ప్రకటించుచు మధ్యవర్గకాలాశాసనసభ వారు రాజ్యవిధానమును నడపుట కొరకొకసారి తరుణమియబ డుచురనియు, రాజోవు మార్చి నెలలో కానకసభాసమావేశము జరుపబడుననియు గవర్నరుగారు నుడి వి రి. ప్ర జా య త్ర కాఖిలుమంత్రులచే బరిపాలింపబడునని తలంచుచు ఆరాయ వ్యయపట్టికకానకభ వారి కర్పించబడును. ప్రజాయ త్రకాఖిలం దభివృద్ధికి తోడ్పడుపనులు నెరవేర్చుట కేర్పాట్లు గావించబ డును రాష్ట్రీయ ఆర్థిక పరితులచక్కగనున్నవినియు, అభివృద్ధి కరములగునాగపురమువిశ్వవిద్యాలయసాధనముమొదలగువిషయ ములను గరింఁచియు దెల్పెను సామ్రాజ్య, రాష్ట్రీయ, సభాద్వితీయ సర్వీసువారలకు క్లాఫించెను భారతదేశ ప్రజలందు తమ జిగల స్నేహాతులయొక్క గౌరవమును, న్యాయబుద్ధియు, శక్తి సామర్థ్యములను కొనియాడి వారి కుగణాంశపదచే దేశీయాభివృ ద్ధివిషయమున తమ కెంతమాత్రమును సందియము లేదనియు భారతప్రజలయెడ తమకు ల సానుభూతియు గవర్నరుగారు తెలిబుచ్చి ఎల్లరిని వీడ్కోలిపిరి. (అ.ప్రె)

కన్నాటుదంపతులు

లాహోరు, జనవరి 12 — ఈనెలాఖరున కన్నాటుదం పతు లీపురమును జూచుటకువచ్చెదరు. దంపతుల యిష్టానుసార ముగి వారిచ్చుటకు వచ్చుచుండుటచే బహిరంగ తంతులేమియు జరుపబడవు. ఫిబ్రవరి 2-న తేదీయందు గావింపబడు పోలో టూర్నమెంటు ప్రాంతభోగ్యమును కన్నాటు దంపతులు జూడవచ్చెదరు. (అ.ప్రె)

జాతీయవాదుల జయము

పునహా, జనవరి 12 — పునహాజిల్లానుండలి మావాలతా లూకాబోర్డు ఎన్నికలందు జాతీయవాదులన్ని స్థానములకును ఎన్నుకొనబడిరి. (అ.ప్రె)

AMRUTANJAN

1925 CALENDAR 1925

The picture of "Mahatma Gandhi" in sitting posture
and
"Radha Krishna" with 3 attractive colours.

అమృతాంజనము

1925

క్యాలండరు

1925

"మహాత్మా గాంధీ" "రాధా కృష్ణ"

3 అందమైన రంగులతో ముద్రింపబడి, ముద్దులు మూటగట్టుచున్నది.

ముఖ్యముగ గమనింపుడు —

15-1-1925 తేదివరకు ధరలయందు ప్రత్యేక సదుపాయముగలదు.

100 కి రూ 10-8-0,

ఆలశ్యము ఆశాభంగమగును.

1000 కి రూ 90.

తక్షణమే మీ ఆర్డరును నాలుగవవతు అడ్వాన్సుతో పంపుకొనవలెను.

అమృతాంజనము డిపో, నెం 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

మృత్యురహస్యము

సచ్చిదానందస్వామిగారి యుపన్యాసము

సచ్చిదానందస్వామిగారు, "మృత్యురహస్యము" అను విషయమును గురించి, నిన్న సాయంత్రము, తిరువల్లి క్వారుని పేట కార్పొరేషను మాడెలుస్కూలను దుపన్యసించుచు నిట్లు నుడివిరి ప్రపంచమున దనాదినుండియు ఆధ్యాత్మికవిధు లీవిషయము నతిప్రముగ విచారించిరి. కాని ఎప్పటికప్పుడీ విషయము క్రొత్తదిగనే గానించును. ఈ సమస్యను జీవన్ముక్తులు మాత్రమే పరిష్కరింపగలరు. ఇతరులు చీకటియందు దారితడవు కొనుగట్టు లీ విషయము నస్పష్టముగ మాత్రమే దెలిసికొనగలరుగాని స్పష్టముగ దెలిసికొనజాలరు. మరణించిన తరువాత జీవు డేమగును అను విషయమును దెలిసికొనుటకు ప్రపంచము నందు వేర్వేరుప్రదేశములవా రందరును విచారించి వేర్వేరు సిద్ధాంతములగావించియున్నారు. జీవుడును, దేహమును ఒక టేననియు, దేహమునకు గలిగిన కష్టముఖమునెల్ల జీవు డనుభవించుననియు ఈ జన్మయు లెంచెదరు. అందుచే వారు, మృతకళేవరముల కాల్పుటగాని, పాతివెట్టుటగాని యొనర్చక ఒక ఆలయమును నిర్మించి అందు పదిలముగనుంచెదరు. పీఠాబ్రూ లీవిషయమును గురించి ఆలోచించు కష్టములను దలపెట్టుకొనలేదుకాని ప్రాణి మరణించిన తరువాత జీవుడు భగవంతుని దగ్గరకు పోవు ననియు, మొదట భగవంతుడు ప్రాణియొక్క శరీరమును తయారుజేసి దాని ముక్కులలోనికి జీవను నూడుననియు హిబ్రూలయం దొకనమ్మకము గలదు. చార్వాకులు, ప్రాణి, ఈప్రపంచమున గన్పించునంతవరకే జీవించుననియు మరణాంతర జీవితముగాని, కర్మానుభవముగాని లేదనియు, అందుచే ఈజన్మయందు సుఖమునందుటయే ప్రధానమనియు నమ్మెదరు. మృత్యురహస్యమును గురించి హిందూ వేదాంత శాస్త్రములందు చాల విపులముగ చర్చింపబడెను. కఠోపనిషత్తునందు నవిశేషమును సంభాషణయందు ఈవిషయమును గురించి ముఖ్యములిగు విషయములు దెలుపబడెను. హిందూవేదాంతకా

స్త్ర ప్రకారము అత్యుత్తమమైనది. దానికెట్టి మార్పునులేదు. మరణమునగా నొకమార్పు మాత్రమేని హిందువుల అభిప్రాయము. బాల్య యౌవనాద్యవర్ణలయందు ఎట్టి మార్పులు గలుగుచున్నవో మరణముగూడ నట్టిమార్పు మాత్రమే. అత్యుత్తమముగ శాశ్వతత్వమును గురించి శిష్యులందు విపులకరింపబడెను. పుటుకగల ప్రతిజీవీయు మరణమును మార్పు ననుభవించి తీరవలెను. చివకు బ్రహ్మగుడ నీమార్పుగలదు. ఒక్క పరమాత్మయగు భగవంతుడు మాత్రమే ఇందు కత్తితుడు. సామాన్యముగ మరణమున ప్రతివారును భయపడుదురు. మనము జాగ్రత్తగా విచారించినయెడల వారు, మరణ సమయమున గలుగు బాధలకు భయపడుచున్నారగాని, మరణమునకు భయపడుటలేదు. జీవుడు శరీరమును విడచి వెల్లునవుడు, కోటితేజస్వరచిన నెంత భాధయో యంత భాధ ననుభవించునని నమ్మెదరు. రాగముచే నీ భాధ గలుగుచుండును. రాగమును వీడగలిగినవారు, జీవించుటనెంతగ ప్రేమింపగలరో మరణించుటగూడ నంతగనే ప్రేమించును. సన్యాసు లిందుచేతనే మరణమును సమానముగ ప్రేమించి ఆహ్వానింపగలుగుచున్నారు. యుద్ధమునందు వైనికుడును, ఆత్మహత్య యొనర్చుకొనువారలునుగూడ మరణము నాహ్వానించుచున్నవని వారికిని సన్యాసికిని భేదముగలదు. వైనికుడు ఇతర విషయములందు కంటే తనవిధిని నిర్వహించుటపైగల అధికమును రాగముచే మరణమునాహ్వానించుచున్నాడుగాని, మరణమునందు గలసమతచే నాహ్వానించుటలేదు. ఆత్మహత్య జేసుకొనువారు తామప్పు డనుభవించు బాధలకంటె తక్కువ బాధలుగల మరణమును వరించుచున్నారు. కాని, మృత్యువునందలి సమతచే గోరుటలేదు. సన్యాసి మరణమునుగూడ ప్రేమించుటను, వైనికులును ఆత్మహత్య యొనర్చుకొనువారలును మరణమును ప్రేమించుటను, ఈభేదము మృత్యువును జయింపవలెననినచో మనము సంగపరిత్యాగ మొనర్చవలెను.

లాలా హరికిషన్ లాగారు

బాంకింగులభివృద్ధిగావించుటకు చేయుకృషి

లాహోరు, జనవరి 10:— ఇదివరలో అనేక బాంకుల అభివృద్ధికి దోడ్పడిన పంజాబుదేశప్రాంతమంత్రియగు హరికిషన్ లాగారు బాంకింగుస్వాపారము నభివృద్ధి గావించుటకు గట్టిప్రయత్నములు పంజాబు రాష్ట్రమందు గావించుచున్నారు. పీషిబుబాంకి ఆప్ నార్దరను యిండియా టిమిటెడ్డు అను బెర వీలొక నూతనబ్యాంకిని స్థాపింపనున్నారు. రిజర్వుచేయబడినది. అనతికాలములో ప్రారంభోత్సవము నల్పబడును.

నూతనముగ స్థాపింపబడిన పంజాబు స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజి లాలా హరికిషన్ లాగారు కృషిలనలె స్థాపింపబడిన స్వల్పకాలములో నిది వ్యాపారమును ప్రారంభించును.

బందరు సబుకోర్టు ఫయిల్

O. S. No. 3/1924

వాదులు:— వెల్లంకి వెంకట్రామయ్య వగైరాలు.

ప్రతివాదు:— మేహూరి వీరభద్రయ్య మయివరై నందున గార్డీయను తల్లి మేహూరి దుర్గమ్మ వగయిరాలు.

యీ నెంబరులో 6 వ ప్రతివాది అయిన నాగ్ల సుబ్బయ్య దావా దర్శిలాను చనిపోయినందున అతనికి వారసు టుమాట్లు అయిన వెంకయ్య, తాతయ్య, సీతారామయ్యలును పార్టీలుగా చేర్చి నోటీసులు జారీచేయించగా వెంకయ్య అనే అతను నోటీసులను పుచ్చుకొని వుండనందున కోర్టువారు సదరు నోటీసులనిమిత్తం ది 16.1.25 తారీఖునకు వాయిదా దయచేయును సబ్జిట్రూ టెడ్ సర్వీసుకు కూడా వుత్తర్వులు యిప్పించివారు. గనుక ఆగోజున సదరు వెంకయ్యకుగల ఆక్షేపణలకు కోర్టువారి యెదుట 10 ఘంటలకు వజరై తెలియపర్చుకొనవలెను. లేని యెడల యక్కపార్టీ చేయుబడునని యిందుమూలముగా తెలియ పర్చడమయినది.

బందరు
12-1-25.

వి. సూర్యనారాయణరావు,

వాదితరపున నక్కిలు.

ప్రకటన

రేపు (మంగళవారము) సంతకాంతి పండుగ యగుటచే మా కార్యాలయమునకు సెలవొసంగ బడినది. కావున రేపు దినపత్రిక వెలువడదు.

వ్యవస్థాపకుడు

ఆంధ్రపత్రిక

1925-వ సం॥ జనవరి నెల 12-వ తేది

సోమవారము

స్వదేశ సంస్థానములకు మహాత్ముల సందేశము

కృషియవాడు రాజకీయ మహాసభయందు గాంధీ మహాత్ముని అధ్యక్షోపన్యాసమును జదువు వారికి నూతనవిషయ మేమియును గాన్పించ కున్నను, సత్యము నెన్నిసార్లు జెప్పినను క్రొత్త గనే యందు కితిని ఆవాక్కును, సత్యవచనమును యెన్నిసార్లు విన్నను చదివినను శ్రోతలకును పాఠకులకును విసుపు జనించదని దెలుప సాహసించె దము. దేశీయమహాసభయందు దెల్పిన విషయ ములకన్న క్రొత్త వేమియును యీ సభయందు దెలుపలేదు. ఆయనకు భారతదేశ విమోచనము స్వాతంత్ర్యము దప్ప మరేదియును గోచరించదు. అందులకు సాధనము రాటము, హిందూ మహమ్మ దీయ మైత్రి, అస్పృశ్యతా నివారణముదప్పు వేరు మార్గములు లేవనియే దేశీయమహాసభ అధ్యక్షోపన్యాసమునందు దెల్పిన విషయముల నిచటగూడ దెల్పును. బ్రిటిషు భారతదేశము స్వతంత్రముగ నుండనంత కాలము, స్వరీపాలనము ననుభవించ నంతకాలము బ్రిటిషు భారతదేశమును స్వదేశ సంస్థానములనుగూడ విచ్ఛిత్తుగ నుండవలసినదే యని మహాత్ముడు జెప్పిన మాటలయం దెంతయో సత్యముగలదు. దేశమునందు మూడవవారు వచ్చి పరిపాలించుచున్నంతకాల మీ విచ్ఛిత్తు అట యుండును. బ్రిటిషు భారతదేశము స్వరాజ్యమును బొందినపుడే దేశమంతయును చక్కబడగలదు. ఇందులకు దేశీయమహాసభ జేయు ప్రయత్నములకు స్వదేశ సంస్థానములుగూడ తోడ్పడవలసి యున్నది. దేశీయమహాసభ నిర్ణయించిన కార్య విధానమునే యనుసరించుచు యీ సంస్థానములు దేశమునకు మేలొనరింపవచ్చును. స్వరాజ్యసంపాదనకు సహాయముజేయవచ్చును. ఇందులకే మహాత్ముని సాధనములన్నియును దారి జూపుచున్నవి. స్వరాజ్యముక్రింద స్వదేశ సంస్థానముల స్థితిని గూర్చి మహాత్ముడు దెల్పిన వాక్యములను జదివిన యెడల తద్విషయమై సందియములు బయగలవు.

మహాత్ము డీ యపన్యాసమునందు స్వదేశ సంస్థానాధీశులకును, పాలితలకును గావించిన హితము ప్రశంసనీయముగనున్నది. ఇక్కలమున నీ సామంతరాజులు యూరోపుఖంకమునకు దేశ దేశాంతరములకు నేదో మిషమిషబోయి తమ

దేశమును పౌరులక్షేమమును లెక్కజేయక తిరుగులాడునీతిని బాగుగ ఖండించిరి. ఈ సందర్భమున రాజా హరిసింగుగారి తార్కాణము మనకు గాన్పించుచునే యున్నది. అట్టిది కూడదనియే మహాత్ముని హితము. పాశ్చాత్యానుకరణములు వలదని బోధించిరి. దుర్వ్యయముల జేయరాదని హితమునొసంగిరి. బ్రిటిషురెవిన్యూ షద్ధతిని పాలితులపై నఖండమగు పన్నులనువేసి వారిని క్రుంగడియటయ, ఆర్థిక ఆదాయమును తగదని వాదించిరి. కథియవాడు సంస్థానమునందు మద్యపాన దురభ్యసమునాపుటకై కొంత సంస్కరణము ప్రారంభమైన దనుటకు సంతోషింపవలయును. త్వరలోనే ఒక్క కల్లుదుకాణమైనను లేకుండబోవలయునని మహాత్ముడాశించుచున్నాడు. మహాత్ముడు సంస్థానాధీశుల కొసంగిన హితమును వారిపై గావించిన విమర్శనమును వారి క్షేమము నారసియే జేసినటుల జెప్పుచున్నాడు. అట్లు చెప్పకున్నను మహాత్ముని భావమును శంకించువారెవరు నుండరు. సత్యమును అహింసయు ఆయనమతము. సత్యమే ఆయనదైవము. అహింసములముననే ఆయనకు భగవత్సత్వోత్కారముగల్గును. అహింస యన ప్రేమమార్గమే. పాలకులుగూడ ఇట్టియైత్థిప్రదర్శములగల్గి ప్రవర్తించునెడల రామరాజ్యమును జేయట కేమాత్రిమును సందియములేదు. స్వదేశ సంస్థానములందు రామరాజ్య మిక్కలమునగూడ సాధ్యమని మహాత్మునకు నమ్మకముగలదు.

మహాత్ముడు ప్రజల కొసంగిన హితము సందరును పాటించదగును. అందు ప్రభుత్వశాసనమును ప్రజలెట్లుల గౌరవింపవలసినదియు వ్యక్తము జేసిరి. 'యథారాజా తథాప్రజా' యను నార్యోక్తియందు సత్య మర్థభాగమే గలదనియు ప్రజలెట్లుందురో రాజును అట్లందునను విషయమునం దెక్కువ సత్యము గలదనియు మహాత్ముడు ప్రతిపాదించుచున్నాడు. సత్యాగ్రహధర్మము యీ సందర్భమున చక్కగ వివరింపబడినది. ఇందులకుగావలసిన శిక్షణయును, అహింసయు, సత్యసంధతయు, ఆత్మనిగ్రహమును యిదివరకు జెప్పుచున్న విషయములనే మహాత్ముడు వివరించెను. సంస్థానాధీశులకువలెనే ప్రజలకుగూడ ఖద్దరుయొక్కయు నిమ్మజాత్యుద్ధరణముయొక్కయు, హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి యొక్కయు ప్రామఖ్యమును బోధించిరి. అహింసయే అత్యున్నత క్షత్రియధర్మమని మహాత్ముడు జెప్పినపుడు సామాన్యులకు వింతగ దోచవచ్చును. చార్జన్యము, పశుబలము క్షత్రియధర్మమను సామాన్య జనాభిప్రాయమును మహాత్ముడు త్రోసివేసెను. అహింసయందు ధైర్యభావముగలదు. ఇందు పోరాటమునకు గాని అజయమునకుగాని అవకాశములు లేవు. అంతరాత్మగలదని భావించు ప్రతిపానికిని యిది సాధ్యమగునని మహాత్ముడు దెల్పుచున్నాడు. ప్రేమధర్మమునకు కాలనియమములేమియును లేవు. మహాత్ముని స్వరాజ్యమునందు యీ కుల మాకుల మనక అందరకును సమానత్వ ముండును. ఇట్లుండరను బంధించునది, అందరలోను ప్రేమైక్యభావములను సమకూర్చునది ఒక్క రాటమేయని మహాత్మునకు సంపూర్ణ గాఢ విశ్వాసముగలదు. ఈ రాటము ఖద్దరుప్రచారమునకే మహాత్ము డీ సంవత్సరము ద్విధాసంకల్పమును

జేసెను. ఏ సభలో ముచ్చటించినను యెవరితో మాటాడినను యేమివ్రాసినను రాటముమాటదప్పు యింకొకటి లేదని అందరకును గాన్పించుచునే యున్నది. ఆయనయెవరిని సందేశ మింతకన్న యెక్కువేమియునులేదు. సర్వ రాజకీయ విషయములు నిందు నిమగ్నమైయున్నవనియే ఆయన జెప్పుచున్నాడు. అట్టివిశ్వాసమే అందరకును యిప్పుడేర్పడవలసియున్నది. అయ్యదియే దేశమునందు జాతీయప్రబోధమును గలుగజేయగలదు. బ్రిటిషు భారతదేశమునందుగాని, స్వదేశసంస్థానములందుగాని రాటమును, మహాత్ముడన్నటుల నుదర్శనచక్రమును త్రిప్పుట విధియైయున్నది. సంస్థానముల కెట్టిప్రభుత్వనిర్మాణ ముండవలెనో తాను చర్చించుటలేదనియు, దేశము ఆత్మ నిశ్చయమును ఆచరణలో జెట్టుకొనుమార్గమును తా నారయుచుంటిననియు మహాత్ముడు జెప్పినమాటలు గమనించినయెడల స్వరాజ్య నిర్వచనము గావలెననియు తన్నిరూణము జేయవలెననియు గోరువారికి ప్రత్యుత్తరము రాగలదు. దేశములో ప్రజలయందు ఆత్మ నిశ్చయబలమును గలుగజేయటయే ప్రధానమనియు, అదియే ర్పడిన పిదప దానంతట నదియే యేదే నొక ఆకృతి దాల్చుననియు మహాత్ముడు జెప్పిన మాటలయం దెంతేని సత్యము గలదు. ప్రజాసేవకులలో రాజైనవాడే రాజగును. ప్రజలుగాని రాజుగాని తమ ధర్మమును దాము నిర్వర్తింపవలయును. ధర్మముల నాచరింపక హక్కులకొరకు ప్రాకులాడినయెడల అవి మరింత దూరమునకు బోవును. కావున మహాత్ము డుద్ధరించిన 'కర్మణ్యే వ్యాధి కారస్తు మాఘలేషు కదాచన' అను గీతావాక్యమును అందరును గ్రహించి కర్మ వీరులై ఫలము దైవాయుత్తమని విశ్వసించునెడల కార్యసాధకులై స్వరాజ్యమును త్వరలోనే చూరగొందురనుటకు సందియములేదు.

రాష్ట్రీయ సంఘములకు హెచ్చరిక

మహాత్ముడు యీవారపు 'ఎంగు ఇండియా' లో వ్రాయుచు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘములు నూలుచందా సభ్యత్వము నాచరణలో జెట్టు విధానమున నేమాత్రమును ఆలస్యము జేయరాదని యిట్లు హెచ్చరించుచున్నాడు. "సభ్యులను జేర్చుకొనుటకు ముందు పని యేవిధముగ ప్రారంభింపవలెనను విషయమున కార్యనిర్వహణ సంఘము నుండి యుత్తరువులకొరకై కొందరు కాంగ్రెసు వాదులు వేచియున్నారని నాకు తెలియును. అట్లు వేచియుండుట యేమాత్రమును అవసరముగాదు. ఈకొత్త నూలుచంజా సభ్యత్వమున యేర్పాటులను జేయు పని కార్యనిర్వహణ సంఘమున కేమియునులేదు. భారమంతయును రాష్ట్రీయుల మీదనే గలదు. దీని నెంత త్వరలో ప్రవేశ పెటిన యీ కొత్త సభ్యత్వావ్హతయొక్క ప్రయోజనమున కంతమంచిది. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము 17 వ తేదీని సమావేశమగును. సభ్యులందరును ఆప్పటికి సమావేశమై యీకొత్తవిధానమున సభ్యులను జేర్చుకొనుటకును ఖద్దరుడత్తుత్తి వ్యాపకములకును మార్గముల నరయవలయును. ఇతరవిషయములతో కాలచూరణమున కవకాశ

మేమియునులేదు. ఈసంవత్సరము జేయవలసినపని ఖద్దరుప్రచారముదప్ప మరేమియును గాన్పించుట లేదని అందరకును చెల్లినదే. విద్యార్థులకైనను, వృత్తి సభ్యులనుచున్న న్యాయవాదులకైనను మహాత్ముడు ఖద్దరును ధరించుమనియే హితమొనగచున్నాడు. కావున అందరును ఖద్దరును ధరించువటుల జేయుభారము కాంగ్రెసుసంఘముపై గలదు. ఇందులకు వలయ మార్గముల నన్నిటిని శనివారము నాడు సమావేశమగు ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు సంఘము నిర్ణయించునని నమ్ముచున్నాము. ఇప్పటి నుంచియే సభ్యులను జేర్చుకొనవలయును. సభ్యులు నెలనెలకును రెండువేలగజములకు తక్కువగాకుండ కాంగ్రెసుసంఘమునకు బంజవలయును. తక్కువ బంపినయెడల సభ్యత్వ ముండదు. కాని యెక్కువ బంపి రజీదును దెప్పించుకొన్నయెడల మరునెలలో తక్కువైనను అదివరకు నెలలో యెక్కువ బంపినది లెక్కకువచ్చును. ఇందులకని సంవత్సరమునకు సరి పోవు నూలునంతిని ఒకటిరెండునెలలోనే పూర్తి జేసి మిగిలిన నెల లూరకుండవలెనని కాదు. నిత్యమును మతధర్మముగ నీవని జేయుచుండవలయును. ఇందులకు తగిన కట్టుదిట్టములనుజేసి అందరలోను నూలునడుకుట కుత్సాహమును గలుగజేసి ఆంధ్రదేశము ఖద్దరుకు ప్రసిద్ధియనుపేరును నిలువజేటునటులజూచు భారము దేశీయులమీదను, రాష్ట్రీయ సంఘముమీదను గలదు.

ఆశాభంగము

మధ్యరాష్ట్రములందు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుల మూలమున ప్రభుత్వము స్తంభించినవిషయము వెడలిపోవుచున్న సర్ ప్రాంకుస్లయిగారి కాశాభంగము గలుగజేసినదనుటలో సందియములేదు. వారి ప్రభుత్వకాలమున యెన్నికష్టములు గల్గినను తాము వెడలిపోవునప్పటికి పాలకపాలితాలకు వెనుకటి సుహృద్భావము మరిల నేర్పడినందులకు సంతోషమును దెల్పుచున్నారు. వారి సంతోషమును మనము భంగపరుపకూరలేదు. ప్రజలకెట్టి లాభములును లెజిస్లేషన్ ను గలవని సంతోషించుటకు మాత్రము ప్రభుత్వమువారికి కొరతయొండదు. ఈ సారి శాసనసభకు యింకొక అవకాశమిచ్చి చూచెదరట. అభివృద్ధి కార్యవిధానములు వచ్చేబడ్జెటు నందు చాల జేర్చబడెనని ఆశపెట్టుచున్నాము. డబ్బెంతయో మూలుగుచున్నదని చెప్పుచున్నారు. ఇందులకు మన స్వరాజ్యపక్షమిత్రు లాశపడెదరేమో చెప్పజాలము. నాగపురములోజరిగిన స్వరాజ్యపక్ష సభయొదింతవరకు వచ్చిన వార్తలప్రకారము ముత్రిపదవుల నంగీకరింపవద్దనియే తీర్మానించినటుల నెలియుచున్నది. అట్లు జేయుటయే ఆత్మగౌరవముగ నుండును. ఇప్పుడుద్యోగములే ఆశించి ప్రవేశించినయెడలస్వరాజ్యపక్షమువారు తోటివారిలో నగుబాట్ల పాలగుటయేగాక అధికారులకు అలుసీచ్చినవారగుదురు సర్ ప్రాంకుస్లయిగారు తమ ఉద్యోగమును విరమించిపోవుచు పెట్టిన యెరకు స్వరాజ్యపక్షమువారు పాలకుండదు గాక!

బెసెంటమ్మగారి కొత్తయెత్తు

బెసెంటమ్మగారిబుద్ధి పాదరసమువలె ప్రాకుచుండును. ఏదయే సెక నూతన నిర్మాణమునకు నాయకత్వమునకు జూచుచుండును. ఇప్పుడు కొత్త ఉద్యమము నొకదానిని బయలుదేర దీయజూచుచున్నారు. 1920 కి పూర్వపు ప్రాత కాంగ్రెసును పునర్వర్ధింపవలెనని యీ యమయాశయము. ఇయ్యది మితవాదిపక్షమునకు సూచనయని బెసెంటమ్మగారి ఒక ప్రతికాప్రతినిధితో చెప్పెను. కాని బెల్గాం కాంగ్రెసుకుబోయి రోజుకు అరగంట వడి కెడనని యిప్పుడున్న కాంగ్రెసు కేదోవిధముగ తోడ్పడెదనని ఐకమత్యమును జేకూర్చుటకు యిప్పటి బడి అడయారంతయు వడికించుచు కొత్త కాంగ్రెసును బయలుదేర దీయటయందు ధర్మ మేమియో దెలియటలేదు. ఏయ్యద్యమమైనను ప్రజాభిప్రాయము నుబట్టి నడుచుచుండును. అట్టిబలము లేకుండ నేపని మొదలుబెట్టినను సఫలము గానేరదు. ఆసంగతి ఆయమ నేవనలు పెహించుట లీగువ్యాపకమును బట్టియే దెలుసుకొనవచ్చును. ఈ సూతనోద్యమమైనను అంతేయగును. ప్రజలందరును యిప్పటి కాంగ్రెసునందు సంపూర్ణ విశ్వాసము గల్గియున్నారు. బెసెంటమ్మగారు స్వరాజ్యపక్షమువారిని మంత్రి పదవుల నంగీకరింపుమని కోరినను వారట్లుజేయుటకు సిద్ధముగ నుండలేదు. ఏమైనను యీసమయమున బెసెంటమ్మగారు జేసినసూచన యేమాత్రమును నబలుగ లేదని చెప్పవలయును.

హిందీప్రచారము

శ్రీయుత పురుషోత్తమదాసు టాండనుగారు ప్రస్తుతము తమిళదేశమున హిందీప్రచారమును నల్పుచున్నారు. భారతదేశమునకు నర్వసామాన్య భాషగ నుండి స్వరాజ్యము వచ్చినపుడైనను ఆస్థాన భాషగ నుండునది హిందీగాని హిందుస్థానీగాని యని మహాత్ముడు బెల్గాములో తన అధ్యక్షోపన్యాసమునందు స్వరాజ్యప్రణాళిక సందర్భమున వివరించెను. ఈ భాషాప్రచారమును హిందీసాహిత్య సమ్మేళనము ఆరేండ్లనుడియును చెన్నరాష్ట్రమునందు జరుపుచుండెను. కాని అందరకును యీ భాషాప్రాముఖ్యమింకను దెలియలేదు. ఇందులకు జాతీయపాఠశాలలే ప్రోత్సాహము నొసంగగలవు. ప్రత్యేకముగ హిందీనేర్పుటకై పాఠశాలలు లేకున్నను యిప్పుడున్న జాతీయపాఠశాలలందే యీభాషను బాలరకు నిర్బంధము జేయవలయును. అందరును స్వయముగ సులభముగ నేర్చుకొనుటకై ప్రథమ బాలశిక్షలు వాచకములుగలవు. వానిని దెప్పించుకొని అభ్యసించవచ్చును. స్వరాజ్యమును అభిలషించువారికి హిందీనేర్చుకొనుట ముఖ్యమని ప్రత్యేకముగ జెప్పవలసరములేదు.

జర్మనీమంత్రివర్గము

జర్మనీ రాజకీయపరిస్థితులు బహుకిష్టముగ నున్నవి. స్థాభించినవనియే జెప్పవచ్చును. ఇచట యెన్నికలై కొంతకాలమైనను యింకను మంత్రివర్గ మేర్పాటుకాలేదు. ఏపక్షముగాని అధికసంఖ్యాకముగ కాలేదు. ఇట్టిస్థితిలో నర్వపక్షసంయుక్త మంత్రివర్గమే సాధ్యమైనను అదిగూడ యేర్పడు

నవకాశము గాన్పించును. ఇందు నేపనలిస్తులును, కమ్యూనిస్టులును, ప్రజాపక్షమును గలవు డాక్టరు మార్క్సుగారు మంత్రివర్గము నొకదానిని యేపక్షమునకును జేరనిదానిని సిద్ధముజేయ ప్రయత్నించి గాని విఫలమయ్యెను. ఇందులకు నేపనలిస్టు కమ్యూనిస్టు పక్షములును, డాక్టరు ప్లేసుమనుగారి పక్షమును ప్రతికూలముగ నుండెను. స్వదేశమున సితిగతు లిట్లుండ విదేశములతో సంబంధ మేమియును ఆశాజనకముగ లేదు. బ్రిటిషువారు కొలోనుప్రాంతముల నాక్రమించియుండిరి. అచోట్లు ఖాళీజేయమనుచున్నారు. ఎటుజూచినను యింటను బైటను గూడ జర్మనీ బహుసందిగ్ధావస్థలో నున్నదనియే జెప్పవచ్చును.

కీ॥ శే॥ పెంట్లండుగారు

చెన్నపురి గవర్నరుగ, పెంట్లండునుప్రభువు గారికి ముందుండిపోయిన పెంట్లండుప్రభువుగారు చనిపోయి రని మాకందిన ప్రత్యేక తంతివార్తవలన దెలియుచున్నది. హోం రూలు లీగు ఉద్యమనమయమున వీరిప్రతిభ అందరకును దెలిసినదే. బెసెంటమ్మగారిని ప్రవాసశిక్షలోనుంచి చెన్నరాష్ట్రమునందును కల్లోలము గలుగజేసిన విషయము జ్ఞప్తికి రాగలదు. నిర్బంధవిధానము వారికాలమున పెల్లివిరిసెను. ఏమైనను చాకచక్యముగ చురుకుగ స్వతంత్రముగమాత్రము ప్రవర్తించి. వీరియాత్మకు శాంతిగలుగాక!

ముసలమను పారాబాంబుకేసు

గవర్నరు ప్రసంగము

నాగేంద్రనాథసేనుగారి చరిత్రము

ముసలమను పారా బాంబుకేసులో హైకోర్టువారిచే నిర్దోషియని దడలబడిన నాగేంద్రనాథసేనుగారు తానే బాంబులనువేసినని తనతో చెప్పినట్లు లిట్టుప్రభువుగారు వంగరాష్ట్ర శాసనసభలో నుడివియున్నారు. సేనుగారు నాకహాలీజమించారుని కుమారుడు. హిందువు. రాజధాని కళాశాలలో చాల మరుగుగా విద్యభ్యసించెను. అతడు నిర్దోషి యని హైకోర్టు వారు తీర్పుచెప్పినవెంటనే న్యవసాయశాస్త్రము సభ్యునియటకు దొరకనమువారు విశ్వాధిపతనమునిచ్చి అతనిని ఆంగ్ల దేశమునకు పంపించిరి. అతడు ఆఫ్ఘన్లలో విషమపార్శ్వనేజిలో ఏడేండ్లుండెను. క్రైస్తవమతదీక్షను తీసెను. 1928 లో మరల భారతదేశమునకు వచ్చెను. ఇంతవరకును ఉద్యోగ మేమియు లభించలేదు. ఇటీవల నేదొరతనము వారు నెలకు 500 రూపాయలవేతనమునేర్పరచి అమితవనిష్టుగా నియమించిరి. (ఆ. ప్రె)

జమయ్యకులు ఉలేమాసభ

అధ్యక్షుని రాక

10వ తేదీ ఉదయమునకు అధ్యక్షుడును యితర ప్రముఖులును మరాఠ్ బాదుచేరిరి. వారిని ఉరేగింపుతో తీసుకొని వెళ్లిరి. పురమందిరావరణమున ప్రత్యేకముగా వేయబడిన శాలలో యీసభజరుగును. 11వ తేదీని స్వాగతోపన్యాసమును అధ్యక్షకోపన్యాసమును జరిగినవి. మాలానా మహమ్మదాలీ గారు మున్నగు నాయకులు గూడ యీసభకు వెళ్లెవరని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె)

పార్లమెంటు కరంసీనోట్లు

లాహోరు, జనవరి 10:— కరంసీనోట్లు పార్లమెంటు సభలపై కొంతమంది శిక్కులు పడాయి పోలీసువారిచే ఆరెస్తుచేయబడిరి. కొలదికాలములో వీరిని విచారణచేసెదరు. పరిశోధనము గావించుచుండ ఆరెస్తుకాబడిన వారివద్ద రూ॥ 1800లు విలువగల కరంసీనోట్లు దొరకెను. (ఆ. ప్రె.)

విదేశ వార్తలు

ఆర్థిక మహాసభ

మిత్రమండలి మంత్రులసభ

జర్మనులు ఇచ్చు సొమ్మును పంచువిషయము లీఫీట్, జనవరి 9:—ప్ర్యారిసులో జరుగుచున్న ఆర్థికసభ తేగిన మిత్రమండలి ప్రతినిధులు రహస్యముగ సంభాషించుచున్నారు. శేషటికరకు ఇచ్చే జరుగును. సోమవారము గూడునపుడు రహస్యముగ జేసికొన్న చర్చలు సభలో ప్రవేశపెట్టెదరు. పరిస్థితులు వెనుదిగి సంతృప్తిగ జరుగుచున్నవని అందఱును అనుకొనుచున్నారు. ఆదివారము నిపుణులుగూడి చిన్న ప్రభుత్వములతో ఆలోచించెదరు. ముఖ్యముగ రుమేనియా తన పట్టణపరిహారపు వాటానుగూర్చి స్పష్టముగ నిర్వచించవలెనని గోరుచున్నది.

పరాసులత్వప్తి

ప్ర్యాన్, జనవరి 9:—మిత్రమండలిసభలో అందఱును సంతృప్తిగ సరళిగ ప్రవర్తించుచున్నారని క్లెమెంటులో గారు పత్రికలకు తెలుపుచున్నారు. ప్రాంసుకు నూటి 1 కి 52 చొ॥ నష్టపరిహారము అధిగమము రావలెననుచున్నారు. ఋణవిషయమై బాల్కన్ గారు వ్రాసిన లేఖను మార్గదర్శకముగ నుచుకొనవలెనని చర్చలుగారనిరి. కాని దానిని జవదాటగూడదని ఎచ్చటను లేదనిరి. ఒడంబడిక కుదరక బోదనియు అసాధ్యముగాదనియు క్లెమెంటులుగారనిరి. కాని ఉత్తర తూర్పుమందు జరుగగలదనుకొనరాదు. ఏలన ఆయ్యది యీసభ దృష్టిలో నీదీగాదని క్లెమెంటులు గారనిరి.

అమెరికా హక్కులు

అక్రమణ ఖర్చుల విషయమై జ్యక్సలిచ్చు రొక్కములో అమెరికనులు ముందు దీసికొనెదరని వార్తాపత్రిక లనుచున్నవి. అమెరికనుల కీయవలసిన అక్రమణ పైనికన్యాయము పరిహారములు 40 ఏండ్లలో తీర్చవలెనని చర్చలుగారన్నటుల చికాగోపత్రిక తెలుపుచున్నది. లోగనుగారు 24 ఏండ్లలో గావలెనన్నారు.

హెరెయటుగారితో ఒక గంట చర్చలుగారు రహస్యముగ మాట్లాడిరి.

బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి, బెల్జియం, ఇటలీ ప్రతినిధులు సాయంకాలము గంటలకొలిది మాట్లాడిరి. అక్రమణ పైనికన్యాయములనుగూర్చియు, ఎవరికి ముందీయవలెనను విషయమును గూర్చియు మాట్లాడిరి.

ఆర్థికసభ దృష్టి అంత విశాలమైనదిగాదు. స్వల్పవిషయములే చర్చించబడును. అన్నిసమస్యలను పరిష్కరించవీలులేదు. సుహృద్భావము ఏర్పడును. విభేదము లంతరించును. తగాదాంశములవిషయమై ఒడంబడిక కుదురును. ముందు జర్మనులొచ్చు మొత్తములవిషయమై ఒకేసూత్రము నేర్పాటుజేయవచ్చును. ఇట్టి పరిష్కారమునకే చర్చలు క్లెమెంటులుగారు ప్రయత్నించుచున్నారు.

అంతర్మిత్రమండలి ఋణవిషయమై ప్ర్యారిసు సంభాషణలలో ఏమియు లేదు. సాధారణసభలో ఈ ఋణసమస్యను చర్చించుట సమంజసము గాననియు చర్చించుటకు గూడ పరిష్కరము గాంచలేదనియు ఫ్రెంచి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము. ప్రస్తుత సమావేశము తరువాతవచ్చు పెద్ద సమస్యలను చర్చించుటకు తోడ్పడునని ప్ర్యారిసుండి ట్రెమ్మన్ పత్రికావిలేఖరి తెలుపుచున్నాడు.

ఇటలీ ప్రధానామాత్యుడు

హతుడాయెననుమాట అసత్యము

ప్ర్యాన్, జనవరి 9:—నేటి యందయ మిచట ముస్సోలిని గారిని జంపిరిని వదంతులు బయల్దేరెను. కాని మధ్యాహ్నము మిత్రమండలి ఆర్థికమంత్రులసభలో సన్న ఇటలీ ప్రతినిధితో స్వయముగ టెలిఫోనులో పిలిచి మాట్లాడిరని తెలిసెను.

ప్రాపంచిక నాకాదళము

ప్రస్తుత సంఖ్య

గ్రేటు బ్రిటను, యునైటెడ్ స్టేట్స్ జపాను ప్రభుత్వముల వారు నాకాదళము విషయమై ఇట్లు ఏర్పాటుజేసికొనిరి.

	గ్రేటు బ్రిటను	యునైటెడ్ స్టేట్స్	జపాను
యధానాకలు	5—4—8		
వైమానిక పరికరములను గొంపోవునవి	5—4—4		
తేలిక క్రాయిజరులు	5—1—8		
డెస్ట్రోయరులు	5—7—2		
అంతర్గాములు	5—7—6		

1934 లో మరల క్రొత్త ఏర్పాటులు జరిగినగాని ప్రాపంచిక ప్రభుత్వనాకాదళము లన్నియు ఊహించునని నాకాధిపతి తెలుపుచున్నాడు.

అమెరికా పెద్దనాకలలో తుపాకుల ఎత్తునుగూర్చి కూర్చుండి గురిగోధమును మారకుండ జూపుచున్నారు.

రైల్వే పటాలము

ఇనుపదారి పనివాండ్రకు ప్రమాదకరము

నేషనలు యూనియనువారి అనుమానము

లండన్, జనవరి 9:—నాలుగు పెద్ద రైల్వేకంపెనీలు గ్రేటు బ్రిటనులో పైనికసమావేశమును గావించుచున్నారని దెలిసి గ్రేటు బ్రిటనులోనున్న అన్ని నేషనలు యూనియను శాఖలకును వ్రాయించి ఈవిషయమై తమతో ఎవరును సలహా చేయలేదనియు పారిశ్రామిక తగవులు బయలుదేరినపుడు ఈ పైన్యమును ప్రయోగించెదరను భయమును నేషనలు రైల్వే యూనియనువారు కబురంపిరి. యజమానలే ఈపటాలమును పోషించెదరుగాన వారు తమలాభమునిమిత్తము రైల్వే పనివాండ్రపై వినియోగించెదరని సందియమును జూపుచున్నారు.

రైల్వే కంపెనీవారికిని రైల్వే పనివాండ్రకును తగవులు బయలిడుచో వారిపై ఈ పైన్యము వినియోగించబడదని అభయమిచ్చువరకు నేషనలు యూనియను రైల్వే పనివాండ్రవరును ఇందులో జేరరాదని కార్మిక ప్రభుత్వమువారు రేర్పాటుజేసిరని రైల్వేకంపెనీ సంఘమువారు తెలుపుచున్నారు. స్టీవెన్ వామ్ గారు సంతకము జేసిరి. సమ్మెలను అంతరింపజేయుటకీ పైన్యము ఉపయోగించబడునన్న మాట హాస్యాస్పదమని సంఘమువారు తెలియజేసిరి.

జెడ్డా వైదాడి

ఇబ్జిఫ్ సాదు పరాజయము

జెహూసలం, జనవరి 9:—ఇబ్జిఫ్ సాదు గారు నేడు జెడ్డా ను మట్టిడించిననియు నష్టములతో వెనుకకు తిరుగగొట్టబడిరనియు తెలియుచున్నది. ముస్లింసభవారికి దెలియజేసిరి.

ఆలెన్ లో రైతునుండి సరకులు

జర్మనీలో ప్రవేశము

లండన్, జనవరి 9:—ఆలెన్ లో రైతునుండి పన్నులు లేకుండ జర్మనీకి బోవచ్చునను నెర్నెయిలును ఒడంబడికలో జేర్చిన 269 వ నూత్రము కాలిఫోర్నియా బట్టుబడెతను, ఇంతవరకు జర్మను ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు వర్తకపు టాడంబడికను ఏర్పాటు జేసికొనక పోవుటచేతను రెయినుకు బోవు మార్గమున బండ్లు విస్తారము సరకులతో జర్మనీకి బయలుదేరుచున్నవి. కీలుముఖులుగ బోవుచున్నవి. దారి కడ్డురావండ ప్రత్యేకపు పోలీసు నియమింపబడెను. ఎగుమతి సరుకులలో ఆహార పదార్థములు, నేతగడ్డలు, చర్మములు గలవు.

జర్మనుల అసమ్మతి

బెర్లిన్, జనవరి 10:—ప్ర్యారిసులో జర్మను వర్తపు రాయబారి జర్మను ప్రభుత్వమునుండి క్రొత్తరాయబారము బట్టుకొని ప్ర్యారిసుకు బయలుదేరెను. పరాసుల తాత్కాలిక ఏర్పాటులకు జర్మనులు అంగీకరించరని తెలియుచున్నది. కావత్తూణము ఏర్పాటు జరిగినగాని 1902 జర్మను సుంకములు ఫ్రెంచి సరకులపై విధించబడునని తెలియజేసిరి.

ఆంగ్లో జర్మను వర్తకసంబంధములు

మార్కుగల్గదనుచున్నారు

లండన్, జనవరి 10:—వేర్నెయిలును ఒడంబడికలో జేర్చిన వర్తకపు నిబంధనలు కాలిఫోర్నియా బట్టివందను గ్రేటు బ్రిటను జర్మను వర్తకపు సంబంధములలో మార్కు గలుగదని అనుకొనుచున్నారు ఇప్పుడు జర్మనీ తన ఇష్టము ప్రకారము వర్తకమును యభివృద్ధి జేసికొనవచ్చును. తన ఇష్టమువచ్చిన వారికి సౌకర్యములను జూపవచ్చును. ఇప్పుడు జేసికొనుచున్న క్రొత్త ఒడంబడిక అనుకూలమని నెర్నెయిలును గ్రేటు బ్రిటను కట్టు ఎట్టిమాటను జర్మనీజూపరాదని జర్మను వర్తకపు ప్రతినిధులు ఇంగ్లండుకు బోయినపుడు అభయము నిచ్చిరట. ఇంతవరకు వర్తకపుటాడంబడికను సంతకము జేయుటకు గ్రేటు బ్రిటనే మొదటిది.

ఈ జిప్టు పైన్యము

హెచ్చించుటకు సభవా రంగీకరించుట

లండన్, జనవరి 6:—ట్రెమ్మన్ ప్రతికావిలేఖరి కయోరీ నుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు, ఈజిప్టు పైన్యములో రెండు టాలములను ఒక ఆర్థికముద్రకు హెచ్చించుటకు మంత్రులసభ వారంగీకరించిరి. సాధ్యమైనంత త్వరలో వైమానికదళమును నెలకొల్పు విషయములో ఏర్పాటులను ప్రవేశపెట్టవలెనని యధామతిని గోరిరి.

ఆలివియరు ప్రభువు

చిత్తరంజనదాసుగారు

లండన్, జనవరి 10:—చిత్తరంజనదాసుగారిని తానెన్నడును దైవభీతి పాపభీతి గలవాడనిగాని పుణ్యశ్రీలడనిగాని నిర్దోషుడని ఆలివియరు ప్రభువు డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికలో వ్రాసెను.

తమవాదమును సమర్థించుటకు ఆలివియరు ప్రభువు 1924 సంవత్సరములో జూలై 21 తేదీని ప్రభువులసభలో ఇచ్చిన యుపన్యాసమును దృష్టాంతముగ జూపిరి. ఆలివియరు ప్రభువుపైనిందమాపు యుద్ధేక్ష్య మెన్నడును తనకు లేదనియు ఆయన సమాధానమును అంగీకరించుచున్నామనియు డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

పాండుమారకము

హెచ్చుట

న్యూయార్కులో పాండు మారకము నిరాఘాటముగ హెచ్చుచున్నది. త్వరలోనే పాండు డోలరులు సమానముగ ఏర్పడు ననుచున్నారు.

ఈ మారకపుసరకుగూర్చి ఇంగ్లండు బ్యాంకు గవర్నరు సర్ మాంటేగు నార్మన్ గారు న్యూయార్కుకు రాలేదట. ఈ దేశములో బంగారు నాణెములను చెలామణి జేయుటకు ఆర్థికవర్గమువారు గోరుచున్నారు.

ఇండియాకు 7000000 బంగారు డోలరులను ఎగుమతి జేయుటచే ధర హెచ్చెను.

నేరస్తులను బట్టుకొనుట

లండను పోలీసు పరిశోధనలు

లీపెల్లు, జనవరి 9:—వాయువార్తా ప్రచారముతో నేరస్తులను బట్టుకొనుటలో కనిపెట్టుటలో చాల పరిశ్రమను గావించిరి. మోటారుబండ్లను వాయువార్తా ప్రచారక పరికరములను అమర్చిన ఎంతయు లాభకరముగ నుండునని పోలీసు వారు నుచున్నారు. ఇటీవలకు పుడే 7 మోటారుబండ్లు సంపూర్ణముగ పై ఏర్పాటులతో సమగ్రముగ అపరాధాన్వేషక శాఖ వారిదగ్గరున్నవి. ఇందులో ఏదైననుపరే, ఒకటి లండనులో ఏభాగమండైనను అతిత్వరితగతి నేనుచో స్కాట్లండుయార్డులో నున్న ప్రోలీసుప్రధాన కార్యాలయముతోగాని వారు పోలీస్ గాని తక్షణము ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను జరుపుటకు పీలగును.

ఒక నేరమునుగూర్చి విస్తారము ఒకచోట విచారించి కనుగొనవలసినపుడు ఒకటి రెండునిమిషములలో దొరికిపోవుటకు దేశమంతటను వాయువార్తా ప్రచారమును పోలీసునిమిత్తము జేయ నాలోచించుచున్నారు.

ఈ అత్యవసరపు విషయములనుండి ప్రతిదినము స్టోరిలో జరుగు దొంగతనము ఇతర నేరములనుగూర్చి తెలియజేయుటకుగూడ ఈవాయువార్తా ప్రచారము నుపయోగించుటకు పీలగుననుచున్నారు. ఉత్తరములద్వారా రాజ్యమంతటను దెలియజేయుటకుబట్టు కార్మముకంటె తక్కువకాలము బట్టుననుచున్నారు.

క్రొయిడన్ వైమానిక ప్రమాదము

ఇంజను తప్పుచే గల్గెను

పంచాయతీ విచారణ

లో క్రొయిడన్ లో విమానము ద్రవ్య లోనున్న వారు ఇనిపోవుటకు కారణము వాతావరణము ప్రతిహతముగ నుండుటయేననియు క్రిందకు దిగుటలో కష్టమై యుండవచ్చుననియు నివిలు ట్రాన్సుపోర్టు ట్రాఫిక్ అధికారి తెలుపుచున్నాడు.

ఇంజనులో తప్పున్నట్లు తోచదని సామ్రాజ్య వైమానిక నావికుడైన కప్టెన్ ఎర్నెస్టు గారు తెలియజేసిరి

విమానము పయనమగుటకు తగినస్థితియందుండుటకు వలయు శ్రద్ధను తీసికొన్నది లేనది పంచాయతీవారు విచారణ సల్పెదరు. ప్రస్తుతము విచారణ ఆపుజేయబడెను.

ఈవన్ను హత్య

క్యాన్క్రాఫ్ట్ సిస్కోలో అరెస్టు

మెక్సికో, జనవరి 9 — ఈవన్ను ఆత్మ హత్య నేరము లో పేరిజుగారు జేరిన కారణమున అరెస్టుజేసి విచారణకు వుట్టాడు. గొంపోవుచున్నాడు.

జర్నల్ ప్రభుత్వ విషమావస్థ

మంత్రివర్గపు తేర్మాలు చిక్కులు

లండన్, జనవరి 9 — వ్యవహారము జరిగిపోవుటకు మంత్రివర్గము నేర్పాటు జేయబాలని మార్క్స్ గారు ఎబర్ట్ అధ్యక్షునితో జెప్పిరి. ప్రైవేట్ పత్రికమువారు ప్రజాస్వామ్య వాదులుగాని, కేంబ్రిడ్జ్ పత్రికమువారు గాని ప్రభుత్వముగ ఏర్పడినను, సహాయముండుటలు మంత్రిలుగ నియమించబడినను నిర్వారమును జూపెదమటచే మార్క్స్ గారు రట్టు నిశ్చయించబడినవచ్చెను. మార్క్స్ గారే మంత్రివర్గము నేర్పాటుజేసిన స్వల్పసంఖ్యాకులగనే యుండును బల ముండదు ప్రైవేట్ గారి చేతిలో తరచుపాటుచున్నది

పార్లమెంటువారు ప్రభుత్వము నేర్పాటుజేయదని ఎబర్ట్ అధ్యక్షుడు గోరె ఇతని ప్రభుత్వము సాంఘిక ప్రజా స్వామ్యవాదుల నిరోధము నెదుర్కొనవలసివచ్చెను.

అంతర్జాతీయ కార్మికవత్సము

తీర్మానము

జనీవా, జనవరి 9 — 1926 లో రెండుసభ లండన్ లో నని అంతర్జాతీయ కార్మికసభవారు నిశ్చయించిరి ఒకసభ లో సమద్రవిషయములను చర్చించెదరు ఇంకొకవారిలో సాధారణ కార్మికసమస్యలను చర్చించెదరు. శాశ్వతముగ సంఘము నేర్పాటుచేయుటకు నిశ్చయించిరి

ఇటలీ ఎన్నిక సంస్కరణచట్టము

రోము, జనవరి 10 — చైన్యము సంగీకరించు పార్లమెంటు సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

జర్నలికి నచ్చజెప్పు

నైస్యములు తగ్గించు టవసరము

జర్మనీల ఎవరితోడను యుద్ధముచేయ తలంపుతేకన్న ను వారిలోనే కొన్ని కక్షలున్నవనియు దీనివలన ఎప్పుడైనా మలకనగ మరల జర్మనీని యుద్ధములో దూకుటకు పిలవననియు అంగుచే ఈపక్షమువారిని పట్టు ను నిరపాయముగజేయుట మంచిదని జర్మనులకు నచ్చజెప్పలేను లండన్ సభలో తిరస్కరించి కార్యక్రమమును నిత్రమండలి విడనాడలేదు. కొలొనులో బ్రిటిషుసేన లుండవలెనని ఎంతమాత్రము ఇష్టములేదు జర్మనీలో ఆయుధ సైనికవిషయములందు తగ్గించుట జరిగి గాని లండన్ రాజీసభ నిశ్చయించుచున్నది. సందిబిడ్డలబడిలో జెప్పినట్లు జర్మనీనైస్యములను తగ్గించెనని తృప్తిగల్గిన గాని యూరప్ లో మరొకచెము నైస్యములను తగ్గించుటకు ఏర్పడదు ఇట్లు స్పష్టముగ జెప్పటవసరమని జర్మన్సుప్రక పిత వొసగుచున్నది.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ

కార్యసంఘసభ

బెజవాడలో అరెండలు సత్రమున యీనెల 17 వ తేదీ శనివారమునాడు ఉదయము 8 గంటకు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యసంఘ (వర్కింగు కమిటీ) సభయును, మధ్యాహ్నము రెండు గంటకు స్థాయిసంఘ (కాంగ్రెసు - మిటీ) సభయును జరుగును. బెల్లారి తీర్మానములు ఆర్థికసీతి - నూలుపరతు - స్థానికసంఘముల ఆక్రమణము - ముందు జరుగవలసిల పని - మున్నగు విషయములు చర్చింపబడును. సభ్యులందరును విచ్చేయ ప్రార్థితులు. అని సహాయ కార్యదర్శి నేడు బెజవాడనుండి తంతి వార్త సంపెను

తేయాకు హెచ్చుధరలు

కారణము

లండన్, జనవరి 9 — వార్తాపత్రికలు పై విషయమును గూర్చి ప్రాముఖ్యముగ తలపెట్టుచున్నవి. మామూలు కాలము కంటె ముందుగనే పంట పండుటచే 51000000 పాసుల తేయాకు దిగుమతి ఎక్కువ అయెను. ఏప్రిలునుండి సెప్టెంబరు వరకు కొంచెము తగ్గనట, ఎగుమతులు హెచ్చును అమెరికనులు ఖండాంతరవాసులు. ఎక్కువగ తేయాకును గోరవచ్చును. రషియనుల గిరాకి మరల ప్రారంభమగుటచే పెద్ద మొత్తముగ కొనువారలు సప్లయ నిమిత్తము ఆశురత బడుచున్నార. ముందు కంట్రాక్టులను వచ్చే పగ్యాయము జేసికొనకుండుటకు చాలవరకు ఇండియా కంపెనీలు నిశ్చయించుటలో అతిశయమేదో యున్నదను కొనుచున్నారు.

కీ|| శే|| పెంట్లండు ప్రభువు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, జనవరి 11 — మద్రాసు గవర్నరుగ పూర్వము పనిజేసిన పెంట్లండు ప్రభువు చనిపోయెను.

చీనాపరిస్థితులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

షెంగుచే, జనవరి 11 - స్థానిక సలంట్లరులను పిలిచించిరి. ప్రెంచివాకలు దిగినది శోడమీద అడ్డుగ గట్టి గ్రామముల నుండి ప్రజలు దిక్కులేక తండ్రి తండుగవచ్చి సహాయార్థము పడుచున్నారు. ఛాంగు యూన్యింగు, మ్యాంగ్ గవర్నరును, కింగ్స్ ప్రాతగవర్నరు చివ్వియాగారును పోరాడుటచే పీరు పారిపోయి వచ్చుచున్నారు. ఛాంగుగారి సేనలు మరిలిపోయెను ప్రెంచి సరిహద్దు మరలిపోయెను. అంతర్భయపడ నశసరము లేదు. విదేశీయులకు భయముండ దని అభయ ముపగుటచే ఆతరతకు కారణముగాని ఎంచదు

ఆంగ్లసర్దారు హత్య

అబ్దుల్ రహిమాన్ పామిగారు విడుదలమగుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, జనవరి 11 — ఆంగ్ల సర్దారును ఇంపెనని అబ్దుల్ రహిమాన్ పామిగారు అరెస్టుజేయబడిరి సాక్ష్యము లేనందున ఆతనిని విడిచిపెట్టిరి.

భీమబంధ్: — నీరైపోయిన పీర్మును గట్టి పరచుటకు లోక ప్రసిద్ధి జేరినది. స్వప్నమందు గాని మూర్తి మతోగాని పీర్మును పలికెనుచున్న యడల తక్షణం నిలిపివేయను. ముసలితనమును, నపుంసకత్వమును తొలగించి యువకు మొసగును, ఎంత బలహీనుని కయినచూ రెండుగంటలలో నరములకు బలమునిచ్చి సంసార కుళము అనుభవించునట్లుజేసి సంతాన కుటుంబము జేయును పుత్రములు రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు సీ|| 1కి రు 2-0-0 వి. పి. చార్జి వేరు

ఆర్య వైద్యశ్రమం,
13, బైరాగిమఠంపేధి, మద్రాసు.

స్థానిక వార్తలు

కార్పొరేషను ఉద్యోగులసంఘము: — చెన్న

రి కార్పొరేషను ఉద్యోగులసంఘ సహకారసంఘ సంవత్సర సమావేశము జనవరి 81 వ తేదీ శనివారం సాయంత్రము 8.30 గంటలకు రిఫ్ఫసుభవనములకు జరుగును.

ఒకసవరణ: — రి తేదీ గురువారం పత్రికలుండు

ఏలూరు అను వృత్తాంతశేఖలో డిశంబరుఅటలు అను పేరా యందు తెన్నినఅటలలో జగన్మూర్తరావుగారును మార్క్సు రెడ్డిగారును అద్యుత్తప్రదర్శనము గావించిరి అని ప్రచురింపబడినది రెడ్డిగారిపేరు మార్క్సురెడ్డిగారు గాదనియు వారి పూర్వీకులు హోవా అక్. ఏ రామిరెడ్డిగారు సాల్వసబ్ ఇన్స్పెక్టరు అనియు తెలియుచున్నది వీరిని మార్క్సురెడ్డిగారుని ప్రచురించినందులకు చింతిలుచున్నాము.

అ|| ప|| స||

అగ్నిసేకంపెన్రి బ్రాడ్వే-మద్రాసు క్యాలెండరు:-

ముద్రసిద్ధమగు మండల వ్యాపారస్థులకు యీకంపెనీవారు ప్రకటించిన క్యాలెండరు వారికంపెనీపేరును సార్థకము చేయుచున్నది ఓవధులకు అధిష్టాన జేవకులయిన అగ్నిసేకమారుల రూపములు, వృద్ధముగను, గంభీరముగను, దీనియందు కాస్త్రీయసాంప్రదాయముల కనురూపముగను చిత్రంపబడినవి. చిత్రమును తయారు చేసిన ప్రమాదకుమార చట్టాపాఖ్యాలులును తయారు చేయించిన లక్ష్మీగుంకర నారాయణాశ్రేష్ఠిగారును కళాభిజ్ఞుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులు.

శ్రీ యాజ్ఞ వల్క్య క్యాలెండరు-1925

బెజవాడలో మద్ది కర నూర్సునారాయణరావుగారిచే ప్రకాశింపజేయబడుచున్న యాజ్ఞ వల్క్య కాలెండరును శంధనములతో నందికొంటిసి. ఇది పంచాంగ మనవసర మనిపించుచున్నది బ్రహ్మక్రి రంగాచార్యులు శుబ్రహ్మణ్య సిద్ధాంతి గారి చే గురింపబడినదట పీఠ శాస్త్రముల వ్రాయుటందు నిపుణులట. ఇంగ్లీషు లేదీ, తెలుగులికి నక్షత్రము, వర్ణముడియులు, అరవలేదీ, పాద్యలేదీ, ఘనీ, కాలివాహనకక సంవత్సరములు, ప్రతిహాసము గ్రహచార తెలుపు కుండలులు కలిగి సర్వజనోపయోగకరముగా నున్నది.

మద్రాసు సుగుణవిలాస సభవారి కమిల.

అర్జునపాఠశాలకు ధర్మరాజు ఆశ్రయభూమియందును పట్టి అర్జునపాఠశాలనిర్మించి, అర్జునుని పరింపి, అర్జుని ప్రమీల పెండ్లియాడుట ఇంకలి ఇలిజోధ దీనిని, పై నాటకసభవారు నిన్న సాయంకాలము రవ్యముగ ప్రదర్శించి. నటకులందు క్రమశిక్షయందలిలేన లక్షణములు బాగుకా కన్పించినవి నాటకము తుదివరకును రక్తిగానున్నది నాటకమునందు మొత్తము మీది సభ మణి లన్నియు (యధర్మగమున, స్నేహితుల సంసభాణయందు, శృంగార రసప్రదర్శనమందు, చీటికి, మాటికి) కీర్తనలతోనే జరిగినవి. కీర్తనలలేనిచే నాటకమే యుండియుండజేమో ఏది ఎట్లున్నను నాటకము బాగుగానున్నది. సుతూగునిపాత్రధరించిన వి శుబ్రహ్మణ్యనాయుడుగారిని చారుమతి పాత్ర ధరించిన వి. శ్రీపతిగారిని, వారి నటనాకళమునకు చుమత్కర హాసభావాభివయనములకు, రసపోషణకు, ప్రత్యేకముగా నభినందింప వలసియున్నది. కనకలతాపాత్ర ధారియగు ఎస్. శివారామశాస్త్రిగారు మంచి ప్రాముఖ్యతగల పాత్రల ధరించిననూ బాగా నుండగలదను కొనునట్లు నటించిది నాటక కళాభివృద్ధికి క్రమపడు యీ నాటకసభవారి నభినందించుచున్నాము.

ప్రదర్శనములు

ఏను నేటి సాయంకాలము 5.30 గంటలకు చహ్, శేపు 5.30 కు పరిపరిణయములను ఆరములో విజ్ఞానియా పురమందిరమున ప్రదర్శింతురు.

దక్షిణభారతీయ సాంఘిక మహాసభ

కోయంబూరు సమావేశము

ఎన్. ఎం. జోషీగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

దక్షిణభారతీయ సాంఘిక సేవకుల వార్షిక సమావేశము కోయంబూరు నైట్స్ హాలులో ఎన్. ఎం. జోషీగారి (భా. కా. స) అధ్యక్షతన కింద 9వ తేదీ మధ్యాహ్నము సమావేశమయ్యెను. ఎం. ఎన్. మాధవరావు, ఆర్. నారాయణరావు క. జి శివస్వామి అయ్యరు భారత సేవక సంఘసభ్యులు, మచిలీపట్నము, మాయవరం, మైసూరు మున్నగు స్థలముల నుండి ప్రతినిధులు, పురపెత్తన చాలమంది విచ్చేసియుండిరి.

అహోపన్నంకు అధ్యక్షోపన్యాసము

అహోపన్నంకు అధ్యక్షులగు రా.వి.టి. ఎ. రామలింగకృష్ణగారిస్వాగత్యోపన్యాసం ప్రారంభము.

సంఘసేవయందు సంఘమునకు సంబంధించిన అన్నిచర్యలకు గూడియుండును. కాని రాజకీయ విషయములకు మతము సంబంధమైనవియు యిందుచేర్చకుండుట అచారమైయున్నది. ఇండియాలో గతకాలి కెందు కళాత్మకములనుండి పరిస్థితులు మారిపోవుచున్నవి. గత పదియరవై యేండ్లనుండి చాల మార్పులు జరుగుచున్నవి. ఇకముందుకే నెక్కువగ జరుగవచ్చును. భారతదేశము వ్యవసాయముపై నాభారపడియున్నది ప్రజాశీలికము గ్రామములందలి పనిపాట్లతో నిండియున్నది. రాకపోకలు చాలతక్కువ కావున నూతన పరిస్థితులలో దేశీయులెల్లడ ఒకే రీతిగా భావించుటకు అచరించుటకు అలవాటుబడిరి కావున ఎల్ల విషయములు సంఘమునకు సంబంధించి చివరకు యెంచవలెను పూర్వకాలము ఏగ్రామమున కాగ్రామముగా నుండునపుడు ఒకపక్షము, ఒకదేవాలయము, ఒకనూరుయొడిన పరిపాలనాధిపతి. అవి కట్టించి యిచ్చుట కేధర్యాత్మకమై యుండెడివాడు సంఘ సేవ యొనర్చుటకు అట్లేమంది అవసరములేకపోయెడిది. ఇప్పుడట్లుగాలేదు. సంఘమునందు వచ్చినవారూ క్రమేవచ్చినది. ప్రజాశీవమననందు వచ్చిన యాహూర్తమునకు తగినట్లు సాంఘిక యోర్పాలు జరుపవలసియుండెను కొన్నేళ్లక్రిందట కొంత మంది యావిషయమును గుర్తించి సాంఘిక సేవకు గడంగిరి. ప్రస్తుత పరిస్థితుల నభివృద్ధిచేసి సంఘమునందెట్టి లోటులేకుండ పనిచేయుటానిది. కాని సంఘసేవకులకు ఎన్నడునుగూడ ప్రాత్యాహ్వానమై యుండదు ప్రభుత్వ ప్రాత్యాహ్వానముగ్రాని ప్రజాదరణగాని వీరికి కేవలగవికలు. వీరిప్రయత్నములకు దేశీక ప్రతిబంధకములు వచ్చుచుండును. చాలనిరుత్సాహముగ నెంచును. కాని వారు ప్రాత్యముత్యము అంత రాత్రి ప్రాబల్యముపై నాధారపడి తాముచేయు కార్యమునందలి న్యాయమునన్ని పనిజేయుచుండలేదు. మనదేశములో సంఘసేవార్థముచాలిస్పల్లముగానున్నార. వారు అన్యోన్యమైతిత్రి సహకారముతో పనిచేయుచున్న మంచిపరితమచేవారెదు ఒకొక్కరు ఒక్కొక్కప్రత్యేక కార్యమునందే నిమగ్నులైయుండిన యింకనెక్కుడు లాభ ముండును.

కార్యనాలు, కార్యకారములు, ఇంజనులు, విల్లులు లైట్లు మున్నగువన్నియు మనదేశమునందుగూడ అభివృద్ధియగుచుండుటచే నగరములు, పట్టణములసంఖ్యపెచ్చి యుండునట్లు ఇంగ్లాండుతో సరిసమానముననున్నది. ఆదేశములందుండు సాంఘికసమస్యలే మనదేశమునగుడ అవోంచుచున్నవి నిరద్యోగ సమస్య, నగరపారిశుధ్యము గృహపరిశ్రమ, సాంకేతిక విద్యావశ్యకతమున్నగు విషయములన్నియు నగరములందు పనిజేయు వారి దృష్టివాకించుచున్నవి.

మధ్యపాననిషేధము

మధ్యపాన నిషేధసమస్యయొకటి ముఖ్యముగ పరిష్కరింప వలసియున్నదని జెప్పారు అందుకుగల ఆక్షేపణలకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి -

ధనసమృద్ధులు వచ్చునని యొక పెద్ద మాతృపద గలదు మదరాసు రాష్ట్రరాజధానిలో 9వ వంతు మధ్యములవలన వచ్చుచున్నది. త్రాగుడు, వ్యసనములలో నొకటి యనియు నిలుపుకేయవలసినదనియు భావించు నీతివంతమైన ప్రభుత్వమేదియు ఇట్టి ఆక్షేపణకు తెలుపాలగు. ఏప్రభుత్వమైనను ప్రజలను దుర్వ్యసనమునం దించి దానిపై వచ్చు రాబడిపై నాధారపడి యుండుట న్యాయము కానరదు. ప్రజలనీతి బాహ్యుతలన వచ్చుదబ్బు ఆదాయమునందు చేర్చకుండ లెక్కలు పరిశేషుకొనవలెను.

మధ్యపానము నిషేధించినవలన ప్రభుత్వమునకు వచ్చు నష్టమును వీరిగా సంబుధులవలెనే ఆపద్ధతిని నూచించుట సంఘ సేవయొనర్చువారిపనిగాదు. కాని అనేక తావులందు యీ

ఆక్షేపణయే వచ్చుచుండుటచే కొన్ని సూచనలు జేయబడినవి. చెన్నరాష్ట్రమువారు శేంద్రభక్తుల్యమునకు 848 లక్షలు కట్టుబడి చెల్లించుచున్నారు. త్రాగుడు మాన్పించినచో రాబడి యందుపట్టు నష్టమునుయందలి ధనముతో సరిమిచ్చునలెను ఆ యెత్తము సరిపోవునంతవరకైన మద్యములరాబడి నిషేధించినచో చాల ప్రజోభము కలుగును. గతవత్సరము నిషాసములపై రాబడి 480 లక్షలు నిషేధమును ప్రారంభించినచో పరిపాలక కాలయందు కొన్నింటిలో ఉర్బుతగ్గును.

నిమ్మ బాల్కనీదర్శనము

నిమ్మ బాల్కనీ ప్రజనుధరించుట వేరొకముఖ్యవిషయము. మన దేశములో అస్పృశ్యత యనునది మనయందరకు తలవంపులుగా నున్నది ఆరాష్ట్రమునందున్న 410 లక్షల ప్రజలలో 90 లక్షలకు ప్రజనుఅస్పృశ్యులుగా నుంచి వారికి సామాన్య హక్కులపై న యివ్వకుండినచో యితరదేశీయులకు మనయందెట్టి గౌరవముండదు మనము యానిమ్మ బాల్కనీ ప్రజను యితరదేశీ వారితో సరిసమానస్థితికి తెచ్చుటకు పాటుపడవలెను.

సహకారము, సంఘ సేవ

ప్రాథమిక విద్య ప్రసాదన సహాయము, గ్రామపారిశుధ్యము మున్నగు విషయములన్నియు సాంఘిక సేవకు జేయవలసినవియున్నవి సహకారసంఘములు సేవలను పరపరితృప్తిచుండు అప్వలించి పుచ్చుకొనుటకే యుపయోగించుచున్నవి వీటి ద్వారాగూడ సంఘ సేవ చాలవరకు జేయవచ్చునని సేనూచించెదను. ఇకముందు సహకార సంఘములుగూడ సంఘసేవ కార్యములకు గడంగునది దలంచెదను.

అధ్యక్షోపన్యాసము

ఎన్. ఎం. జోషీగారి అధ్యక్షోపన్యాసమునందలి కొన్ని భాగములు -

వివిధ సంఘసేవ సంస్థలమధ్య సహకారము కుదురవలసిన సమయ మాసన్నమైనది ప్రభుత్వమువారును, స్థానిక సంఘములు క్రమేణ సాంఘిక సేవకార్యములకు గడంగుచున్నవి ప్రత్యేకవ్యక్తులు స్థాపించు సంస్థలుగూడ ఎక్కువగుచున్నవి. ఒకరుచేయు పని యింకొకరు జేయుచానితో డీకొనకుండను, అనవరముగా ఎల్లరి క్కెనిసార్వభౌమమును ఒకే కార్యమునందు వృథాగాకుండ నొనర్చుటకును ఎవరిపనులనువారు ప్రత్యేకించుకొనదు అన్యోన్యసహకారముతో పనిజేయవలెను. ప్రభుత్వమువారు స్థానిక సంఘములు ప్రత్యేకావశ్యకతలకై కార్యములుగ గడించి చేయుచున్నది వేరుగాగలవు. వైద్యసహాయము, ఆరోగ్యయోర్పాలు, గృహపరిశ్రమ నిర్వాహము యిట్టి కార్యములకు స్థానిక సంఘములు పూనుకొనుచున్నవి ఈ విషయమున సాంఘిక సేవకులు పై నుండియే వారి కార్యములకు తోడ్పడవచ్చును స్థానికసంఘములపై ప్రాత్యాహ్వానముగ వారు జేయు సూచనలయొడ ప్రజాభిప్రాయము అనుకూలముగ నున్నటులు వెల్లడిజేయవలెను వీరిచే నియమించుట సంఘసేవోద్యోగులకు ప్రత్యేకవ్యక్తుల సంస్థలు స్థానికవిషయములను సవిధముగ దెలిపి అవసర కర్తవ్యమును వెల్లడిజేయుచు చాల సహాయ పడవచ్చును ఆధునికాంశం యందు సంఘసేవ తత్వరే లైన ప్రత్యేక సంస్థలుగూడ తమకార్యము నెరవేర్చుటకై వేరవోద్యోగుల నియమించువలసి యుండును.

వివిధరకముల సంఘ సేవ

సంఘసేవ అనేకరీతులుగా విభజింపబడినది సంఘసేవకుడు అనేక నూతనోద్యమముల ప్రారంభించు మండవలెను. ఏదైన నూతనసిద్ధాంతమును మొపునపుడు దానిని స్వయంగా ఆచరణకు జేవన్న ఉపయోగముండదు. నగరములలో జేయవలసిన కార్యములకు గ్రామములందలి వానికి వ్యత్యాసముండును సాంఘిక ఆచారములను పరిశోధించి ఖాచినచో సంఘమును పాడుచేయుచుండు లోపములకు మూలకారణము గోచరించును. సంఘమునందు నూతనకాసనములయొక్క ఫలితములను తెలిసికొనుటకుగూడ కొంత సిద్ధిగతుల పరిశోధనయవసరము కర్మాగారములందు పరిశ్రమలయందు పనిజేయు వ్యాపార స్థలముగూడ తమకార్యాల విషయములందు సేవకులచే పనిచేయుచువిధమునందు నూతన అనుకూలపద్ధతు ప్రవేశపెట్టి సంఘసేవజేయవచ్చును. అందోళన పరదుగూడ నొకవిధముగ సంఘసేవకుడేయగును. ఒకసాంఘిక దురాచారమును మాన్పు యత్నించునపుడు అందరు నిర్లక్ష్యము జేయుచో, ప్రజాదృష్టిని, ప్రభుత్వదృష్టినిగూడ ఆవిషయమున కేంద్రీకరింప జేయుటకై సంఘసేవకుడు ఆవిషయమునుగూర్చి అన్నిసంగతులు బయలుపెట్టి, అనుకూలవాదములను ప్రకటించి ఆలోచనములన వచ్చు నష్టములను క్రోడీకరించి యెంతయో అందోళన జరుపవలెను. అప్పటికి గాని కార్యము నెరవేరదు. అందోళనపరుడు అనుపదము చాలమందికి సహించదుకాని, సంఘాభివృద్ధియందు అందోళనపరుడుకూడ చాల ప్రాముఖ్యమైన

వాడే. అందోళన సలుపువాడు కార్యసాధకుడుగా కూడ ప్రత్యక్షముగ పనిజేయువాడుగాకూడ నుండిన మేలే కాని పని జేయుటయందు దీక్షగలవాడుమాత్రము అందోళనపరులుగారాదు. సంఘసేవయొనర్చు యాసంస్థలన్నియు ప్రస్తుతపరిస్థితుల కలవాటుపడి సంస్కరణము వచ్చినచో తమకు నష్టమువచ్చునని భావించువారి ధనసహాయముపైనే ఆధారపడియున్నవి కావున సంస్కరణోపము యొక్కను అందోళనము జరుపుటకు బానుకొను సంఘసేవకులు జాగ్రత్తపాపవలెను

భౌతిక ర్తవ్యము

ఇంక భారతదేశమునందలి భౌతిక ర్తవ్యముగూర్చి ఆలోచింతుము. సంఘసేవయందలి వివిషయమునుగూర్చిగూడ పూర్తిగా ఒక్కోఉపన్యాసమునందు లెప్పటి దుర్లభము. మనదేశములో యిప్పుడు విద్యాసమస్యకు అగ్రస్థానమొసంగవలెను ప్రజాసామాన్యమునందు విద్యాభివృద్ధిజేయుటకు ప్రభుత్వమువారు స్థానిక సంఘములు పూనుకొనినవి కాని ఆ ప్రయత్నములు బాలవు ఉచిత నిర్బంధవిద్యావిధానము దేశములో స్థాపింపబడుటకు సంఘసేవకులు చాల యాందోళన సలుపవలసియున్నది ధనలేమియు యిందుకుగల ముఖ్యప్రతిబంధకము అందుని మి త్తమై ప్రజలుఅధికము పన్నిచ్చుటకు సంసిద్ధులగునట్లు ప్రజోదముజేయవలసి యున్నది ప్రజలలో అక్షరజ్ఞానసామగ్ధ్యము పొగొట్టవలెనన్న ప్రత్యేకసంఘ సేవాసంస్థలు గ్రామములలో పురుషు లందరి రకుగాను సాయంకాలము పాఠశాలలున్ను స్త్రీలకు ప్రత్యేకముగా మధ్యాహ్నముపూట బడులను స్థాపించవలెను ఈ కార్యమునకు ప్రభుత్వము వారే గడంగునట్లు జేయుటకై ప్రభుత్వ ప్రాయమును వెల్లడిజేయవలెను ప్రాంతీయమైన నగరములలో అతనిజేయు కూలివాండ్రకు ఆయా పరిశ్రమలయందు సంపూర్ణ జ్ఞానము అలవడుటలేదు. వారికి సాంకేతిక విద్యలునేర్చు సంస్థలులేవు లోటు తీర్చుటకై పాఠశాలందరి జ్ఞానాభివృద్ధికై విశ్వవిద్యాలయోపన్యాసములు, అధికారపుటలు పెట్టిం చవలెను

వికలాంగులకు విద్యనేర్చు విషయమున చాల వెనుకబడి యున్నాము అంధులకు బిగ్గిలకు విద్యనేర్చు సంస్థలు కొన్ని మన దేశమునందుగలవు. కాని విగిలిన వికలాంగులు, మూగ, కుంటి, నుడ్డి మున్నగువారి విషయమున యెట్టి శ్రద్ధయు వహించుటలేదు. సంఘ సేవకులు యీ విషయమున పాటుపడవలసియున్నది. నిమ్మబాల్కనీదర్శన సమర్థ సంఘ సేవకుగూడ చెంది యున్నది. ప్రభుత్వమువారు ప్రజలుగూడ అస్పృశ్యతను తొలగింప యిష్టపడుచున్నారు. స్థానిక ప్రభుత్వపాలన విద్యా కాలకులంతులకు ఒత్తిడి కలిగించునట్లు కాసన సభలోని కాసనములను సంఘ సేవ తత్వరుల గు వారు మార్చినచో యీ సమస్య పరిష్కరింప బడుటకు ఆలశ్యముండదు కాసనసభల ద్వారాయాపని జరుగగలిగినచో ప్రత్యేకసంస్థలు జేరుగా యంత్రోమపడ నవ్వనయిండును.

వ్యవసాయవిషయము లందెంతేని పనిజేయవలసి యున్నది. సంఘసేవకులు యిదివరకే విషయమును ఆక్రమణచేసిరి. సహకారపరపతి సంఘములు కొన్ని ప్రాంతములందు స్థాపింపబడినవి. గ్రామపంచాయతీలు స్థాపింపవలెను గ్రామములకు నీటి వనస్థి, గృహపరిశ్రమ, ఆరోగ్యము చేపూర్చుటయందు సంఘ సేవకులు తోడ్పడవలెను గ్రామములందు పనిజేయు అభ్యావ్యోగుల బాధచే గ్రామములకు రక్షింపబడవలసి యున్నది. కావున చాలమంది సంఘసేవకులు గ్రామములందు పని జేయవలసియున్నది. ఈ విషయమున తగినంత మంది యుండలేమోయని భయ మునున్నది.

వైద్యసహాయము

వైద్యసహాయము విషయమునగూడ ప్రజాసంస్థలు ప్రత్యేకముగ పనిజేయుటకున్న ప్రభుత్వమువారి దృష్టిని మరల్చి వారిచే పనిజేయించిన యెక్కువ యుపయోగముండును. శిశువుల మరణసంఖ్య పెచ్చిపోవుచున్నది. ఆ సంఖ్యలను ప్రమరించి ప్రభుత్వమువారు ప్రజానష్ట నివారణోపాయము తలపెట్టునట్లుగా ప్రజాందోళన కలుగజేయవలెను. శిశు ఆరోగ్య సంఘము, దాయాల శిశుజాగృహములు ఎల్లయెడల స్థాపింపవలెను. గ్రామములలో పురుషుల మంత్రసానులు, బిడ్డలకు దాయాలు దొరకుట కష్టమగుచుండును వైద్యసహాయ మసలే యుండదు వీటన్నిటి విషయమున తగిరితీని అందోళన సలుపవలెను ఇతర విషయములలో ప్రజాసంస్థలు ఎక్కువగ పాటుపడుటకు అవకాశములగలవు విద్యావంతులగు స్త్రీలు నర్సులుగా పనిజేయుటకుగాని, పని నేర్చుకొని సంఘసేవ యొనర్చుటకుగాని సిగ్గుపడెదరు పూనాసేవాసాధన సంఘము విషయముల స్త్రీల లక్షణ పొగొట్ట యత్నించినది కర్మాగారములందు పనిజేయుచుండు కార్మికస్త్రీలు తమ శిశువును శిశు కరణాలయము లందుంచుటకు వెనుదీయుదురు బొంబాయిలోని సంఘ సేవసంస్థ, శిశు ఆరోగ్యసంస్థలు యావిషయమున నెంతయు పాటుపడినవి.

జి|| కా|| స|| కార్కడమ్,

భారత సామ్రాజ్య శాసనసభ

అగ్రసభాధిపతి నేన్ను కొనుటకు నిబంధనలు సవరణ చేయుట

ధీర్ఘ, జనవరి 10—భారత సామ్రాజ్య శాసనసభాధ్యక్షుని, రాష్ట్రీయ శాసన సభాధ్యక్షులను యెన్ను కొనుటకు శాసన నిబంధనలు సవరణ గావించబడెను. ఎప్పుడైనను అధ్యక్షతవదలి భారీగా నున్న యెడ, భారత శాసనసభాధ్యక్షము వహించుటకు అధికారము నొందిన వారు లేనప్పుడు, శాసనసభ అధ్యక్షు నెన్నుకొని, ఎన్నిక గవర్నరు జనరలుగారిచే ఆమోదించబడువరకును సభాధ్యక్షము వహించుటకు గవర్నరు జనరలుగా రొకసభ్యుని శాసనసభయందుండి నియమించెడి రని భారత సామ్రాజ్య శాసనసభ విషయమున డెలియమన్నది. (ప్రతిరాష్ట్రమునందు యీవిధముగనే గవర్నరు అగ్రసభాధిపతిని యేర్పఱచెదరని ప్రతిరాష్ట్రముందు ప్రకటింప బడుచున్నది. (అ. (పె.)

కౌన్సిలు ఆఫ్ స్టేటుసభ

లాల్ హనుమంత్ సింహగారి తీర్మానము

ధీర్ఘ, జనవరి 10:—1861 సంవత్సరమునది హిందూ ఆప్ట లాని 17 క్షేత్రము తీసికేయవలసిన దనియు, లేదా గౌరవ మేజిస్ట్రేటులు, మునసబులు, శాసనసభాసభ్యులు, రూ 500 ల కధికముగ రివిన్యూషన్ను చెల్లించువారు, వడ్డీపన్ను చెల్లించువారు, శ్రావణి తదితరము దగ్గస్థానములందున్నవారు మొదలగువారిని ప్రత్యేకమైన కనిపేటలు వర్ణమునందు చేరుటను దప్పించుటలు గానైనను దీనిని సవరణచేయువలయు నని రాబోవు పెద్దల సభాసమితులు లాల్ హనుమంత్ సింహగారు ఒక తీర్మానమును బ్రతిపాదించెదరు. (అ. (పె.)

కౌన్సిల్ ఆఫ్ స్టేటు

బై ఎలక్షన్

సెనెట్, జనవరి 12:—మదరాసు శాసనసభ డిప్యూటీ ప్రెసిడెంట్ గారు నున్నది వాసు బహదూరు పి. కేశవ పిల్లే, సి. వి. యి. గారిట్టు తంతి నంపిరి:— సెనెట్ గొండ వాస్తవ్యులగు శివశంకరం పిల్లేగారిని సేను బాగుగ నెరుగుదును. ప్రజాహితేవనముందు బాల్కాని పీరు గావించిన ప్రయత్నములును బహులును సేను ఎదుంగుదును. అధిక వ్యయప్రయాసలొర్పి గడచిన నలుబదిసంవత్సరములందుండియు దత్తమండల ప్రజాశీలితమునం దధికముగ శివ శంకరంపిల్లేగారు జనితేయుచున్నారు. అన్యాయమును, అక్రమమును, నిరంకుశమును, కాటకమును, లంచగొండితనమును భారదోలి న్యాయము నొడగూర్చుటకు మహాప్రయత్నము లీయన గావించెను. పల్లెటూరి ప్రజల జీవితమును అభివృద్ధిగా నింపుటకు శివశంకరముగారు ముప్పది సంవత్సరములు పాటు బడెను. నాతోగలసి శివశంకరముగారు మదరాసు శాసనసభయందు అసంతృప్తజిల్లా ప్రజలతరఫున ప్రతినిధిగ బనిచేసెను. మాకు సంవత్సరములలోను శాసనసభ్యులుగ నుండి శివశంకరం పిల్లేగారు జూపిన కార్యదీక్షయు, కత్తిసామర్థ్యములును, స్వాతంత్ర్యమును మిగుల ప్రశంసార్హములు కాన మీరెల్లరును శివ శంకరంపిల్లేగారి ఎన్నికకు తోడ్పడవలయునని నాఅభిప్రాయము. (తంతి)

ఏడుదినములలో నారకురువును తామరను కుదుర్చు

అత్యద్భుత ఔషధము

- (1) నారకురువులము మొదటిరకం బుడ్డి 18 ధర రు 1-0-0
(2) ,, రెండవరకం ,, 2-0-0
(3) నారకురువుల తొనీళ్ళున్నకొనుటకు 15 దినముల ఔషధము ధర రు 4-0-0
(4) తామరలము బుడ్డి 18 ధర రు 1-0-0
(5) తామరకు లోనికి పుచ్చుకొనుటకు 3 దినముల ఔషధము ధర రు 2-0-0
అన్ని ఔషధములకు ప్యాకింగు తపాలఖర్చులు వరు. ఉపయోగించువిధము ఔషధములో పంపబడును.
దీర్ఘకాలమునుండియున్న ముండివ్యాధులు నేరులో చూచి ఫలవారిచ్చెదను.
ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషలోనే వ్రాయవలెను
A, A, AYYANGAR, No. 1, Snkuwar Street, Triplicane, Madras.

వర్తక పత్ర గాయదార్లు

బెంగాలు వాణిజ్యసంఘాభిప్రాయము

కలకత్తా, జనవరి 10:— శాసనముగ గావించునట్లు వర్తక పత్ర గాయదార్లు విషయమున బెంగాలు వాణిజ్య సంఘము అభిప్రాయము నిట్లు నిర్ణయిస్తున్నది:— వర్తక పత్ర గాయదారుల పరిశోధనగావించి పరిష్కారముచేయుటకు ప్రస్తుత మహాకూలసమయముగాదు. వర్తక పత్ర సమితిలు చక్కని యేర్పాట్లపై స్థాపించబడినది విచారణ సంఘముయొక్క ప్రయత్నములు బూర్తిగ నిష్ఫలమును. కాని శాసనము గావించునట్లుచో లోపాలకారి పరిశ్రామిక తగాయిదారుల బోధనారితే పరిష్కరింపబడుటకు తగాయిదారుల నిర్బంధింపగూడదు. ఈవిషయమై గావించునట్లు నిర్బంధాధికారపు నిబంధనలు రద్దుచేయబడవలయును. జనసామాన్యమునకు వలయు సౌకర్యములందు సమ్మెలు (Strikes) పనిలోనికి రాకుండచేయుట (lockout) మొదలగు యిట్లుంటు దోలగించుటకు చేయబడునట్లు శాసనము లాభదాయకమైనను బిల్లులోని నిబంధనలు యాకార్యమును నెరవేర్చజాలవు. కాబట్టి యీశీతియందు అగమము బెంగాలునందైనను పరిశ్రమిక తగాయిదారుల సహకారమునకు పంచాయతీ కోర్టునకు అధికారము వదిలివేయటయే లాభమని మేము దలచుచున్నాము. (అ. (పె.)

కలకత్తా, జనవరి 11—భారత శాసనసభాసభ్యుడగు డబ్ల్యు. యస్. జె. విల్ సన్ గారు నేటి రాత్రి ఢిల్లీకి బోయెదరు. (అ. (పె.)

మేలుస్తీమరులు

బొంబాయి, జనవరి 10—నేటిసాయంత్రము ఒంటి గంటకు బయలుదేరి బొంబాయినుండి పి. బి. స్టీమరు "వై నా" ఓడ ఇంగ్లీషుటాలను దీసికొని బయలుదేరెను. శుక్రవారము నాడు పి. ఓ. మేలుస్తీమరు, "దేవప్ప", సీమచేరెను. (అ. (పె.)

నానా-నానా హేబు గురుద్వారము

లాహోరులో హైకోర్టువారి తీర్పు

శిరోమణిగురుద్వారాసంఘమును ఆకాలీదేశసంఘమును ఆక్రమ సంఘములని 15-10-1928 తేదీని రాష్ట్రీయదొరతనమువారు ప్రకటించిన ఉత్తరువు రాజకీయములకుమిత్రమే వర్తించునగాని మతవిషయములగు గురుద్వారముల సంస్కరణమునకు వర్తించదు. శిరోమణిసంఘము వారి గురుద్వారమును చక్కగా పరిపాలించుచున్నారనియు ను లెక్కలను సరిగానుంచుచున్నారనియును వానిని సరిగా తరిగి (తడిచి) చేయించుచున్నారనియును అపీలుకారులు మాయెదుట స్పష్టముగా తెలిపిరి గాన జరల విచారణచేసి యీవిషయమును సాత్వ్యమువలన నిర్ధారణ చేయవలెను గాన యిట్లు రిజిటరు ఉద్దేశ్యమును మేము రద్దుపరచితిమి. 12-10-28 వ తేదీని దొరతనమువారుచేసిన ఉత్తరువునుబట్టియే సంఘమువారు పరిపాలన చేయజాలరని నిర్ణయింపగూడదు. సాత్వ్యమునుబట్టియే నిర్ణయింపవలెను అని హైకోర్టున్యాయమూర్తులు రావులు, జయలాలుగార్లు తీర్పుచెప్పిరి. (అ. (పె.)

కాకినాడ సబుకోర్టు ఫయిలు

అసలు నెం 49/24

Between వాది:—ఆళ్ల కాశీవతిగారు. అండ్ ప్రతివాదులు:—మాజేటి వెంకటరమణయ్య వగైరా. సదరుదావాలో 3 వ ప్రతివాది యైన డి. హరిహరపుత్ర పిల్లగారియొక్క ద్వారా సమ్మను అమలునిమిత్తం 19-1-25 తేదీకి వాయిదావేయబడినది గనుక ఆక్షేపణపున్నయెడల సదరుతేదీని సదరు హైకోర్టులో హాజరై డిఫెన్స్ చేసుకోవలెను. కాకినాడ } తుర్లపాటి వెంకటచలం, 9-1-25 } వాదితరపు వకీలు.

త్రాగుడుదురభ్యాము తగ్గుట

సంయుక్తరాష్ట్రపు గవర్నరుగారి సంతసము

అలహాబాదు, జనవరి 11 —కడచిన సంవత్సరము యొక్క ఎక్స్లైజు పరిపాలనముపై గావించబడిన తీర్మానమునందు అన్నివిధాలైన వద్యముల(వెయము తగ్గించు)కు వ్యాఖ్యగావించును సంయుక్తరాష్ట్రముల గవర్నరుగారిట్లుచెప్పిరి:—మద్యములవ్రయము తగ్గినది. అందుచే ప్రభుత్వమున కాదాయమును తరిగెను. మద్యములవ్రయము తరుగుటకు సంఘంసంస్కరణోద్యమమే ముఖ్యకారణము. తక్కువ జాతులవా రభివృద్ధి నొందుటకు బూనికొని సాంప్రదాయముగ వచ్చుచున్న కొన్నిగురూ చారములను, ముఖ్యముగ బెండ్లిండ్లయందును యితరవండుగులందును త్రాగుట, మానీషేయుచున్నారు. ఇదినుభూతము. అయినను యీఉద్యమము ఎల్లతరగతులకును బూర్తిగబ్రాకలేదు. ప్రభుత్వముయొక్క ఎక్స్లైజు విధానమే మద్యవ్రయము తరగటకు ప్రబలకారణమని ప్రభుత్వము విశ్వసించుచున్నది. దొరతన మువారు గావించిన నిబంధనలు కొన్నిప్రదేశములందు నిజముగ నిషేధన విధానమునకు సాటియగుచున్నది. ఇందుచే ఫలితముగ ఆక్రమముగ సారాయిబట్టి చేయుట, అక్రమముగ అమ్ముట మొదలగు అక్రమపద్ధతులు వ్యాపించుచున్నవి. (అ. (పె.)

ఇండియను సైన్సు కాంగ్రెసు

అగ్రతీర్పు ఆగమనము

వారణాసి, జనవరి 4:— బెంగాళూరు నందలి యిండియన్ యిన్ స్టిట్యూటు ఆఫ్ సైన్సుయొక్క రైల్వేలైన్ డాక్టరేయం. ఓ. ఫాల్గురు గారు నేటివరకు వచ్చిరి. వీరు 12 వ యిండియన్ సైన్సు కాంగ్రెసు సమావేశమున కధ్యక్షులు వారణాసి హిందూ విశ్వవిద్యాలయముందు సమావేశము రేపు ప్రారంభమగును. ఈవారముంతయు కాక్రమము బట్టును. (అ. (పె.)

బెజవాడ సబుకోర్టులో

అసలు దావానెం 61/1923

M. P. 1642/1924

వాదులు:— శ్రీ రాజారావచంద్ర అప్పారావుబహద్రు జమీందారు గారు వగైరాలు. ప్రతివాదులు:— కొత్తూరు వెంకటసుబ్బారాయణు గారు వగైరాలు. యనమల కుదురుగ్రామములోని కృష్ణలోలేలిన లంకవిషయమైన యీ దావాలో 7 వ ప్రతివాది యనమల కుదురుగ్రామములో వేంచేసి పున్న శ్రీ సంతాన వేణుగోపాలస్వామివారి ధర్మకర్త లేటు పెదప్రోలు వెంకటప్పయ్యగారిస్తానే స్వామివారిని రిప్రజంటుచేయుటకు లేటు వెంకటప్పయ్యగారి బంధువుల అందరితరపుననున్న యింకా స్వామివారి మేనేజిమెంటు ధర్మకర్తత్వముకు సంబంధించిన యింట రెన్సుగల మిగతా యావన్మమందిని రిప్రజంటుచేయుచూనున్న యనమలకుదురుగ్రామ ప్రజలందరితరపుననున్న వారి స్వంతజవాబుదారీతోనున్న 1 పెదప్రోలు సూర్య ప్రకాశరావు, 2 యీ జగన్నాథం, 3 యీ వీరరాజు, 4 పుంశవల్లి కోటిశ్వరరావు, 5 పుష్పలూరు మల్లిఖార్జునరావు ముయినర్లు గార్డియన్ జెజవాడ సబుకోర్టు హెడ్డుగుమాస్తాగారు 6 పాటిబండ వెంకట్రామయ్యగార్లను ప్రతివాదులుగా చేర్చి యీ దావా గ్రంథముజరుపుటకు పరిమిషన్ నిమిత్తము యీపిటీషను దాఖలు చేయబడినది. యిందువిషయమై పార్టీలుగా చేరగోరువారుగాని మరియితరులుగాని వారలకుగల ఆక్షేపణలు యీ కోర్టువారి యెదుట 9-2-1925 తేదీ వుడయం 11 గంటలలోపల తెలియజేసుకోవలసినది.

బై ఆర్డరు ఆఫ్ ది కోర్టు

జెజవాడ } బి. లక్ష్మీనారాయణ, 10-1-25 } వకీలు.

ముప్పనసోమరాజు అండు పీఠరాజు.

పెద్దపురము పోస్టు.

విజ్ఞాపన

స్వదేశము

1918 సంవత్సరం

సంచిమేము మనశేషము

సపండించుచున్న పట్టు

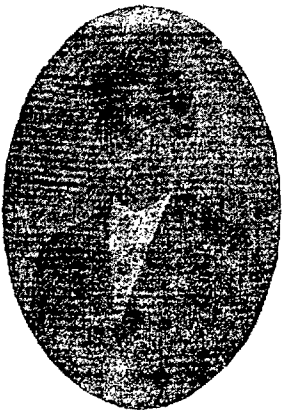
తో మాఫ్యాక్టరీ లోనే

వదుకుట, నేయుట, రం

గులు చేయుటయున్న గుప

నలవలన వివిధరకముల

TRADE MARK.

జుప్తములను రంగుతో చిత్రచిత్రమైన జరి సాదా అంచులు కమ్ముతోను తయారుచేయించి వర్తకులకు తదితరులకు విక్రయించుచుంటిమి. కాకినాడలో జరిగిన తిరిగి ఆఖరిభారత కాంగ్రెసువస్త్రప్రదర్శనమున మాబట్టలను ప్రదర్శించినటులను అవి దేశములోని పట్టువస్త్రములు అన్నిటిలోను ఎక్కువశాత్యామైనవిగా అందరకు తెలిసేయున్నది. ప్రదర్శనమునగుంచి వ్రాయుచు మాబట్టలగురించి పీయూష కాంతిభోమ గారు అమృత భజారపత్రికయందు ఇట్లు వ్రాసిరి.

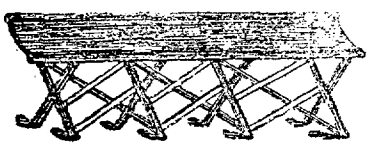
... ఇతర కాంగ్రెసుసంఘము వారున్న మరెవరికర

ప్రజలుకూడ అన్ని రకములఖద్దరున్న ప్రదర్శించిరి ఇంకను ఎందరోకలరు. అందరిని ఇట్లు ఏకరువుపెట్టుటకు వీలులేదు. పట్టు వస్త్రములు అనేకరకములు ప్రదర్శింపబడినవి. పెద్దపురం రైతులు ముప్పనసోమరాజు పీఠరాజు గార్లు పట్టుకు త్రేయములనుగోవతులను పద్దుగుడ్డులు కోటుగుడ్డులను తలగుడ్డులను చీరలును మున్నగురకములను ప్రదర్శించిరి. బెంగళూరు అస్సామ వారు కూడ ప్రదర్శించిరి

పట్టువస్త్రములనుగూంచి వ్రాయుటలో మాకంపెనీయొక్క అడ్డెన్నున రకములను విపులముగా వ్రాయుటవలన దేశము స్వదేశవస్త్రపరిశ్రమలో మాప్రాముఖ్యమును గ్రహించి స్వదేశీ నభివృద్ధి పరచెదరుగాక. చెన్నపురిరాజధానిలో ప్రతిపట్టణము నందును మాబట్టలు కొరకును.

కొందరువర్తకులు తయారుచేయుచున్న రకములలో నేనాణ్యము తక్కువఅయిన బట్టలనువిక్రయించి మారకములనిమోవబుచ్చుచున్నార గాన అందరియొక్క జాగ్రత్తకొరకు మాప్రతి బట్టయందు వుండేమాట్రేడ్ మార్కును ఇందున ప్రతురించితిమి

స్వదేశికాంపు ఫర్నిచరు

(1) కాంపు ఈజి చేర్ 1 వ రకం రూ. 8. 2 వ రకం రూ. 7.

(2) మడత కాంపుకాటు 1 వ రకం రూ. 15, 2 వ రకం రూ. 18. (3) ఎక్కు కాన్ వాసుచేర్ రూ. 4, (4) కాంపుచేర్ 1 వ రకం రూ. 8.8-0, 2 వ రకం రూ. 8. క్యాటలాగు, యితర వివిరములకు వ్రాసిన పంపబడును.

పి. వీరాస్వామినాయు అండ్ సన్సు నర్సారావుపేట, గుంటూరు జిల్లా

పారాయణభగవదీత (వచన గ్రంథము)

క్రానునైజ. 108 పేజీలు. మేలుకాగితము. కిత్రాను బైండు. సంపుటము ముద్దు గూర్చుచున్నది. వెల రు 1-0-0. ఇది భగవద్గీతాశ్లోకములకు ద్వైతం వచనము ఏయధ్యా యమున కాయధ్యా యము విషయలోపము లేకుండ వ్రాయబడినది. తైలి మిగులబ్రత ప్రవయ ప్రాథమధురముగ నున్నది. ఇది యీ బ్రెసానివారి కుటుంబమున రెండుకుండలయేండ్లనుండి పరంపరగా ననుదినము పారాయణము కావించబడుచుండి తాళపత్ర సంపుటమునుండి ముద్రింపబడినట్లు లీ గ్రంథపీఠిక యందు గలదు. కాని రచయిత యెవ్వరో తెలియరాదు. ఇట్టి గ్రంథమును రచించినవారి పేరు తెలియకుండుట కడుతోచ నీయము. ఈ గ్రంథము స్త్రీలకు నైతము సుబోధముగ నుండును. తాళపత్రపీఠికయందలి స్థానిత్యములను ముద్రణమున సంస్కరించిన శ్రీమాన్ బుక్రూపట్టణము రామానుజయ్యగారి పరిశ్రమము పేర్కొనదగినది. ఇది మదరాసు జార్జ్ టౌన్ వరదాముత్రియప్పకాపీటి నెం 74 దున గల నగలవర్తకులు బ్రెసాని క్లబ్బయ్య నెట్టి అండుసన్నువారికడ క్రయమునకు లభించును.

సృష్టాంతలేఖలు

కోరుకొల్లు (కైకలూరుతాలూకా)

(ఒకవిలేఖరి)

శ్రీయుత గుడిపాటి సూర్యనారాయణగారు ఆయివా రుసంవత్సరములనుండి మాగ్రామునకువచ్చుపట్టణల ఆదిమాంధ్ర పల్లెలకు వెళ్ళుచు వారిలోగల చెడ్డయవాలట్లు చచ్చినగొడ్డ మాంసము నీర్చుకొనివచ్చితినుట! కల్లు, సారాయి, మున్నగు మద్యమును త్రాగుట మున్నగునవి మాన్పించుటకు ప్రబల ప్రయత్నములుచేసి కృషిచేయుచుండిరి. పేదపంచములకు తక్కువవడ్డీలకు పరపతి సంఘముద్వారా కొంతద్రవ్యము నిప్పించుచుండిరి. గ్రామపంచాయతీసంఘము నేర్పరచుటగాక పంచాయతీకోర్టు స్థాపించి గ్రాములలోజరుగు వివాదములు పరిష్కరింపజేయుచున్నారు. బ్రాంచిప్లాస్టీకునొకటి స్థాపనచేయించిరి. వీర సాదల కొకవైద్యశాల స్థాపించుటకు కృషిచేయుచుండిరి.

తెనాలి

(ఒకవిలేఖరి)

కర్తాక్షీ సం ప్రవృత్త వీకాడశి సోమవారం తెనాలి పురమున బ్రు ద్యుగంల సూర్యనారాయణ గారి భవనమందు (శ్రీరామ భక్త గానసభ) అనుపేరుతో నొకసమాజము బ్రు చల్లపల్లి పంచనాథశాస్త్రి బ్రు గుర్నాపూవుగార్లు ప్రతి ఏకాదశియందు గానసభగాని హరికథాకాలక్షేపముగాని జరుగునట్లు యేర్పాటుచేసిరి. ప్రారంభదినమున ముక్కోటి యేకాదశి పుడయం శ్రీ రామస్వామి వాళి పఠమును పూరేగింపు గావించి సాయంత్రము బ్రు పంచనాథ శాస్త్రిగారు గాత్రం, బ. గుర్నాప రావుగారు ఫిడేలు ము|| వాల్మీకి ఘంటాలుగారు - వృందగము. వైతకారం భక్తియుక్తముగ గానసభ జరిపి రామభక్తులందరకు తన్నామావృత్తి నిరున్నలనుచేసిరి.

గుంటూరు

(ఒకవిలేఖరి)

కాలమానము

జనవరి 9:—రాత్రులందు చలి జాస్తిగానున్నది. పగలు యిమధ్య యెండలు మిక్కిలముగ నుండి రెండవదియునుండి ఆకాశము మేఘమాలికలచే గప్పబడియుండెను.

నరసింహస్వామివారి దేవాలయము వైకుంఠయేకాదశి వైకుంఠయేకాదశిరోజున దేవాలయసంతయు బహుజనసంక్షేపమై కీటకిటలాడుచుండెడిది. రెండుసంవత్సరములనుండి దేవాలయములో జనసమృద్ధి నతిగల్గెను. దీనికి కారణము వైకుంఠరాకపోవుటయే.

ఏకాదశిరోజున ఉత్సవాంతమున స్వామివారు మంటముపై వేంచేసివుడు ఆధ్యాపకులు ద్రావిడగ్రంథవేదన మొనర్చెదరు. దీనినే నేనాకాలమందురు. ఆ పప్పుడు శ్రీశరగోపము యిచ్చేవాడుకయుండెడిది. అది శ్రీఆశ్యాదలకు ఆధ్యాపకులకే యివ్వబడుట యాచారము. ఆశరగోపురము వైకుంఠగూడగోరుచుండిరి. వైష్ణవులు దానిని నిరాకరించిరి. అందుచే వైశ్యబృందమునకు కోపముజనించెను. వారు స్వామివారితో సహాయనిరాకణమొనర్చిరి. వత్సరమునకు వారొసంగడిమొత్తము షూదరు రు 8000 లు స్వామివారికిస్వహానిరి. ఆదేవాలయమునకు వెడలగూడదని వారు తీర్మానించుకొనిరి.

వైకుంఠయేకాదశిరోజున స్వామిదర్శనార్థమై వైశ్యులెవరును ఆ దేవాలయమునకు వెడలగూడదని కరపత్రములు పంచి పెట్టబడినది. అందుచే మొన్నటి యేకాదశిరోజున వైశ్యులెవ్వరును యచటికి రాలేదు.

వైష్ణవులు వారిలోవారు చందాలువేసికొనియు భూమినివ్రాసియిచ్చియు స్వామివారికి సంవత్సరమునకు రు 1400-0-0 లకురకు వరుమానమువచ్చు వసతుల తేసిసట్లు దెలియుచున్నది.

వైశ్యులు ప్రత్యేకము పాండరంగవిఠల్ దేవాలయ నిర్మాణమునకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు దెలియుచున్నది.

స్వరాజ్యపార్టీ

షూ మారు రి మా స ము ల క్రింద ల మా పట్టణమున స్వరాజ్య పార్టీ యొకటి యేర్పడినది. కాని యింతవరకు వారు తేసిసపనియేమియు గాన్పించున. గుంటూరు మునిసిపల్ సంఘమునకు తెచ్చెంబరు ఆక్టోబరు నెలలలో 6 వార్డులందు యెన్ని కలంజరుగను. ఇప్పటినుండియు వారి కాండడే

టులను నిలిపి వోట్లకు సంగతి సందర్భముల దెలుపవలసియున్న జిల్లాబోర్డు, తాలూకాబోర్డులలో గూడ వారిప్రబోధము జరుగవలసియున్నది.

లాలాజీరాజ్

లాలాజీగారు గుంటూరుకు వస్తారని వాడుకగానున్నది. టిక్కెట్లుద్వారా ద్రవ్యము వసూలుజేసి కోహాటుకు యిచ్చెదరని తెలియుచున్నది. లాలాజీవచ్చినయెడల మామునిసిపల్ సంఘము స్వాగతవత్త్ర మొసంగునట్లు దెలియుచున్నది.

సెకండరీగ్రేడు ఉపాధ్యాయులసభ - గుంటూరు

15-12-24 వ తేదీన ట్రవ్విక్ హైస్కూలు హాలులో సెకండరీగ్రేడు ఉపాధ్యాయులసభ బ్రహ్మశ్రీ మహాశాఖి రామమూర్తిగారి యాజమాన్యముక్రింద కూడినది. గుంటూరు నందలి సెకండరీగ్రేడు యుపాధ్యాయుల సభకు మహారైరి. ఆసభయం దీతిర్మానములు గావింపబడినవి.

1. గుంటూరుజిల్లా సెకండరీగ్రేడుఉపాధ్యాయసంఘము నొకదానిని నెలకొల్పుటవసరమని యీసభవారభిప్రాయపడుచున్నారు. 2. ఇందుకు వలయుప్రయత్నములు చేయుట కొక ఉపసంఘము నేర్పాటు చేయబడెను.

తరువాత 20-12-24 వ తేదీన ఉపసంఘముగూడ యీ వైతిర్మానములు జిల్లాలోని పాఠశాలలన్నిటికి పంపబడి అచ్చటి మన సోదరోపాధ్యాయుల యభిప్రాయములను 12-1-25 వ తేదీలోగా కన్ఫీరమకు దెలియజేయునట్లు తేయవలసిన దని తీర్మానింపబడినది.

సెకండరీగ్రేడు యుపాధ్యాయులసభ యీ నెల 28, 24 తేదీలలో తునిమెట్లయందు జరుపుటకు నెక్కువ యవకాశములు గలవు.

చెరువు వెంకటసుబ్రహ్మణ్యం, కలెవీనరు - (గుంటూరు)

ఎలకిక్ పాకెట్టు దీపము

సాధారణముగా ప్రతిదీపము బాటరి, బల్బుతో సహా ధర 1 కి రూ. 2-8-0. సైన్ తెలుపబడినది పెద్దలెన్నుగలది 1 కి ధర రూ. 8-0-0. స్కాట్ దీపము (తెల్లని, ఎఱ్ఱని, ఆకుపచ్చ తెన్నుగలది) 1 కి ధర రూ. 8-8-0. సైకిల్ దీపము 1 కి ధర రూ. 5-0-0. చేతిలాండ్ర 1 కి ధర రూ. 5-0-0. ప్రత్యేకముగా బ్యాటరీ వెల 1 కి రూ. 0-12-0, బల్బు 1 కి ధర రూ. 0-8-0. ఆటోమాటిక్ సిగరల్లైట్ ధర 1 కి రూ. 2-0-0. సాదా సిగరల్లైట్ 1 కి ధర రూ. 0-12-0. వి. పి. చార్జ్ ప్రత్యేకము. లక్ష్మీవిలాస వర్తకశాల తపాలపెట్టె నెం. 85, మద్రాసు.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

1 భాగము:—అన్ని వ్యాధులకును సులభముగా చికిత్సచేసి కొను 600 యోగములుగల వైద్యసంగ్రహము. 1-కి రు 1-4-0 2 భాగము:—శుద్ధులు, భస్మములు, వంట, ఖజ్జలి జొషధములు, ఆసక, అంట్ల, ద్రావకములు, రేవ్యములు, చూర్ణములు, తైలములు మొ|| అన్నిరకముల జొషధములను అనుభవపూర్వకముగా చేయుపద్ధతులతో వ్రాయబడియున్నది. 1-కి రు 1-12-0, పోస్టు ఖర్చులు—ప్రత్యేకము ఆయుర్వేద చంద్రిక:—వైద్య ఆరోగ్య, కారీర, జొషధరంస్తుగుణ, చికిత్సలు మొ|| వ్రాయబడు వైద్యపత్రిక—సెలర్ చందా రు 2-8-0 మాదిరి యుచితము.

పి. జి. పి. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం- పెరిడేపి - నెల్లూరు జిల్లా.

వాయువు నొప్పులకు మందు

సీసా 1-కి రు. 1-0-0 వి.పి. 1-5-0 ఆకస్మాత్తుగా గాతిలో గాని, తినుపదార్థములలో గా, మార్పులన, 1. జ్వరమువచ్చుట, 2. కీళ్లసందులలో నొప్పులు, 3. కీళ్ల బిగిడియుట, 4. సుండులయందు ఉబ్బుట, 5. లేచుటకు కడలుటకు వీలులేనటుల సర్వాంగములు బిగిడియుట మొదలగునవి. ఈ మందును కొన్ని ప్రాంతాలు త్రాగినతోడనే సుండులందు పోటు నొప్పులు పోయి కఠినము యధాస్థితికి వచ్చును. బాధగల స్థలముల తడినీటితో గాని, ఇటుకపొడుముతో గాని గాని అమృతాంజనము రాయవలెను. ఆమృతాంజనము దీపో బొంబాయి, ముద్రాక్షర

ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రాథమిక పాఠశాలల తృతీయ మహాసభ

ఏలూరిలో సమావేశము

(ప్రత్యేక విలేఖరి)

మ-రా-రా-శ్రీ దివాన్ బహదూర్ మోచర్ల రామ చంద్రారావు పంతులుగారి ఆధిపత్యమున ఏలూరు (కృష్ణా) పురమండలమున ది 2-8, జనవరి 1925 సం॥ రమన జరిగినది.

తృతీయ మహాసభా తీర్మానములు

ప్రస్తుతమునున్న పాఠశాల మహాసభ కంఠే నీక్రింది తీరున పాఠశాల మహాసభ సంవత్సరమున యొక్క ముఖ్యముగా నుండునని యీ సభ వారభిప్రాయపడుచున్నది.

1. మొదటి యొడుగుతరగతులలో వాచకము (పద్యములు &c), వ్రాతగణితము, ఇవి తప్పని సరికి బోధించబడిన పాఠములుగ నుండవలెను.

2. నాల్గవ తరగతి మొదలు పైతరగతులలో ఇష్టానుసారపాఠములు వివిధ శాస్త్రములను అందుండి రెంటికి తక్కువ కాని పాఠములు నేర్పించునట్లు ఉండవలెను.

3. డ్రాయింగు, డ్రెస్సు, భూగోళము, చరిత్ర, గృహ వైద్యము, వైద్యశాస్త్రము, మున్నగు విశేషములను చేతి పనులు, నృప్తిపరిశీలన, లోక వ్యవహారజ్ఞానము ఇష్టానుసార పాఠములుగ నుండవలెను.

4. ఇష్టానుసారపాఠములలో ఉపాధ్యాయుడు తనకు తోచిన పాఠమును తీసికొని నేర్పు స్వాతంత్ర్య ముండవలయును.

5. ఆచారపాఠములలో నెంతో తేలిక నేర్పవలయునో ముందుగా పరీక్షాధికారి తో యొచించి నిర్ణయించుకొన వలయును.

6. బాలుని మేధస్సులో జ్ఞాపకశక్తి వృద్ధియగునట్లుల దైనిధ్యక్తి మాతా పితృభక్తి సంబంధములను పద్యములు మొదలు నవల కౌన్సిలింగు బాలలను ఒప్పించుచుండవలెను.

7. స్కూల్స్ మును ఉపాధ్యాయులను తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటును మ్యూనిసిపల్ ఛైర్ మన్లును చేయు యొత్తర ప్రభులను అన్యాయము జరుగునట్లు ఆయా పుల్ బోర్డులను, అందునను అన్యాయము జరిగినయెడల డిస్ట్రిక్టు బోర్డులకు అప్పిలు చేసికొను సవకాశము గలిగియుండు అవసరముని యీ సభ వారభిప్రాయపడుచున్నది.

8. నెంబరు 871 రు 25-8-1922 సం॥ రం లేడిగల జి. ఓ. సంబంధమున పగటి స్కూల్స్ ఉపాధ్యాయులవలెనే పాటుపడి కార్యక్రమమంతయు నెరవేర్చవలసియుండుట చేతను దీ పమునవలె గా ఖర్చులు భరింపవలసియుండుట చేతను జే స్కూలు టీచరు వైటు స్కూలులో పనిచేయుచున్నచో పూర్తిగా గ్రాంటు “ఇవ్వవచ్చును” అనుమాటను బదులు “ఇవ్వవలెను” అని కోర్డుమాటలను మార్చుట అవసరముని యీ సభ వారభిప్రాయపడుచున్నది.

9. తాలూకా బోర్డులు నమూనాచే నెడు విద్యార్థులనుండి ప్రాథమిక స్కూల్ టీచరుల వేతనాదుల యభివృద్ధికి సహా ఖర్చు పెట్టవలసినట్లు ఉత్తరవులుండుట అత్యంత అవశ్యకమనియు సభ వారభిప్రాయపడుచున్నది.

10. ఆ 1921 సం॥ రం మదరాసు రాష్ట్ర ప్రాథమిక పాఠశాల సంఘము ప్రభుత్వమున సమావేశమై కావించిన మాడ వతీర్మానమును ఈ సభ వారు తిరిగి దృఢపరచుచు ఆ తీర్మానమును అమలులో పెట్టునవకాశము వారతనమువారికి లభించున రకును న్యాయస్థానము నైనను పూర్తిగా అన్ని రకముల పాఠశాలలోను అమలులో పెట్టించుటకు అమలులో పెట్టని పట్టిక ప్రైవేటు పాఠశాల లేనియెడల నున్నయెడల వాటి రికార్డులను ఎత్తివేయుచుండునని నిర్బంధము నేర్పరచి సడరు స్కూలు ప్రకారము ఎయిడెడ్ స్కూల్స్ కావలసిన ద్రవ్యములో 75 0/0 ప్రాప్తి కంట్రీబ్యూషన్ దయచేయుట అవసరమని యీ సభ వారభిప్రాయపడుచున్నది.

11. 8-1-1928 సం॥ రం లేడిగల 14 నెంబరు జి. ఓ. ప్రకారము ప్రాథమిక పాఠశాలల ప్రధానోపాధ్యాయులకు డ్యూటీ అలవెన్సు లిచ్చునధితి ఆచరణలోనికి తెప్పించుట అ త్యంత అవశ్యకమని యీ సభ వారభిప్రాయపడుచున్నది.

12. 81-8-1923 లేడితో అంత్యమయిన సంవత్సరమున కు లోకల్ బాడిలోని టీచరులకు ముట్టవలసియున్న క్యాపి టేషన్ అలవెన్సు ఆపుచేయబడినదని విని విచారించి అట్లు ఆపునల చేయుటకు కారణము లేదనియు &c గ్రాంటు వెంటనే టీచర్లకు ఇప్పించుట అవసరమనియు సభ వారు సూచించుచున్నారు.

13. ప్రాథమిక విద్యార్థులకు విద్యుత్ బిడ్డలకు ఉన్న తవిద్య ను చిత్రముగ నిర్వచించబడినది డైరెక్టు వారికిని మంత్రిపురములకు లోకాడ పంపుకొనిన విజ్ఞాపనలను గౌరవించి వెంటనే యొత్తరవుల నిర్వచించుట అవశ్యకమని ఈ సభ వారభిప్రాయపడు చున్నారు.

14. నిర్వహణోపతవిద్య అమలులో పెట్టబడిన వివిధ మ్యూనిసిపాలిటీలలోని టీచరులకు నెన్ పను పని ఒప్పగించుట వలన పాఠశాలల పనికిని ఉపాధ్యాయుల ఆరోగ్యమునను భంగము కలుగుచున్నదని యీ సభ వారభిప్రాయ పడు చున్నారు.

15. నెం. 2278 రు 18-5-1924 లేడిగల జి. ఓ. లో నడుచుచున్న ఉపాధ్యాయుల వయస్సు పరీక్షను పరిమి తులను 40-15 నుండి 85-10 సంవత్సరముల పరిమితికి తగ్గించి ఆన్ లైటుండు టీచరులకు క్యాల్ క్యులేషన్ టీచరు గర్టిఫికేటు దయ చేయించి గ్రాంటు మొదలైనవి యిప్పించవలసినదని యీ సభ వారభిప్రాయపడుచున్నారు.

16. సహాయమును పొందు ప్రాథమిక పాఠశాలలకు గత సంవత్సరము 5 0/0 ప్రాప్తి తగ్గునగల గ్రాంటు యిచ్చుట వలన చాలా స్కూల్స్ మూయబడియుండగా యీ సంవత్సరము మాడ 20 0/0 సుమారుగా తగ్గించ జూచుచున్నారని విచారించి కృష్ణాజిల్లా ఎడ్యుకేషన్ వారికి 8-10-1924 లేడిగల 9 ఫార్ముల ప్రకారము లోటు గ్రాంటును భర్తీ చేయించుట పాఠశాలల అభివృద్ధికి అత్యంత అవశ్యకమని యీ సభ వారభిప్రాయ పడుచున్నారు.

17. ఎడ్యుకేషన్ రూల్సులోని 149 ఆర్టికి లులోని “ట్రయినింగు అనంతరము మూడు సంవత్సరములలో పని సర్టిఫికేటును పూర్తి చేసికొనని ఉపాధ్యాయుడు” అనుమాటలను “ట్రయినింగు అనంతరము మూడు సంవత్సరములలో తగినంత కారణము లేకయే తన సర్టిఫికేటును పూర్తి చేసికొనని ఉపాధ్యాయుడు” అని సవరించినచో ఉపాధ్యాయులకు విశేష సవ్యముగలుగుచున్నదని యీ సభ వారభిప్రాయపడుచున్నారు.

18. బాలికా పాఠశాలలు గవర్న మెంటు వారి క్రింద నున్న పుదు దూర ప్రదేశములకు పోయి నాభి చేయవలసిన వారైన బాలికా పాఠశాలల యుపాధ్యాయులను స్కూల్స్ లో కల్ బాడిలకింగికి వచ్చియుండినందున వారి సమీక్షగాను ములకు ట్రాన్స్ మిషన్లు అనునట్టి సదుపాయములను గల్పించుట అవసరమని యీ సభ వారభిప్రాయపడుచున్నారు.

19. ఆశిమాంధుల యున్నతికి వారి బాలలకు గాని బాలికలకు గాని ఎచట చదువవలసినను నాణ్యతలకు పుస్తకములు పలకలు కాగితములు మున్నగునవి చాలినన్ని ప్రభుత్వమువారి వలననే యిప్పించబడుట అవశ్యకమని యీ సభ వారభిప్రాయ పడుచున్నారు.

20. మిషన్ సంఘముల క్రింద పనిచేయు ఉపాధ్యాయులకు శీతములు మిక్కిలి తక్కువ మట్టునున్నందున సడరు మేనే జరులవలన కొంత గ్రాంటుగాని అలవెన్సుగాని యిప్పించు నట్టి ఏర్పాట్లు చేయుట అవశ్యకమని యీ సభ వారభిప్రాయ పడుచున్నారు.

21. ఈ దినపత్రము యీ సంఘ కార్యనిర్వాహక పథ్యులకు నెన్నుకొనబడితి. ఆచంట నూర్కనారాయణరాజు గారు ప్రసిడెంటు ట్రెజరరు. తెన్నేటి వెంకట కామేశ్వర రావుగారు, మంచెల్ల వెంకటేశ్వర రావుగారు, కార్యదర్శులు.

22. ఈ దినపత్రముని సంఘముకుండు స్థాయి సంఘ పథ్యులకు నెన్నుకొనబడితి. 1. జరుచుమిల్లి భాస్కర సత్య నారాయణమూర్తిగారు, వడ్డాది, విశాఖపట్నము జిల్లా, 2 ముద్దా సత్యనారాయణమూర్తిగారు, (కాకినాడ) జగన్నాధపురము గోదావరి జిల్లా. 3. కాళ్ళూరి బ్రహ్మచంద భోగరాజుగారు సంవర-గోదావరి జిల్లా. 4. అగ్గిపెద్ది వెంకటచలముగారు, ఘంటసాల-కృష్ణా జిల్లా. 5. దోనేపూడి సుబ్బారాయణుగారు, ఏలూరు-కృష్ణా జిల్లా. 6. దాకారపు సుబ్బారాయణుగారు, చాటపర్రు, కృష్ణా జిల్లా. 7. అలూరి చలపతిరావు శర్మగారు; కంకణగిరి, గుంటూరు జిల్లా. 8. చిట్టి దక్షిణామూర్తిగారు, భట్టిప్రోలు, గుంటూరు జిల్లా. 9. తంగిరాల విశ్వనాథమగారు- జూలకల్లు, గుంటూరు జిల్లా. 10. కొప్పాళు రంగయ్యగారు కొవ్వూరు, నెల్లూరు జిల్లా. 11. రాళ్లపల్లి రాఘవయ్యగారు, నెల్లూరు జిల్లా. 12. తర్కభూషణము శ్రీనివాసాచార్యులుగారు విరూప, చిత్తూరు జిల్లా.

సంఘవిబాధనల ననుసరించి ఎన్నుకొనబడవలసిన స్థానములను ఆయా జిల్లా వారీగా ఎన్నుకొని పూర్తి పరచుట ప్రకారము నిర్వాహక పథ్యులను స్థాయి పథ్యులను అధికార మిచ్చుడ మైనది.

23. ఫిబ్రవరి తీర్మానము మార్చి నెలలో నెన్ను పురి కాస నసభలో ప్రవేశ పెట్టబడి చట్టించబడనున్న విద్యాచట్టము బట్టలు

విషయములలో అజిల్ గా చేయుచున్న యొ మదరాసు వెళ్లుటకు ఈ దినపత్రము ప్రతినిధులుగా నెన్నుకొనబడితి.

1. ఆచంట నూర్కనారాయణరాజుగారు. 2. తర్కభూషణము శ్రీనివాసాచార్యులుగారు. 3. ఐనమహంతి సత్యనారాయణగారు. 4. తెన్నేటి వెంకట కామేశ్వర రావుగారు. 5. ఈ దిన వెంకటరావుగారు. ప్రొఫెసురు రాయాచెన్. ఏ లూరు.

ఇందు మ. రా. శ్రీ. ఈనర వెంకటాచార్యగారు తర్కభూషణము శ్రీనివాసాచార్యులుగారు స్వతంత్రులతో నెన్ను పురిపెచ్చి ప్రైవేటు యమున ఉచితమున సహాయమును చేయుదుమని స్వయముగ వెల్లించుచు స్థానములను యీ సభ వారు వందనములతో నంగీకరించితి.

కడిచిన 80 సం॥ రములనుండి మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందినది, నమ్మక మైనది, కల్పి లేని వెండికి సవరముబంగారుకు, శ్రేష్ఠమైన మణులకు పూచీయవ్వబడును.

సావిత్రమ్ 1893 1687

ఈ రకము యింకా కొంత రకముల గా జాలకు మజారి జత 1-కి రు 5 మొ 10 వరకు గలదు. కావలసిన ఎడల వి. పి. వ్యాసరా పం చ బహను. టి. సీమకమలాలు అన్ని రకముల పట్టెకంపులు, పుష్కరాగములు చెక్కిన నగలు, బంగారు వెండి నగలు, యితర సామానముల ప్రాసిన ఇవాయుగా వంపబడును.

ఏకం చీబిట్ దాన్ అందు సన్న,

మాన్యుభాక్యరింగు జ్యాయల్లు, తనాలపెట్టె నెం 225, 112 చే నాలబాదగోడ్డు, మద్రాసు.

ఆంధ్ర నాటక రంగము

గ్రంథకర్త:

బ్రహ్మశ్రీ గొల్లపూడి శ్రీరామశాస్త్రిగారు

ఇందు అంగిక, వాచిక, ఆహార్య, సాత్వికము, లనంబడు నాలుగువిధములైన అభినయములను, వీనికి సంబంధించిన సాత్విక విభాష, రంగమునం దుపయోగించదగిన పద్యగీతముల విమర్శ, సంగీత ప్రయోజనము, నటలు, నాటకములు మొదలగు రంగమునకు సంబంధించిన యన్ని విషయములను, శాస్త్ర సమృతముగను, యుక్తియుక్తముగను విపులముగ చర్చింపంబడినవి. శైలి మనోహరము, పండితవ్యుల నేతలు సభాప్రాయములనొసంగి దీని ప్రాశస్త్యము వెల్లడించిరి.

250 పుటల గ్రంథము.

మేలప్రతి 1-4-0. సాదాప్రతి 1-0-0.

గ్రంథముద్రులకు చిత్రసామాన:

మేనేజర్, విద్యావినియోగ సంఘముల-చిత్తూరు.

వావిళ్ల రామస్వామి శాస్త్రిలు అండ్ సన్స్, ఎస్.ఎస్.ఎడ్, మద్రాసు.

ఫ్రండ్స్ అండ్ కో., బెజవాడ.

ELECT O GOLD PLATE WRIST WATCHES.

The very newest style. Th. design and durable finish will satisfy the most critical. Very charming appearance. Fitted with excellent Swiss mechanism.

Guaranteed for three years

PRICE Rs. 7-0-0 with strap or Bracelet, World renowned "B" Timepiece Rs. 2-8-0

Write to: V. S. WATCH Coy. P. B. 105. MADRAS

ఆహారపదార్థములు

సారవంతమైన ఆహారమేదీ?

సిక్కులు భుజించు ఆహారము మిక్కిలి సారవంతమైనది. వారు పొట్టుతీయకుండా విసరిన గోధుమపిండితో రొట్టెలను చేసి భుజించెదరు. పొట్టుతీసి విసరిన గోధుమపిండి నిస్సారము. అందువలన బహుశా నమ్ము తెల్లని గోధుమపిండియైన నూక యను నిరుపయోగములు. సారవంతము పొట్టులోనే యున్నది. పొట్టుతో విసరినవో త్వరగా తీర్చుకును. పొట్టు తీసినవో కనులపై యింపేగాని శరీరమునకు బలము కలుగదు. కావుననే సిక్కుసోదరులు పొట్టుతీయకుండానే గోధుమలను విసరించెదరు. ఇదియే వారికి ముఖ్యహారము. నవనవలాడు కాయగూరలు, ఆకుకూరలు, పాలు, పెరుగు, మజ్జిగ, చెన్న, నెయ్యి, మిగడ వీనినిగూడ వారు విస్తారముగా వాడెదరు. అనుభవము తమకు నాడుచుండవలెను. గోదూలు ఆవుపాలు మేకపాలు యామూడురకముల పశువులపాలనుగూడ సిక్కులు సమృద్ధిగా వాడెదరు. పాలు రొట్టె ప్రధానాహారము. పాల వలన కలుగు పెరుగు మున్నగునవిగూడ చాల ముఖ్యమైనవి. సిక్కుస్త్రీలు బిడ్డలకు 2 1/2 ఏండ్ల యాదువచ్చువరకు మాత్రమే ప్రసవము నిచ్చెదరు. 18 నెలలు గడచినపిమ్మట మధ్యభాగ్య ఆవు పాలలో నీళ్లు చేర్చి కాచి యిచ్చుచుండురు. వారు పెరుగును మజ్జిగను విస్తారముగా త్రాగెదరు. వారిలో కొందరు మాంసమును భుజించెదరుగాని వారైన నెలకు 2, 3 సార్లుకంటె హెచ్చుగా మాంసముతినరు. మాంసము బలమున క్షయముగాదు. జహ్వ చాపల్యమువలననే వారు తిందురు. వారికి ముఖ్యమైనది గోధుమరొట్టె. దానికి తోడు పాలును పాలలోనుండివచ్చు పెరుగుమొదలగుపదార్థములును. ఇంతకంటె శ్రేష్ఠమైన ఆహార మింకేదియును లేదని రుజువుగా చెప్పవచ్చును. పాలవలన శ్రేష్ఠమైనదేమియు జాగుగ శరీరమునకు భర్తీయవలె యును ప్రోటీను సమృద్ధిగా కలుగును. బాక్టీరీయలవలన లోపించిన సత్తువచ్చును నాచు పూర్తిచేయును. సిక్కులు తిను జామాను, దీర్ఘకాయలు, కేజుస్సులు, ధైర్యస్థయిర్వములను నెట్టివదిలేరు. పోకవసుగలవారిన సిక్కులేఅని చెప్పవలెను. ఇంకను ఉత్తరముండున్న హంజాసంస్థానమున (పర్షియా) నున్నవారగూడ సిక్కులవలెనే భోజనము చేయుదురు గాని వారు మాంసమును తిననే తినరు. వారికి ఆవులను గోదెలను లేవు. మేకలమాత్రమే గలవు; గాన వారికి పాలు సమృద్ధిగా దొరకవు. వారు పండ్లను విస్తారముగా భుజించెదరు. జలదారి (అక్రికట్టు) పండ్లు, నులబెర్రపండ్లు మున్నగువానిని పచ్చిపండ్లను, ఎండబెట్టినపండ్లనుగూడ వారు విస్తారముగా భుజించెదరు. వీరు చిరకాలము జీవించెదరు. వారికున్నంత సహనశక్తియును, ఓషికయును మరెవరికిని లేదు. అన్నకోశమునకు సంబంధించిన అజీర్ణవ్యాధులు, కులలు, రాచకురుపులు, రణములు మున్నగు వ్యాధులారోగ్యమున లేనేలేవు.

ఒకజాతివార్యధృఢ గ్రాత్రులును, ఆరోగ్యవంతులు నైయుండుటకు వారి ఆహారపదార్థము మూలాధారము. బెంగాలీలు భుజించు ఆహారమునందుకంటె సిక్కులు భుజించు ఆహారములో ప్రోటీనులును, విటమినులును హెచ్చుగానుండును. అంతేకాక ఆహారపదార్థములు శరీరమున సంపూర్ణముగా పరిణమింపబడుకావలసినగుణములన్నియును సిక్కులభోజనపదార్థములందున్నవి గాననే దార్ద్రమునందు బెంగాలీలు సిక్కులు మించియున్నారు. ఆహారపదార్థములు ఒకదానికొకటి వికటింపబడినవిగానుండగూడదు. ఒకదానికొకటి తోడుపడునవిగా నుండవలెను.

గోధుమలు, పండ్లు, పాలు, ఆకుకూరలు

ఈ పదార్థములు ఆహారపదార్థములన్నిటిలోను మిక్కిలి శ్రేష్ఠములనట్టి సంతయమున లేదు. కావుననే వీనిని మొత్తముగాను శరీరసంరక్షకాహారపదార్థములని ప్రశంసించిరి. గోధుమరొట్టెలనుతినవారు ప్రాణులైతెదలనులొనరు తినవలెను. దానినే హామియలు (వెడ్డల) అందురు. తెల్లరొట్టెలో సారము లేదు. తెల్లరొట్టె, ఉర్లగడ్డలు, మాంసమునుగూడ అసంపూర్ణాహారమేయనను గాని సంపూర్ణాహారముకాదు. ప్రాణులైదు, పండ్లు, ఆకుకూరలు, పాలుచేరినసంపూర్ణాహారమునకు.

అధిమాహారము

నదిఅన్నము, పరివీర్యపురొట్టెలు, కాయగూరలు, పచ్చిదులు, ఊరగాయలు, మున్నగువానితో గూడిన భోజనము చాలనిస్సారమైనది. అందులో ధాన్యమును మరలలో ఆరగడం పిత్తెలా మెరుగుపెట్టి అన్నమునండి తినుటవలన తమకులొ నుండుసారముగూడ పోవుచున్నది. గంజివార్లుటతో పూర్తిగా లోపింపివున్నది. చివరకు పిప్పి మిగులుచున్నది. కంటికింపుగా నుండునని సంతరించి తినుచున్నాడు. గున్నగా మిలమిలలాడుచున్నదని మెచ్చుకొనుచున్నాడు. రుచివైభవముగా మారుకొనుచున్నాడు. ఈ అన్నమున ప్రహారములుగానున్న వానిలోగూడ సార మేమి

యునులేదు. అవాలు, మిరపకాయలు, ఇంగువ, మెంతులు, చింత పండ్లు, ఉప్పు మున్నగునవి బలమునిచ్చునవి కావు. కైద్యసంబంధమున వేరువేరు గుణములుండిన నుండుగాక. బలవర్ధకములగు ఆహారపదార్థములు మాత్రము కావుకాన నీ ఆహారము మిక్కిలి నిస్సారమైనది. కాననే దీనిని తినవారు చాల ౭లపీనులను రోగపీడితులను అల్పాయువులను శుష్కశరీరులను వామనరూపులనై యున్నారు. వీరిలో చాలమందికి ఉబ్బుకాగ్రాధికలుగుచుండును. కావున చేతులును ఎండిపోయి మిక్కిలిసన్నగా నుండును. అంబువ్యాధులను కలిగించు క్రిములను సంహరింపగల క్షేత్రీ వీరిశరీరములకుండదు. దక్షిణాపథ వాసులలో హెచ్చుమంది యిట్టి ఆహారమునే భుజించెదరు.

సంయుక్త రాష్ట్రములవారు పరివీర్యమునకు బలము గోధుమల వాడెదరు. గోధుమరొట్టెలను కామగూరలను పచ్చిదులను వాడెదరు. వరి అన్నముకంటె యిది చాలమంచిది. ఏలయనగా దీనిలో ప్రోటీను హెచ్చుగా నుండును. దీనిలోగూడ విటమిను-ఎ-లోపమేగాని ఎక్కువైనను పరివీర్యము అన్నముకంటె యిది చాల శ్రేష్ఠము.

సారాంశము

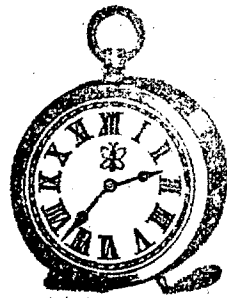
వరి అన్నము నిస్సారము తెల్లగా దంపివచ్చిన అన్నము మరితే నిస్సారము. గోధుమ అన్నము అంతకంటె మంచిది. పొట్టుతీయబడిన తెల్లని పిండికంటె పొట్టుతో విసరబడిన పిండి శ్రేష్ఠము. నవనవలాడు కాయగూరలు మంచివి. కాయగూరలకంటెను ఆకుకూరలు శ్రేష్ఠము. పక్షమైన పండ్లు ఉత్తమును. ఎండబెట్టి నిలువచేయ

బడిన పండ్లు రెండవరకము. పాలుశ్రేష్ఠము. పెరుగు మజ్జిగ నెయ్యి-చెన్న-మిగడలుగూడ సత్తువనిచ్చును. మాంసము అనవసరము. ఏదోదార్థమునైనను మితముగాను నమలి తినవలెను అని లండనువగరమున కోయలు "సానైటీవారి సభలో" లెప్పి నెంటు కల్పలు రాబర్టు మెకారను సి. వి. ఇ., వి. ఎం. ఎస్. గారొక వ్యాసమును చదివెరి.

ప్రఖ్యాతి పొందిన

టేబిల్ "కి" టైం పీస్

ఇది జర్మనీదేశముండి తెప్పించినది. ఎల్లకాలమునకు గంట సరిగచాపును. శ్రీధ్రముగ త్వరపడుడు.

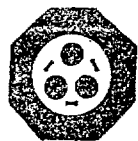

ధర 1-8 1.12.0
ధర 12-8 20.0.0

అమెరికా రోల్స్ గోల్డ్
రవుండు రిప్టవాది 1-8 5.4.0
"ఎనిమిదిమూల రిప్టవాది
నెకండు ముల్లతో" 6.4.0

పూచి మూడుసంవత్సరములు యివ్వబడును

విలాసము:—వి. ఎస్. క్రిష్ణా అందుబ్రదర్సు,
తపాలు పెట్టె 17 మృదాను.

బలహీనము, వకమల బలహీనము

రక్త

హామి

8122

మొదలగు వాటికి.

Deschiens' syrup

వీరపువ ఉపయోగించును.

ఇది, ఆరోగ్యమున, ఇలము, నియంత్రకము, 30,000 వైద్యులచిహ్నముగాను. దస్యిపు, పాచి

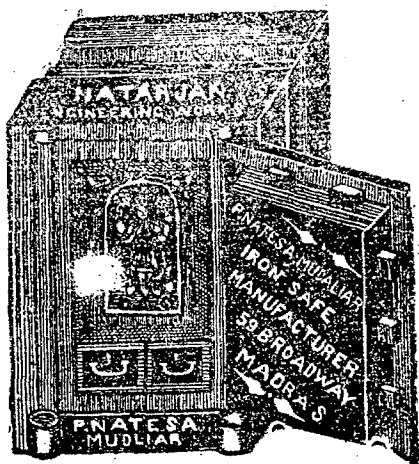
అను మాట్లాడు, గమనించుము. ఎక్కడను రిక్కును.

To be had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., Broadway, Madras.

నరనము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది.

యిప్పటిహాస్ట్రాకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈవిధమున తెలుపబడిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

(ప్రాప్తియరు, 89, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రక్షిత చేయుటయందు సమర్థులవారు. రైనుమిల్లుకు కావల్సిన సిలండర్లు, సాస్టింగు, నట్టులు, సరకులుగా యివ్వబడును. ముచ్చరాయపల్లెవిధి, పెద్దనాయకపేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చి తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు (కాసిన బయలు ప్రాయబడును.

వాడితిరా? వాడకుండిన తెప్పించి వాడితక్షణమే నంతోషింపుడు!!

ఈ అద్భుతమైన లోకామృతమైన కస్తూరిమార్కము మొదటి రకం కస్తూరి, వంకమాపువ్వు, కచ్చుకర్పూరము, అమూల్యమైన విషమూలికలుచేర్చి తయారుచేయబడినది. వానికరమగు వస్తువులందుచేరుటలేదు. పిన్నలు పెద్దలు, ముగలివారు, బాలింతలు మొదలగు వారందరూ అనుపాదభేదముతో అన్ని వ్యాధులకు వాడతగినది 250-800 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-8 ధర రు 0.4-0 బుడ్డు 6-8 1-4-0

ఈ విధమున తెలుపబడిన వస్తువులు రప్పక మంచి గుణ మిచ్చును.

తానా వనోదినీ:—సాధారణమైన జ్వరములు, చలిజ్వరములు, మలేరియా మున్నగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును. (64 పొట్టులు గల) ప్యాక్టులు 1-1 రు 1-0-0.

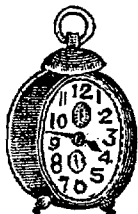
శివకాంతి తైలము:—బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీలో చక్కెరలో అరిసులభముగా వారి వారి వంతున్న నవనరంజి కొన్ని బొట్టు తీసుకొనిన ముఖముగా విరచనముగను. కష్టము లేదు. సంకటము, అనారోగ్యము వుండదు. బుడ్డి 1-8 ధర 0.3-0.

సర్వాంగ బలకారి:—(కాసి, టి, కోకో మున్నగు పోషియము శాస్త్రాంగమున తెలుపబడిన గాక అనేక వ్యాధులకు కారణమగును. అట్లు లేక శాస్త్రమునందును వ్యాధులకు పోగొట్టి చులభముగా, లేక ఇతరవ్యాధులకు కారణముకలంకరమును. అనేక శుభద్రవ్యములభర్తనున్నది.) డబ్బా 1-8 ధర 0.7-0.

ముఖ సాభాగ్య శ్రోంఠి:—(బాలింతల పొటికి బలసహజము కంటికి. కనిపచ్చుడు, కడవార కాటి నుండ్రున కొవ్వుములు యివ్వబడును వారి కలుగు వ్యాధులన్నిటిని యిది కష్టము లేదు. 30 రుల బుడ్డి 1-8 ధర రు 1-0-0) పాశ్చాత్య వైద్యులచే వండితులు, శ్రీ శివరాజువైద్యశాల, మద్రాసు. (594-2)

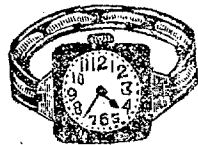
అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్క-ని డబ్బీతో నహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.

AN EXCEPTIONAL OFFER!!!

125 Genuine American Timepieces are given away free Rs. 8-0-0. to purchasers of

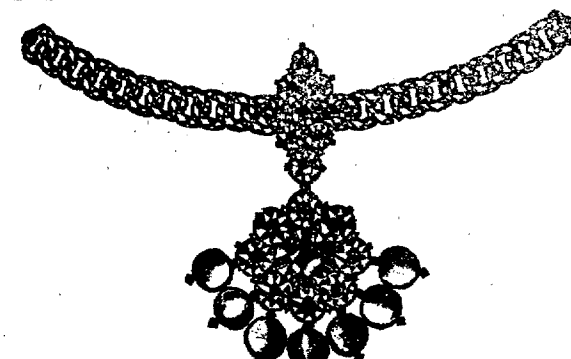

OUR "FASHIONABLE" SOLID ROLLED GOLD WRIST WATCH of the finish Swiss Make, excellent finish, fitted with a beautiful lustrous dial which gives the watch a very high class appearance. Exceptionally, small size and a perfect time keeper warranted for five years and stamped in the case to this effect. We make this offer as an introduction to a new line in watches which we have priced a triple above cost. This offer holds good for one month only.

OUR PRICE Rs. EIGHT only with a timepiece free.

The Sales Manager

THE ENGLISH MAIL WATCH Co.

Mount Road, Madras

నమ్మకముగ కొత్తమారిది నగలుదొరకు ప్రాసము

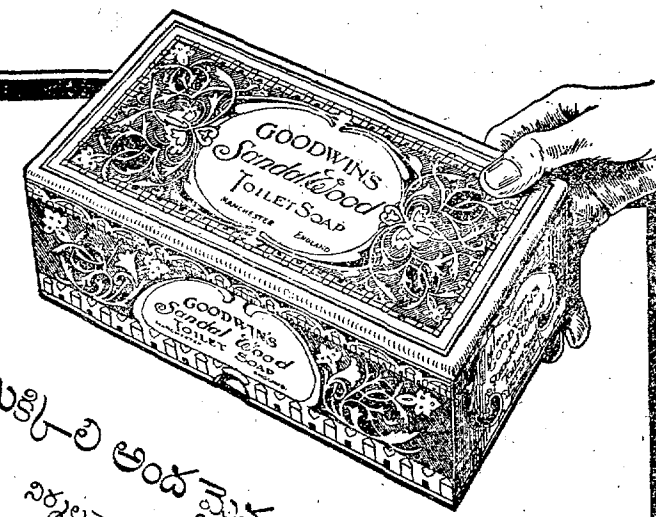
ది ఆంధ్రజ్యోతిరీ మానిఫాక్చరీంగు కంపెనీ

హెడ్డాఫీసు, బెజవాడ. బ్రాంచి 51, వై నాబజారురోడ్డు, మదరాసు

మావద్ద అనేకరకములు క్రొత్తమారిది గాజులు, మెడగొలుసులు, కానుకలు అడ్డగమైలు మొదలగు బంగారు నగలున్ను, నవరత్నములు వేసిన అనేకచాదిరీల అడ్డగలు, జడవిళ్ళులు, నాగరములు, ఉంగరములు, చంపనవరములు, పతకములు, మొదలగునవి చెండి రైలుకాజులు, టంబ్లర్లు, కేలాగిన్నెలు, కాపిపెట్టు మొదలగు పాత్రసామానులన్ను అనేకరకములు కాళ్ళుగొలుసులు, మొదలగు అన్ని వస్తువులు యెప్పుడుసిద్ధముగా యుండును. కాను బంగారమునకు న్ను చాదివేడికిన్ని రత్నములు మొదలగువాటికి గారంటి యివ్వజుడును. నచ్చనిది వాపసు తీసుకొనబడును.

ప్రాప్తిపెట్టడు:—కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, 1597

శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదరు,

మిక్కిలి అందమైన టాయిలెట్ సబ్బు

నిర్మలమైనరకము, మంచి సువాసనగలది.

అన్ని స్తోరులలోను దొరకును.

మీ కు వెంట్రుకలు ఊడిపోవు చున్నవా? వెంట్రుకలు వెరుగునట్టి రహస్యము అద్భుతముగా కనిపెట్టబడినది.

కృష్ణకాంత వాసన లైలం

వెంట్రుకలసంబంధ వ్యాధుల నన్నిటిని పారజ్ఞోలి, వెంట్రుకలను అమృతముగాపెంచును. దీనిని వాడుటకు ప్రారంభించినకొజునుండి వెంట్రుకలురాలుట నిలయును. వెంట్రుకలు పుష్టికరముగాను, దళముగాను పెరుగును. ఒకపక్షము దినము లలో దీనిగుణము మీకు తెలియనని పూచీపడెదము.

బుడి 1 కి ధర రూ 1-0-0.

వి. పి. చార్మీ ప్రత్యేకము

Krishnakant Bros.,

1, (P) Lall Bazar, P. o Colcutta.

శ్రేష్ఠతరమైన వెంట్రుకల లైలము "మణీనూనె"

మిక్కిలి మనోహరమైన సువాసనగలది. వైట్ ఆయిల్ యితర అపామకరమైనవస్తువులు చేరుటలేదు. ఇది చాలకాలమునుండి మంచిగుణముకలిగి, వాడుకలోనున్నది. బుడి 1 కి ధర రూ 1-0-0.

దీనిని వాడుటచే వెంట్రుకలు మిక్కిలి కాంతిగాను నల్లగాను, బలముగాను యుండును. ముందును రానీయక వెంట్రుకలను బాగుగా పెంచును. యిరవినరములకు మాత్రం క్యాటలాగునకు ప్రాసన వివాసుగా పంపెదము.

ఆ తంకని ప్రహార్యసి,

26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణములు కలిగిన టాయిలెట్ అండు బేషధ సంబంధమైన వస్తువులు

నగ్గోసబ్బు:—కావ్యాలిక్ ఇతరబేషధసంబంధమైన వస్తువులన్నిటికంటెను శ్రేష్ఠమైనది. చర్మమును తినివేయదు. మిక్కిలి సున్నితముగా వాసనచెప్పబడినది. 8 బిళ్ళల గలపెట్టె 1 కి ధర రూ 0.12-0. మగ్గోప్రెయిస్ దంతచార్మము:—తేత పుల్లలతో దంతధానముచేయుట అందరికినీ తెలిసినవిషయమే. ప్రభుతో మగ్గో ప్రెయిస్ దంతచార్మమును చేర్చి దంతధానము జేసికొనుట చాలమంచిది. వేపచెట్టుయొక్క మంచిగుణములన్నియు నిందులోగలవు. బుడి 1 0.6-0; చిన్నపొట్లము 1 కి 0.2-0

మగ్గో సాటాయిలెట్ పిండి ముఖమునకు, చర్మమునకు దేహమునకు తగినవిండి.

డబ్బా 1 కి రూ 0.10-0; ప్యాకెట్టు 1 కి 0.8-0

హిందూదేశమునందు హిందూదేశపువర్తకమునకు, ధనము చేతయారుచేయబడినది.

SRI KRISHNA BROTHER, 323, Thambu Chetty Street, MADRAS & Mr. V. V. KRISHNA IYER Palghat